

اعتماد را افزایش دهیم

صادق

۲ نگاه
علی قاسمی
عدالت مالیاتی

۳ دیدگاه
حنیف غفاری
قطعات جورجین اروپا

۴ راهبرد
مهدی سعیدی
موج‌سواران بدلی

۱ سرمقاله
منطق فرمان رأفت اسلامی امام خامنه‌ای

رأفت حکیمانه

۳ دیدگاه
مشارکت حداکثری
در برابر فشار حداکثری

رمزگشایی از دلایل دشمنی‌های بنیادین با انقلاب

۱۱ خرد
غرب کم آورده است

گزارش صبح صادق از همایش سراسری مسئولان کانون‌های «وابستگان» سپاه

۱۵ پاسدار
پاسداری بازنشستگی ندارد!

بخش آزمایشی نسخه صوتی صبح صادق

گزیده‌ای از مطالب هفته‌نامه را بشنوید
ssweekly.ir/beshnavidd

سرمقاله

منطق فرمان رأفت اسلامی امام خامنه‌ای

دکتر یکتا دانشمند
مدیر مسئول

در بستر ناراضی پدید آمده به دلیل افزایش قیمت بنزین در جامعه، آشوب‌ها و اغتشاشات طرح‌ریزی شده از قبل، شهرهایی از کشور را در بر گرفت و در این میان، تعدادی شهید، کشته و مصدوم و تعدادی از افراد فعال در صحنه آشوب‌ها دستگیر و بازداشت شدند. پس از شکست طرح آمریکایی-صهیونیستی مبنی بر بی‌ثبات‌سازی ایران با پول سعودی‌ها، باید درباره کشته شده‌ها و خانواده‌های آنان و همچنین افراد بازداشت شده، تصمیم‌گیری و طبق قوانین با آنان برخورد قضایی شود. نامه دبیر شورای عالی امنیت ملی به رهبر معظم انقلاب به همراه چند پیشنهاد و تأکید معظم‌له برای برخورد با خانواده‌ها و بازداشت‌شدگان در چارچوب رأفت اسلامی، از جمله مواردی است که به تبیین نیاز دارد. معمولاً، در کشورهای سکولار و دارای نظام‌های استبدادی و حتی به ظاهر دموکراتیک، مانند کشورهای غربی، در موارد مشابه آنچه در ایران رخ داد، شدیدترین برخوردها با بازداشت‌شدگان و خانواده‌های کشته‌شدگان انجام می‌شود. پرسش اصلی آن است که چرا در جمهوری اسلامی، با افرادی که در صحنه اغتشاشات و ناآرامی‌های

ضد امنیت ملی حضور داشته، یا کسانی که در این صحنه کشته شده‌اند و همچنین خانواده‌های افرادی که حتی محارب بودن آنان محرز است، باید با رأفت اسلامی برخورد شود؟ پاسخ این پرسش را باید با توجه به جوهره سیاست در نظام دینی و وجه تمایز نظام ولایی با دیگر نظام‌ها داد. سیاست در نظام دینی با محوریت ولایت، رویکرد هدایت‌محوری و تعالی‌بخشی دارد. سرکوب، ایجاد خفقان و در تنگنا قرار دادن انسان‌ها، در این سیاست جایی ندارد. در نظام اسلامی، مجازات سنگین و نابخشودنی، مختص محاربین، مفسدان سر راه فرزندان است. پیامبر عظیم‌الشأن(ص)

و کسانی است که با هر دلیل و انگیزه‌ای در برابر ملت و نظام دینی و اسلامی برخاسته از رأی ملت ایستاده، در همراهی با بیگانگان، توطئه و فساد می‌کنند. اما در این میان، فریب‌خوردگان، خانواده‌های مجرمان و کسانی که در ناآرامی‌ها گرفتار شده و آسیب دیده‌اند، وضعیت متفاوت داشته، باید مورد رأفت اسلامی قرار گیرند. در نظام دینی، ولسی در حکم پدر جامعه است و رفتارش با مردم، رفتاری از موضع پدری دارای رویکرد اصلاح و برداشتن موانع رشد و تعالی از سر راه فرزندان است. پیامبر عظیم‌الشأن(ص)

پاسخ رهبر معظم انقلاب به گزارش دبیر شورای عالی امنیت ملی درباره نحوه مدیریت وضعیت جانب‌اختگان و مصدومان حوادث اخیر

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در پاسخ به گزارش ارائه شده از سوی دریابان «علی شمخانی» دبیر شورای عالی امنیت ملی، که چندی قبل پیرامون نحوه مدیریت وضعیت جانب‌اختگان و مصدومان حوادث اخیر خدمت ایشان تقدیم شد، ضمن موافقت با پیشنهادهای مطرح شده مقرر فرمودند: «... هر چه سریع‌تر انجام شود و نسبت به افراد مشکوک در هر گروه با جهتی که به رأفت اسلامی نزدیک‌تر است عمل شود.» گزارش ارسالی بر اساس دستوری تهیه و ارائه شد که بلافاصله پس از رخدادهای اخیر از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی به دبیر شورای عالی امنیت ملی برای بررسی دقیق ریشه‌ها، عوامل و دلایل بروز ناآرامی‌ها و رسیدگی سریع به وضعیت جانب‌اختگان و خانواده‌های آنان ابلاغ شد. در این گزارش پیشنهاد شد بر اساس چارچوب‌های قانونی، شهروندان عادی که بدون داشتن هیچ‌گونه نقشی در اعتراضات و اغتشاشات اخیر و در میانه درگیری‌ها جان باخته‌اند، در «حکم شهید» محسوب شده و خانواده‌های آنان تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار بگیرند. همچنین در مورد قربانیانی که در جریان تظاهرات اعتراضی به هر نحو جان خود را از دست داده‌اند، موضوع پرداخت دیه و دلجویی از خانواده‌های آنان پیشنهاد شد. در مورد آن دسته از قربانیان حوادث اخیر نیز که به صورت مسلحانه و در درگیری با نیروهای حافظ امنیت کشته شده‌اند مقرر شد، پس از بررسی وضعیت و سوابق خانواده آنان، حساب خانواده‌های موجه و آبرومند از فردی که اقدام به عمل مجرمانه کرده جدا شود و خانواده‌های آنان مورد توجه و دلجویی قرار بگیرند. رهبر معظم انقلاب اسلامی در مورد نحوه مواجهه با خانواده‌های گروه سوم نیز که مشکوک به شرارت بوده‌اند، امر بر «رأفت اسلامی» و توجه به خانواده‌ها کردند. با توجه به دستور و تأکیدات رهبر معظم انقلاب، از چندی قبل کار رسیدگی به پرونده‌های تشکیل شده برای جانب‌اختگان و مصدومان رخدادهای اخیر در سطح استان‌ها آغاز شده است.

مسئولان! به هوش باشید

فرهاد مهدوی

کارشناس رسانه

جامعه ایران اسلامی در طول ۴۰ سال گذشته خط مقدم مبارزه با استکبار بوده است. قدرت‌هایی که از هیچ تلاشی برای از بین بردن مسلمانان دریغ نکرده‌اند و هر گاه به سد آهنین و اراده‌های پولادین انقلاب اسلامی برخورد کرده‌اند، نتیجه‌ای جز شکست عاید آنها نشده است. اکنون در این وضعیت که تمام جبهه استکبار و ظالمان تاریخ در مقابل ایران اسلامی ایستاده‌اند و از همه ظرفیت‌های خود برای به زانو در آوردن عقیده رهایی‌بخش نهضت اسلامی استفاده می‌کنند، روا نیست برخی مسئولان در کشور مسئولیتی را به دست بگیرند که کمترین آگاهی و شناختی از مسئولیت‌پذیری در جامعه اسلامی نداشته باشند.

اکنون که چهار دهه از انقلاب اسلامی می‌گذرد، تبیین مسئولیت در نظام اسلامی شاید سخنی اضافه باشد؛ اما هنگامی که شاهد جای‌جایی نقش‌ها و تزلزل مسئولیت‌ها در میان مدیران ارشد هستیم، رهبر معظم انقلاب لازم می‌داند پای وظیفه‌شناسی را بار دیگر به کلاس درس خود بکشانند و به مدیران هشدار دهند در اموری که توانایی ندارید و ضعیف هستید، پیشقدم نشوید.

در هفته پایانی آبان ماه، شاهد اعتراضات و به تبع آن اغتشاشاتی در کشور بودیم که اگر چه با لطف خداوند و تدابیر رهبر معظم انقلاب شعله‌های آن فروکش کرد؛ اما در همین مورد اگر قرار باشد مسئولیت‌های دولت را بر شماریم، به وضوح می‌توان قرائن و مدارکی ارائه کرد که دولت در آن حوزه‌ها یا دیر اقدام کرده یا اساساً ورودی نداشته است. انباشت مطالبات و غافلگیری مردم در قضیه بنزین بدون اقیان فکری آنها به حوادث اخیر منجر شد.

البته دولت در سالیان گذشته نیز در هر جا و زمینه‌ای که موفقیت نداشته است، از خود سلب مسئولیت کرده و دیگران را مقصر مقامات داده است؛ برای نمونه می‌توان به ارز پاشی به میزان ۱۸ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۶، ائتلاف وقت دولت در شش سال و گره زدن زلف برجام به همه امور کشور، تورم اجناس و کالاها در حالی که ارز ۴۲۰۰ تومانی برای آنها تعلق گرفته است و... اشاره کرد.

این در حالی است که اگر دولت مطابق با وظایف حقوقی خود، رفتار اسلامی و تعهد انقلابی در قبال ملت و نظام اسلامی حرکت کند، مسئولیت‌شناسی نیز بروز می‌کند و مشکلات اقتصادی به سرعت حل خواهد شد.

سخت‌گویی دولت به تازگی جمله زیبایی را بر زبان آورده است: «می‌توانیم تحریم‌ها را دور بزنیم؛ اما نمی‌توانیم مردم را دور بزنیم.» در سال‌های گذشته جریان همسو با سخت‌گویی درصدد بوده است با شیک‌سازی بعضی از بسته‌های تبلیغی از وظایف اصلی دولت در حل مشکلات مردم صرف‌نظر کرده و به عبارتی دولت را کارآمد و حلال مشکلات معرفی کند؛ اما اکنون که خود را در مقابل یک انتخابات دیگر می‌بیند، اذعان دارد که در حمایت از دولت اشتباه کرده است؛ از این‌رو باید پرسید مسئولیت عقیدت‌گردد ملت ایران در این برهه حساس بر عهده کیست؟ اعتمادهای سلب شده از مردم را چه کسی یا جریانی به آنها بازمی‌گرداند؟ مسئولان! به هوش باشید که نظام اسلامی نیازمند افراد توانا، کارآمد، مسئولیت‌پذیر و فسادستیز است. یادآوری مسئولیت حاکمان اسلامی نیز نوعی امر به معروف است که باید آن را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار دهیم و در این مسیر به انقلاب اسلامی کمک کنیم. امید است شاهد بروز استعدادهای درخشانی در میان مدیران باشیم که بدون تردید خود را وقف خدمت به مردم کنند.

عدالت مالیاتی

تاملی بر ضرورت تدوین قانون جامع مالیاتی کشور

میلیارد تومان فرار مالیاتی دارند. براساس آخرین آمار مربوط به ۳۱ شهریور ماه، بالغ بر ۲۶ هزار پزشک در موعد مقرر کارتخوان خود را ثبت کردند؛ در حالی که ۷۳ هزار و ۸۷۷ پزشک در این طرح فراخوان شده‌اند. بدتر از این اخباری دال بر استننا شدن پزشکان از پرداخت مالیات در مجلس شورای اسلامی است. همچنین معافیت سلب‌برتی‌ها بازتاب‌های زیادی داشته است که جا دارد عدالت مالیاتی در همه سطوح رعایت شود. ناگفته نماند که سهم مالیات از تولید ناخالص داخلی در ایران از کشورهای دیگر، به ویژه کشورهای توسعه یافته کمتر است. این نسبت در کشورهای توسعه یافته حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد و در کشورهای در حال توسعه حدود ۱۵ تا ۱۸ درصد است؛ اما این رقم در ایران حدود ۸ درصد است. برای افزایش این سهم نباید فشار مالیاتی بر تولیدکننده یا کارمندان صورت بگیرد، بلکه جلو فرار مالیاتی را بگیرند و موارد معافیتی را کم کنند و با طراحی نظام جامع، هوشمندسازی یا مدرن‌سازی نظام مالیاتی و الکترونیکی شدن تمامی فرایندها منافذ فرار را ببندند.

پزشکان و... به پرداخت مالیات حواشی زیادی را ایجاد کرده است که به تعدیل و پیگیری جدی نیاز دارد که در این میان فقدان قانون جامع مالیاتی کاملاً مشهود است و باید در این باره فکر اساسی کرد. انتقاد جدی به عملکرد مجلس این است که چرا مالیات بر عایدی مسکن را به تصویب نهایه نمی‌رساند؟ چرا افرادی که مازاد بر نیاز خود و خانواده‌شان مسکن خریداری کرده و زیر یک سال با سود هنگفتی به فروش می‌رسانند و به قصد سوداگری در بازار مسکن التهاب ایجاد می‌کنند، مالیات نمی‌دهند؟ یا چرا بر درآمدهایی که مبنای سوداگرانه و دلالتی کاذب دارد، به منظور کاهش حضور دلالت‌ان ارز، سکه، خودرو و سایر بازارها قانون مصرحی ارائه نمی‌دهند؟ در حال حاضر یکی از این حواشی هم‌کاری نکردن پزشکان است. کمیسیون تلفیق مجلس در سال گذشته در راستای مقابله با فرار مالیاتی و قالب دو بند الحاقی به تبصره ۶ لایحه بودجه ۱۳۹۸، پزشکان را ملزم به استفاده از پایانه فروشگاه‌ها (دستگاه‌های کارتخوان) کرد که طبق مستندات مرکز پژوهش‌های مجلس پزشکان ۶۷۰۰

بر درآمد حمایت بیشتری می‌کنند؛ برای نمونه سیگار از جمله کالا‌هایی است که دولت‌ها برای جلوگیری از مصرف این کالا مالیات‌های سنگین بر آن وضع می‌کنند؛ برای نمونه در کشور چین صنعت تنباکو ۱۰ درصد کل درآمدهای مالیاتی را به خود اختصاص داده است. در ایران هم یکی از مواردی که فضا را برای اجرای بهتر مالیات فراهم می‌کند، مالیات بر واردات سیگار است که می‌تواند علاوه بر تأمین بخشی از درآمد بودجه دولت به سلامت و درمان کشور کمک کند. با اینکه در طول سال‌های گذشته در بخش مالیات شاهد تحول بزرگی بوده‌ایم و در حال حاضر رتبه اول درآمد دولت به حساب می‌آید؛ اما طبق قانون بعضی اصناف از پرداخت مالیات معاف هستند. حدود ۴۰ درصد اقتصاد کشور از مالیات معاف است که برخی‌ها رقم این معافیت را بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان بر آورد کرده‌اند، این امر در کنار پایین بودن نرخ‌های مالیاتی و فرارهای مالیاتی گسترده، سبب شده میزان درآمدهای مالیاتی در کشور به نسبت حجم اقتصاد پایین باشد. معافیت مالیاتی خانه‌های خالی، سلب‌برتی‌ها، تن ندادن

علی قاسمی

تحلیلگر ارشد اقتصادی

یکی از طرح‌های هفت‌گانه‌ای که همه متفق‌القولند در اقتصاد ایران ضرورت دارد و باید در آن اصلاحات بنیادین انجام شود، موضوع «مالیات» است. در ابتدا تعریفی از مالیات برای تئور افکار بیان می‌شود تا به بحث کمک کند. مالیات نوعی هزینه اجتماعی است که آحاد یک ملت در راستای بهره‌برداری از امکانات و منابع یک کشور موظفند آن را پرداخت کنند. مالیات در واقع انتقال بخشی از درآمد‌های جامعه به دولت یا بخشی از سود فعالیت‌های اقتصادی است که نصیب دولت می‌شود؛ زیرا ابزار و امکانات دستیابی به درآمد و سودها را دولت فراهم کرده است. در حال حاضر، مدل‌های دریافت مالیات متنوع است؛ مالیات بر درآمد، مالیات بر دارایی، مالیات بر مصرف و... از جمله اینهاست. اقتصاددانان معمولاً از مالیات بر مصرف در مقابل مالیات

نقشه پس از شکست توطئه!

بازنگاهی به سناریوی جدید دشمن برای دوران پس‌اشوب

به زعم «دوپیچه ول» در زمان آشوب‌ها اظهارات ضد و نقیضی را درباره حمایت از آشوبگران داشته است، گاه حمایت کرده و گاه گفته است حمایت نمی‌کنیم، حالا و پس از آنکه ده پانزده روزی است غائله خوابیده، در حاشیه گردهمایی سران کشورهای عضو ناتو گفت: «این بسیار تأسفیب‌بار است که معترضان در ایران فقط به دلیل اینکه اعتراض کرده‌اند، کشته شدند.» ترامپ همچنین گفته است: «جهان باید به کشتار معترضان در ایران توجه کند.»

او تنها ساعاتی بعد دوباره در تویتر خود از آشوبگران حمایت کرد و گفت: «ایالات متحده آمریکا از مردم دلیر ایران، که برای آزادی خود دست به اعتراض زده‌اند، پشتیبانی می‌کند. ما در دوران دولت ایسن کار را کرده‌ایم و همواره نیز همین رویه را خواهیم داشت.»

«برایان هوک» نماینده ویژه آمریکا در امور ایران هم در صحبت‌هایی عجیب گفته است: «قانون اساسی ایران به مردم اجازه تظاهرات و تجمع داده است.» او همچنین در صحبت‌هایی عجیب‌تر ضمن حمایت دوباره از آشوبگران و مردم نامیدن آنها، گفته است تعداد کشته‌های این اعتراضات بالای ۱۰۰۰ نفر بوده است!

«ایلهان عمر» نماینده زن دموکرات، محجبه و مسلمان مجلس نمایندگان آمریکا، تویت روزنامه «نیویورک تایمز» درباره کشته‌شدن دست‌کم ۱۸۰ نفر در اعتراض‌ها در ایران را بازنشر داده و مدعی شده است: «کنار مردم ایران که برای درخواست

حقوق اساسی‌شان به خیابان آمدند و خواستار تغییرند، می‌ایستیم.» «جان بولتون» مشاور سابق امنیت ملی آمریکا هم در تویتر خود مدعی شد: «دست‌کم ۱۸۰ نفر در ایران در جریان اعتراض‌ها کشته شدند. نمی‌توان با حکومت ایران هیچ مذاکره‌ای انجام داد و در مسائل هسته‌ای به چنین حکومتی اعتماد کرد.»

وجه مشترک صحبت‌های ترامپ و دیگر مقامات ایالات متحده؛ تلاش برای کشته‌سازی در آشوب‌های اخیر است. حتی قطعه دیگر این جور چین را می‌توان در پروژه انفجار و کشته‌سازی در خوابگاه دانشجویی دانشگاه علم و صنعت که با هوشیاری نیروهای امنیتی ناکام ماند، یافت. در آستانه ۱۶ آذر و روز دانشجو عده‌ای تلاش می‌کردند بهانه‌ای دست آمریکایی‌ها و دشمنان ملت ایران بدهند تا فشارها را بیشتر کنند. پروژه کشته‌سازی محور اصلی فتنه‌ای است که به زعم دشمنان هنوز به پایان نرسیده است. اینان فکر می‌کنند با بالاتر بردن آمار کشته‌شدگان حوادث اخیر می‌توانند احساسات مردم ایران را برای حضور دوباره در خیابان‌ها و ایجاد بستر مناسب برای حضور آشوبگران تحریک کرده و نگذارند آتش فتنه خاموش شود؛ به گونه‌ای که حتی از کشته‌شدگان تصادفات یا مسمومیت در بیمارستان‌ها استفاده می‌کنند تا بگویند حکومت اسلامی به روی مردم شمشیر آورده است و یارانش در نشست‌های گوناگون این آمارهای دروغین را چوبی بر سر مردم ایران کنند.

اما هدف اصلی ترامپ و برخی مقامات کشورهای اروپایی از بالا بردن آمار کشته‌شدگان در ایران این است که دستاویزی داشته باشند تا باز هم مباحث حقوق بشری را پیش بکشند و به واسطه آن کشورهای جهان و سازمان‌های بین‌المللی را در تحریم‌های جدید علیه ملت ایران با خود همراه کنند. در این باره «العریبه» می‌نویسد: «به نظر می‌رسد دولت آمریکا در حال بررسی فیلم‌های بیشتری است؛ به ویژه پس از آنکه مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا در ۲۱ نوامبر درخواست نامالوفی را در توییتی به زبان فارسی مطرح کرده و از از ایرانیان خواست تصاویر فیلم‌ها و دیگر اطلاعات را در راستای کمک به ایالات متحده در افشا و مجازات دست‌اندرکاران نقض حقوق بشر در اعتراض‌های اخیر ارسال کنند.»

هدف هر تحریمی که آمریکا و متحدانش به جمهوری اسلامی ایران تحمیل می‌کنند، مردم ایران هستند. نکته اینجاست که دولت آمریکا با اعمال این تحریم‌ها می‌خواهد بگوید از مردم ایران حمایت کرده است. البته معنای مردم از نظر ترامپ و دوستانش همان آشوبگرانی هستند که سلاح به روی مردم می‌کشند. این هم مانند همه سیاست‌های یک بام و دو هوای ترامپ و دولت‌های گذشته آمریکا در مواجهه با ملت ایران است. در تریبون‌ها اعلام می‌کنند حامی مردم ایران هستند؛ اما در عمل با اعمال تحریم‌های ظالمانه علیه ملت ایران، به آنها فشار وارد می‌کنند.

اشتباه بزرگ

«عبدالله ناصری» درباره انتخابات مجلس گفته است: «بزرگ‌ترین اشتباه این مجلس این است که در مقابل اشتباهات دولت موضع نگرفت و علت آن نیز به این امر بر می‌گشت که بیش از ۵۰ درصد نمایندگان تمامی فراکسیون‌ها به فکر کشور نیستند و به دنبال منافع اقتصادی خود هستند.» این سخنان در حالی مطرح و به همه نمایندگان تحمیل داده می‌شود که نمایندگان اصلاح‌طلب از اینکه به عنوان حامی دولت شناخته شوند، هیچ ابایی نداشته و در بیشتر موارد به ویژه موضوعات حیاتی، مانند برجام و لویج چهارگانه در کنار دولت ایستادند؛ اما اکنون در آستانه انتخابات نگران سید رأی خود شدند.

کلافگی دشمن

«سردار محمد کوثری» با بیان اینکه خبر رسانه رژیم سلطنتی انگلیس مبنی بر بازداشت تعدادی از بسیجیان تهران از سوی وزارت اطلاعات کذب محض است، گفت: «بنده به عنوان مقام مسئول می‌گویم حتی یک مورد هم نبوده که نیروهای وزارت بخوانند بر خوردی با نیروهای بسیج داشته باشند.» جانشین فرمانده قرارگاه ثارالله با اشاره به عصبانیت و سرخوردگی دشمن از هماهنگی و همدلی وزارت اطلاعات با مجموعه بسیج و سپاه، تأکید کرد: «بسیاری از نیروهای وزارت اطلاعات از خودشان بسیجی هستند و چنین خبر‌سازی‌هایی نشان می‌دهد دشمن چقدر از عملکرد نیروهای وزارت اطلاعات در برخورد با اغتشاشگران عصبانی هستند.»

آمادگی کامل

«سردار حسین اشتری» فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با اشاره به ناآرامی‌های اخیر که به دلیل افزایش قیمت بنزین در کشور رخ داد، اظهار داشت: «این اتفاقات یک فتنه عظیم و امنیتی بود که البته بعد از اینکه مردم صف خود را از اغتشاشگران جدا کردند، مأموران انتظامی توانستند در کنار مردم این توطئه را خنثی کنند.» وی با تأکید بر این مطلب که پلیس آمادگی بر خورد با هر گونه ناامنی را در کشور دارد، اعلام کرد: «اگر بار دیگر بخواهد حادثه‌ای رخ دهد آمادگی کامل داریم؛ البته باید گفت مسئولان باید بسترهای نارضایی را از بین ببرند.»

حنیف غفاری

کارشناس روابط بین‌الملل

قطعات جورچین اروپا

ایران، برخلاف قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد بوده و باید متوقف شود. ماجرا به این دو مورد ختم نشده است! فرانسوی‌ها در آستانه برگزاری نشست جمع‌های که گذشت، سعی کردند با بزرگنمایی در زمینه پیوستن شش کشور سوئد، نروژ، فنلاند، هلند، بلژیک و دانمارک به «اینستکس»، از این اقدام به مثابه «گام اعتمادساز اروپا» در قبال برجام یاد کنند. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، جورچین و تصویری که اروپا قصد تکمیل و ارسال آن را به افکار عمومی دنیا داشته است، سه قطعه بزرگ دارد: تهدید ایران به استفاده از مکانیسم ماشه، اعمال فشار بر حوزه دفاعی و موشکی ایران و سرانجام بزرگنمایی اینستکس. در این زمینه نکاتی وجود دارد که لازم است مورد توجه قرار گیرد:

۱

هر سه مورد ذکر شده (در رفتارشناسی برجانی اروپا)، در ارتباط با یکدیگر تعریف می‌شود. به عبارت بهتر، سه قطعه‌ای که فرانسه و دو عضو اروپایی دیگر دخیل در برجام (آلمان و انگلیس) در مواجهه با ایران به آن استناد کرده‌اند، پدیده‌هایی مستقل نبوده و کاملاً به یکدیگر

پیوسته‌اند. بنابراین، در تحلیل رفتار اروپا در قبال ایران و برجام، باید هر سه مورد به صورت یکجا و در ذیل یک قالب و چارچوب مدنظر قرار داد.

۲

هر سه مورد ذکر شده، در ذیل راهبرد «مهار ایران قدرتمند» از سوی غرب (آمریکا و اتحادیه اروپا) تعریف می‌شود. این راهبرد، به طور مشترک از سوی ایالات متحده و ترونیکی اروپایی تدوین شده و هم‌اکنون به مدل راهبردی آنها در مواجهه برجانی با کشورمان تبدیل شده است. هدف اروپا و به ویژه کشور فرانسه در این معادله کاملاً مشخص است: هدایت جمهوری اسلامی ایران به سوی توافقی به مراتب بازدارنده‌تر از برجام.

۳

مقامات اروپایی اصرار دارند حتی با اعتقاد نوعی «توافق موقت»، زمینه مساعدی را برای «گذار کامل از برجام» و تبدیل آن به یک «توافق جدید» فراهم کنند. بازیگران غربی اصرار دارند این مسئله تا قبل از برداشته شدن پنجمین گام محدودکننده تعهدات برجانی کشورمان تعیین تکلیف شود. به کارگیری انواع ابزارهای تهدیدآمیز

علیه برنامه موشکی ایران و طرح مکرر تهدیدی به نام «مکانیسم ماشه»، در همین راستا صورت می‌گیرد.

۴

بدون‌شک، در چنین وضعیتی کمترین توجیهی برای مصالحه با ترونیکی اروپایی وجود ندارد. اصرار بر کاهش تعهدات برجانی ایران در چنین شرایطی یک «نقطه قوت راهبردی» برای کشورمان در هدایت بازی با اروپا محسوب می‌شود. از سوی دیگر، لازم است مؤلفه‌هایی از جمله ناکارآمدی حقوقی، ساختاری و اجرایی اینستکس به وضوح از سوی کارشناسان حوزه روابط بین‌الملل برای افکار عمومی ایران و جهان تشریح شود تا طرف اروپایی قدرتی برای مانور کاذب بر روی این ساختار مبهم پیدا نکند. آنچه مسلم است، اینکه پیروزی در منازعه استراتژیک و تاکتیکی ایران و غرب در مسئله برجام، معلول شفاف‌سازی صحنه از سوی دستگاه دیپلماسی کشورمان و نقد صریح عملکرد ترونیکی اروپایی در این معادله خواهد بود؛ موضوعی که متأسفانه هنوز تحقق پیدا نکرده است.

گام دوم

عدالت و مبارزه با فساد

حسن خدای

پژوهشگر مسائل سیاسی

توصیه به عدالت و لزوم مبارزه با فساد در همه ابعاد آن، چهارمین توصیه رهبر معظم انقلاب به جوانان و نسل جدید انقلاب اسلامی است. در واقع یکی از گام‌های مهم جمهوری اسلامی ایران در گام دوم انقلاب اسلامی تلاش مضاعف برای تحقق عدالت و مبارزه با فساد است.

این توصیه بدان معنی است که این مهم در چهل سال اول انقلاب اسلامی به شکل کامل و آرمانی محقق نشده است و ضروری است جوانان کشور در آینده این مسیر طی شده را به سرانجام نیک برسانند. معظم‌له در تشریح این توصیه می‌فرماید: «... این جانب به جوانان عزیزی که آینده کشور، چشم انتظار آنهاست صریحاً می‌گویم آنچه (در حوزه عدالت) تاکنون شده با آنچه باید می‌شده

و بشود، دارای فاصله‌ای ژرف است. در جمهوری اسلامی، دل‌های مسئولان به طور دائم باید برای رفع محرومیت‌ها بتپد و از شکاف‌های عمیق طبقاتی به شدت بیمناک باشند. در جمهوری اسلامی کسب ثروت نه تنها جرم نیست که مورد تشویق نیز هست؛ اما تبعیض در توزیع منابع عمومی و میدان دادن به ویژه‌خواری و مدارا با فریبگران اقتصادی که همه به بی‌عدالتی می‌انجامد، به شدت ممنوع است. همچنین غفلت از قشرهای نیازمند حمایت، به هیچ رو مورد قبول نیست.

این سخنان در قالب سیاست‌ها و قوانین بارها تکرار شده است؛ ولی برای اجرای شایسته آن چشم امید به شما جوانان کشور و اگر زمام اداره بخش‌های گوناگون کشور به جوانان مؤمن و انقلابی و دانا و کارداران که بحمدالله کم نیستند سپرده شود، این امید برآورده خواهد شد؛ ان‌شاءالله.»

بیانات معظم‌له نشان می‌دهد مهم‌ترین خطر پیش روی عدالت در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران شکاف طبقاتی است. امروزه نیز دشمنان انقلاب اسلامی سعی می‌کنند از همین زاویه شورش‌های حاشیه‌ای را برنامه‌ریزی و اجرا کنند. موتور تبلیغاتی و رسانه‌ای دشمن بر همین موضوع شکاف طبقاتی متمرکز شده است و وظیفه مسئولان و مدیران ارشد اجرایی کشور است تا با توزیع عادلانه ثروت در جامعه مانع عمیق‌تر شدن این شکاف اقتصادی در جامعه شوند. در این میان حذف رانت‌خواران و سهمیه‌های رانتی، کاهش فاصله و شکاف میان حقوق‌بگیران دولتی، حذف انحصارات مالی و بانکی و... از مهم‌ترین اقداماتی است که باید در راستای مبارزه با شکاف طبقاتی در دستور کار قرار گیرد. مانند دیگر توصیه‌ها چشم امید معظم‌له به جوانان است تا با ورود به عرصه مدیریتی کشور در عملیاتی شدن این اقدامات بکوشند.

علاوه بر حوزه مبارزه با شکاف طبقاتی و رانت‌خواری عده‌ای فرصت طلب، گام دوم انقلاب اسلامی نیازمند مبارزه همه‌جانبه با فساد سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است تا هیچ فرد، گروه و جناح سیاسی احساس نکند در چرخه مبارزه با فساد مصونیت دارد. در آستانه ورود به چهل سالگی انقلاب اسلامی مهم‌ترین دستگاه مبارزه با فساد کشور، یعنی قوه قضائیه جان دیگر و انرژی مضاعفی با ورود آیت‌الله رئیسی به خود گرفته است و امید است بتواند فساد را در همه وجوه خاص و عام به شکل مطلوب و مورد انتظار رهبر معظم انقلاب پاک‌سازی کند.

دریچه

مشارکت حداکثری در برابر فشار حداکثری

محمدصادق سلطان زاده

کارشناس رسانه

که بانی مشکلات اقتصادی حاکمیت اسلامی ایران است و مردم ایران می‌توانند با فاصله گرفتن از حاکمیت و نظام، شاهد کاهش تحریم‌ها و رفاه بیشتر باشند.

نسخه‌ای که «ریچارد نفیو» معمار تحریم‌ها تجویز کرد و در دولت ترامپ بارها از زبان «رکس تیلرسون» و «پمپئو» وزیر خارجه سابق و فعلی آمریکا مطرح شده است: «هدف آمریکا از وضع تحریم‌ها مردم نیستند و هدف مقابله با نظام ایران است»

حضور حداکثری باطل السحر توطئه دشمنان و بیان‌کننده تأثیر حداکثری فشار حداکثری خواهد بود!

۲- نمایش وحدت و وفای ملی: ترامپ به شخصه در سه سال گذشته مترصد فرصت و بهانه‌ای بوده که از یک اجتماع اعتراضی چند نفره کوهی ساخته و تعبیر به اختلاف و تشتت در داخل ایران کند. جمله‌ای که ترامپ متوجهانه تکرار کرده، این بوده است: «خیابان‌های ایران از زمان روی کار آمدن من تغییر کرده است و مردم به دنبال تغییر

دشمن با همه ظرفیت‌های سیاسی- اقتصادی و رسانه‌ای به دنبال کاهش مشارکت در انتخابات مجلس یازدهم است تا مشارکت حداکثری را به پای ثمردهی درخت بی‌ریشه فشار حداکثری بگذارد. اما مشارکت حداکثری و آگاهانه مردم در انتخابات یازدهم مجلس می‌تواند تأثیر حداکثری را بر مستأجران کاخ سفید داشته باشد. برخی از تأثیرات مشارکت حداکثری در شکست راهبرد فشار حداکثری عبارتند از:

۱- نمایش اعتماد ملت و حاکمیت: از اهداف اصلی دشمن در راهبرد فشار حداکثری ایجاد دوگانه حاکمیت- ملت با حربه تحریم اقتصادی است. به موازات تشدید تحریم‌ها، دشمن به دنبال خطای ادراکی و القای این انگاره ناصحیح است

نظام هستند! مشارکت حداکثری موجب نمایش وحدت، همدلی، وفای ملی و به رخ کشیدن عزت و اقتدار ملی به جهانیان خواهد بود. چنانچه مشارکت حداکثری با انتخاب نمایندگان اصلح و استکبارستیز همراه باشد، شاهد تغییر نه در خیابان‌های تهران، بلکه در سیاست‌های متوهمان کاخ سفید خواهیم بود.

۳- پیروز جنگ اراده‌ها: رهبر معظم انقلاب در اردیبهشت ۱۳۹۸ نوع خصومت آمریکا با جمهوری اسلامی ایران را در قالب «جنگ اراده‌ها» تبیین فرمودند. در جنگ اراده‌ها، برنده جنگ طرفی است که بتواند با طراحی و تولید شوک‌های سیاسی و رسانه‌ای بر دستگاه ادراکی حریف تأثیر گذار باشد.

سقوط پهپاد «گلوبال هاوک»، توقیف نفت‌کش انگلیسی، بی‌فایده بودن واسطه‌گری شین‌وآبه و پاسخ قاطع رهبری گام‌های ایران در کاهش تعهدات برجانی و بازداشت روح‌الله زم نمونه‌هایی از شوک‌های وارده به دشمن از سوی جمهوری اسلامی ایران است. حضور حداکثری

مردم در اسفند ماه می‌تواند آخرین پرده از اقتدار و شوک‌های وارده در سال جاری و بیان‌کننده اراده قوی ملت ایران در جنگ اراده‌ها باشد.

۴- مشارکت حداکثری ضامن امنیت پایدار: یکی دیگر از اهداف دشمن در راهبرد فشار حداکثری «امنیت‌زدایی» است.

«جنگ احزاب»، «فتنه ۹۸» و «امنیت» از کلیواژه‌های مهم در بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در سال جاری است و معظم‌له بزرگ‌ترین لطمه به یک کشور را سلب امنیت از آن می‌دانند.

موج‌سواری استکبار، منافقین، خاندان منحوس پهلوی، اشرار و... بر مطالبات منتقدان گویای این حقیقت است که بازیگران جنگ احزاب به دنبال بهانه‌ای برای امنیت‌زدایی و خلق فتنه‌های سیاسی و امنیتی هستند تا با توسل به آن بر طبل پیروزی راهبرد فشار حداکثری بکوبند. مشارکت حداکثری با حضور توده مردم می‌تواند به تقویت سرمایه اجتماعی نظام و امنیت ملی پایدار منجر شود.

عکس و مکت

استاندار گلستان و ویلچر در مراسم روز جهانی معلولان، نکته‌جالب‌تر اینده که اون آقای که واقعاً معلوله خودش داره ویلچرش رو راه می‌بره؛ ولی جناب استاندار صحیح و سالم فرمون رو داده دست همراهش! احتمالاً استاندار دیگری قبل روز جهانی رهایی از اعتیاد معتاد و شروع به ترک کند تا در این روز به عنوان یک ترک کرده به جمع معتادان بره.

کتابی از امام خمینی در دست وزیر جنگ رژیم صهیونیستی/ نفتالی بنت، هنگام بازدید از پایگاه هوایی حنسنور کتاب «اسلام و انقلاب» امام خمینی (ره) را در دست داشت. دشمنان انقلاب امام خمینی (ره) کتابش را می‌خوانند (با هر دلیل و بهانه‌ای)؛ اما در کشور امام خمینی (ره) کمتر کسی نام این کتاب را شنیده است!

حضور خانوادگی برای ثبت‌نام در انتخابات مجلس/ در هفته‌ای که گذشت ثبت‌نام از داوطلبان انتخابات مجلس شورای اسلامی به اتمام رسید و این بار رسانه‌ها کمتر عجایب ثبت‌نام‌ها را پوشش دادند. این خانواده برای ثبت‌نام در این انتخابات به صورت دسته جمعی به محل نام‌نویسی مراجعه کردند!

شال سفید برگردن داماد و دختر حسن روحانی/ پس از استفاده رئیس‌جمهور از رنگ بنفش برای قرارهای انتخاباتی خود، دختر و داماد او هنگام ثبت‌نام برای مجلس شورای اسلامی از رنگ سفید رونمایی کردند! رنگ بنفش که گرهای از مشکلات مردم باز نکرده، گویا امید این خانواده به جای رسیدگی به مشکلات هنوز به رنگ بازی است!

تحلیل

براندازی از بستر نفوذ

ابوالحسن سلطانی زاده

هادی سیاسی

ورود حکیمانه رهبری و تبعیت‌پذیری مردم و تفکیک صف اعتراض از آشوب، بساط اشرا به سرعت جمع شده و به یک فتنه عمیق تبدیل نمی‌شود اما پس از خوابیدن غبار «توطئه عمیق و وسیع بسیار خطرناک» و البته ابر آبان ۱۳۹۸ این پرسش اساسی همچنان قابل طرح و بررسی است که چرا جامعه برای ۴۸ ساعت دستخوش ناآرامی شد؟

با تأمل دقیق در راهبرد نظام سلطه که براندازی از بیرون را به فروپاشی از درون از طریق اعمال فشارهای حداکثری و بهره‌گیری از ضعف‌های داخلی در دستور کار داشته است، حداقل دو مؤلفه داخلی نقش مؤثری در کنش دشمن برای موج‌سواری در این حوادث ایفا کرده‌اند.

۱- مدیریت ادراک تصمیم‌گیران از سوی تصمیم‌سازان

در ضرورت اجرای طرح ملی مدیریت مصرف بنزین هیچ کس تردیدی ندارد و دلایل آن نیز به تفصیل بیان شده است؛ اما سخن این است که غافلگیری کردن جامعه از حیث زمانی و اعلام و اعمال طرح، همان بزنگاهی است که فرصت لازم را برای دشمن آماده و منتظر اقدام فراهم کرده است. به نظر می‌رسد با نگاهی خوش‌بینانه این غافلگیری و خطای محاسباتی در رفتار تصمیم‌گیران جای ندارد؛ ولی در حوزه تصمیم‌سازان و مشورت‌دهندگان محل تأمل جدی است. مشاوران راه یافته به مناصب کلیدی از رهیافت نفوذ می‌توانند تصمیم‌گیران را دچار خطای راهبردی کنند و اینان بدون آنکه غرضی داشته باشند منویات جریان نفوذ را عملیاتی کنند. در واقع غافلگیری از یک‌سوی و آمادگی از سوی دیگر، گمانه‌زنی نقش‌آفرینی جریان نفوذ در قالب تصمیم‌سازان را تقویت می‌کند.

۲- مطالبات به حق مردم در قالب اعتراض‌ها

بزننگاه بعدی برای موج‌سواری اشرا مزدور، بستر کاملاً معقول و منطقی مردم است که بار گرانی‌ها کمر آنها را خم کرده و حالا با یک غافلگیری که می‌تواند افزایش گرانی را به دنبال داشته باشد مواجه می‌شوند؛ به ویژه که نتوانی دولتمردان را در کنترل تورم و گرانی در گذشته نه چندان دور در ماجرای افزایش نرخ ارز دیده‌اند. در واقع علت اصلی اعتراض مردم را باید در عملکرد مسئولان در عدم افتتاح‌سازی و غافلگیری مردم دید. این مسئله جدی بارها در میان نخبگان مطرح شده که اصل غافلگیری برای دشمن است؛ ولی مردم می‌بینند این اصل برای آنها اعمال شده است و کارگزارانی که مرتب و در مقاطع گوناگون سخن از رفراندوم و ضرورت مراجعه به آرای مردم می‌گویند، برای چنین طرح راهبردی که به نوعی یک اقدام ملی است، نامحرم تلقی شده و غافلگیری می‌شوند. مردم از این دوگانگی رفتار ناراحت شده و مراتب اعتراض خود را بیان می‌دارند و البته این همان نقطه‌ای است که دشمن در کمین نشسته منتظر است تا فرصت اعتراض را به اغتشاش و تهدید تبدیل کند باید در نظر داشت که دشمن همچنان به دنبال استفاده از ظرفیت‌های داخلی است و باید با هوشیاری زمینه‌های خلع سلاح او در بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها را با حل مشکلات اقتصادی مردم ایجاد کرد. ان‌شاء‌الله

موج‌سواران بدلی

گزارش صبح صادق از فرصت‌طلبی‌های بخشی از فعالان اصلاح‌طلب در اغتشاشات اخیر

سکوت خاتمانه

در این میان برخی دیگر نیز با سکوت خود در ظلم به نظام اسلامی شریک شدند؛ حقیقتی که در نامه اعتراضی «دکتر احمد توکلی» به «محمدرضا عارف» چنین بدان پرداخته شده است:

«حتماً جنابعالی همچون این‌جانب، بر این باورید که اصلاح‌طلب و اصول‌گرای واقعی، خود را مدیون و وفادار به انقلاب و مردم می‌داند و در این راه حاضرند جان و مسال و حیثیت خویش را بر طبق اخلاص نهند. فلذا افسراد و گروه‌هایی که به بدخواهان ملت روی خوش نشان می‌دهند و به آنها پاس گل می‌دهند و با طناب پارشان به ته چاه می‌روند، بدل‌هایی هستند که در میان جریان‌های سیاسی، جا خوش کرده‌اند؛ اما در این هنگامه آزمون تاریخی، اگر هم‌سکله‌های حکومتی و سیاسی آنها، آشکارا از این کج‌تابی‌ها فاصله بگیرند و علاوه بر تبری از دشمنی‌های شناخته‌شده، از این افراد نیز برائت نجویند، شریک جرم در خیانت به ملت و انقلاب محسوب می‌شوند و مهر ابطال بر شناسنامه حکومتی و سیاسی خود می‌نهند.»

نکته غم‌انگیزتر آنکه بیشتر رسانه‌های این جریان حتی در برابر حضور میلیونی ملت ایران در دفاع از نظام اسلامی و برائت از آشوبگران نیز سکوت کرده و از بازتاب دادن این حماسه بزرگ دریغ کردند.

ملاحظات پایانی

۱- واقیعت این است که اصلاح‌طلبان در ماجرای فتنه دی‌ماه ۱۳۹۶ غافلگیر شدند! آنان برخلاف نمایش همیشگی چهره مردم‌گرایانه، در آن ماجرا در صف حمایت از دولت مورد حمایتشان باقی ماندند! اما در آبان ۱۳۹۸ چهره‌های رادیکال‌شان بسا عبرت‌آموزی از تجربه قبیل بلافاصله در صف حامیان اغتشاشگران درآمدند.

۲- وجه مشترک بیانیه‌های زنجیره‌ای صادره این بود که در همه آنها اولاً، اشرا را مردم معرفی کرده بودند. ثانیاً، مسئله جامعه را عوض کرده و مسئله آسیب‌دیدگان دیگری‌ها را در صدر توجهات خود قرار داده بودند. این در حالی که همچنان مسئله مردم گرانی بنزین و به تبع آن دیگر گرانی‌هایی است که معیشت آنها را رنج می‌دهد. ثالثاً، هیچ اشاره‌ای به نقش دولت در ماجرای پیش آمده نداشته و همه توجهات را به سمت اصل نظام و نهادهای انقلابی برده بودند.

۳- اصلاح‌طلبان هر چند در این معرکه به ظاهر خرج خود را از دولت اعتدال جدا کردند و آماده ورود به عرصه انتخابات بدون جریان اعتدال و حسن روحانی هستند؛ اما افکار عمومی همچنان میان دولت اعتدال و اصلاح‌طلبان فاصله‌ای نمی‌بیند و اصلاح‌طلبان را در کارنامه دولت شریک دانسته است. آنها نیز مبتنی بر این باور به مواجهه با انتخابات اسفند ماه خواهند رفت.

۴- سخن آخر اینکه آنچه نظام اسلامی را در طول سال‌های اخیر در برابر انواع فتنه‌های داخلی و خارجی حفظ کرده، اتحاد امت و امامی است که چشم همه دشمنان ایران زمین را کور کرده است. حوادث اخیر نیز تنها آزمونی است تا ماهیت مافیایی این جریان‌های سیاسی غیر همسویا خواسته مردم را برای ملت آشکار کند!

شمارد تا بار دیگر برای احیای خودتحرکتی را آغاز کند. سایت‌ها و کانال‌های فضای مجازی این طیف، از جمله «سحام نیوز» و «کلمه» با سیاست رسانه‌ای همسو با ضد انقلاب در جایگاه تخریب نظام اسلامی در مهار آشوب برآمدند و خود را مدافع ملت جازند. سران فتنه را نیز که مدت‌هاست افکار عمومی آنان را به فراموشی سپرده است تحریک کردند تا به صدور بیانیه علیه نظام اسلامی دست بزنند! شیخ سادهد لوح فتنه ۸۸ نیز با صدور بیانیه‌ای خواهان تشکیل کمیته حقیقت‌یاب شد! «موسی» برای آنکه از قافله جانمانند، بیانیه دیگری را صادر و احقانه، رژیم جمهوری اسلامی را با رژیم شاهنشاهی مقایسه کرد! البته این مواضع خیلی زود با اقبال رسانه‌های بیگانه همراه شد و چنین نوشتند که «موضع‌گیری حمایتی میرحسین موسوی اعتراضات سراسری آبان ماه ۱۳۹۸ را تقویت کرد و احتمال تداوم و گسترش آن را افزایش داد!»

سلب‌ریتی‌های بدلی

بیانیه‌نویسی و رخ پنهان کردن در پشت‌نام مردم به بهانه حمایت از اعتراضات، به سیاسیون این جریان محدود نشد! بلکه سلب‌ریتی‌های بریده از مردم نیز وارد این معرکه شدند تا آنها نیز ماهی خود را صید کنند! در سایه نویسندگان بیانیه که با کمترین فهم از سیاست و با ژست روشنفکرانه به انکار ماهیت اغتشاشات پرداخته و خود را مدافع حق اعتراض مردم معرفی کردند، نام‌هایی آشنا به چشم می‌خورد که کینه و عداوت‌شان نسبت به ملت و نظام اسلامی در طول سال‌های اخیر آشکار شده است. افرادی چون رخشان بنی‌اعتماد، اصغر فرهادی، بهمن فرمان‌آرا، جعفر پناهی، فاطمه معتمدآریا، باران کوثری و... که سردمدار غر‌بزدگی و و سیاه‌نمایی علیه جمهوری اسلامی در خارج کشور هستند!

جالب اینکه بیانیه مزورانه این طیف با واکنش هنرمندان منصف کشورمان روبه‌رو شد؛ برای نمونه «کارن همایونفر» آهنگساز فیلم سینمایی «به وقت شام» در اینستاگرام خود به امضای برخی هنرمندان در بیانیه‌ای موسوم به صدای آبان ۹۸ واکنش نشان داد و نوشت: «بیانیه آبان را امضا نکردم... از این بیانیه‌ها هزارتا دیده‌ام، مخصوصاً دم انتخابات.» وی در ادامه خطاب به چهره‌هایی که بیانیه صدای آبان را منتشر کردند، نوشت: «دوست عزیزی که هم‌زمان با «ایران اینتر نشنال» و «من و تو» مصاحبه می‌کنی، بعدش هم با تلویزیون داخل و ۱۲ میلیارد با شهرداری قرارداد می‌بندی، حق نداری بیانیه در مورد مردم بدهی.»

مطالبه‌گری فرصت‌طلبانه

فکاهی‌ترین واکنش‌ها از سوی بخش دیگری از اصلاح‌طلبان این گونه بود که در میانه دود و آتش اغتشاشات، تلاش کردند بخشی از مطالبات خود را نیز بازخوانی کنند و از نظام امتیاز بگیرند! برای نمونه در برخی نوشته‌ها پیرامون این حوادث بر ضرورت تغییر رفتار شورای نگهبان تأکید شده بود! در همین راستا روزنامه آرمان در مطلبی نوشت: «برخی اقدامات در داخل بیشتر از خارجی‌ها می‌تواند به نظام آسیب برساند که از جمله این مسائل می‌توان به رد صلاحیت‌های بی‌دلیل و سلیقه‌ای اشاره کرد.»

جدی مواجهه شد و ضعف و ناکارآمدی در حل مشکلات کشور صدای اعتراضات مردمی را بلند کرد. هر چند فرصت‌طلبان و بیگانگان بار دیگر خیلی زود میدان‌دار شدند و مطالبات مردم را به انحراف کشاندند؛ اما آشوب دی‌ماه ۱۳۹۶ با حضور آگاهانه مردم و حافظان امنیت کشور مهار شد؛ ولی حامیان اصلاح‌طلب دولت اعتدال که فرصت‌طلبانه خود را مؤتلف و متحد حسن روحانی معرفی کرده بودند، این بار با صدای بلندتری ساز جدایی سر دادند!

اصلاح‌طلبان ناراضی از عملکرد دولت در برجام که توانایی دفاع از این دولت را نداشتند و هر روز شاهد ریزش پایگاه اجتماعی خود و حامیان دولت بودند، مترصد فرصتی بودند تا از حمایت دولت روحانی دست بردارند.

عبور از روحانی به بهانه گرانی بنزین

با انتشار خبر گرانی بنزین و اعتراضات پس از آن، زمان کلید خوردن رسمی سناریوی عبور از روحانی فرار رسید تا پشت دولت به طور کامل از حمایت اصلاح‌طلبان خالی شود. این تصمیم‌گیری هر چند از سوی سران سه‌قوا انجام شد؛ اما نزد افکار عمومی آشکار بود که مهم‌ترین نقش را دولت بر عهده دارد و رئیس‌جمهور بیش از دیگران باید پاسخگو باشد. هزینه‌های سنگین اجرای این طرح بی‌شک گریبان اصلاح‌طلبان را نیز گرفته بود؛ به این صورت که آنها دست به کار شدند تا آنچه را که تهدیدی برای این اردوگاه و رئیس‌جمهور مورد حمایت این جریان بود، به فرصتی برای خود تبدیل کنند؛ بنابراین بخش عمده این اردوگاه به صف حامیان سیاسی اغتشاشگران پیوستند، بدون آنکه در مقام حمایت از دولت روحانی و حافظان امنیت کشور برآیند!

بیانیه جعلی ۷۷ نفره

در میان شعله‌ور شدن زبانه‌های آتش آشوبی که منافقان و اشرا سردمدار آن بودند، یکشنبه (۲۶ آبان) متنی با عنوان «بیانیه جمعی از فعالان سیاسی در دفاع از حق اعتراض و محکومیت خشونت» از سوی بخشی از اصلاح‌طلبان (که در میان آنان محکومان فتنه ۸۸ و برخی خارج‌نشینان فراری نیز مشاهده می‌شد) صادر شد که با ملاحظات و ابهامات فراوانی همراه بود!

انتقاد جدی به نوشته مذکور روح حاکم بر آن بود که مبتنی بر حمایت از آشوبگران و مظلوم‌نمایی از اوپاشی که میلیاردها تومان خسارات بر اموال عمومی و اموال شخصی ملت وارد کرده‌اند، طراحی شده بود! نویسندگان این بیانیه که خود از فعالان دستگاه‌های امنیتی در سال‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ بوده و ابعاد آشوب‌های اجتماعی آشنا هستند، تلاش کردند با شگردهای کلامی، جنایات انجام شده را تقلیل داده و مرزهای مردم و اشرا مزدور را مبهم کنند! که این موضوع را می‌توان اقدامی اغواگرانه برای فریب افکار عمومی دانست!

فتنه گران ۸۸، حامیان فتنه ۹۸

طیف سبز و افراطی اردوگاه اصلاحات، که در طول سال‌های اخیر هیچ‌گاه هسته مرکزی این اردوگاه از ایشان اعلام برائت نکرده است، فرصت را غنیمت

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

تدبیر پر از حاشیه دولت در گرانی بنزین سبب شد تا اوضاع کشور برای چند روزی آشفته شود. در این شرایط دشمنان این ملت که ماه‌هاست منتظر فرصتی برای ناامنی و آشوب در کشور بودند، زمان را مناسب دانسته و اوپاش قدراره دار خود را به میدان آوردند تا شهر را به آشوب بکشانند!

حمله به مجموعه‌های نظامی-امنیتی، تهاجم به مراکز اقتصادی و راهبردی کشور، خسارت‌های میلیاردی به صدها مرکز دولتی، اقتصادی، تجاری و فرهنگی و بیش از همه آنها خون‌هایی که به ناحق بر زمین ریخته شد، محصول سناریویی بود که دشمنان این ملت به واسطه فرصت پیش آمده بر این کشور وارد کردند.

سناریوی اغتشاش در سال ۱۳۹۸ باز هم با هوشیاری ملت، تدبیر رهبر معظم انقلاب و انجام وظیفه متولیان امنیت و آرامش کشور مهار شد؛ البته در این میان فرصت‌طلبی، محدود به فرصت‌طلبان بیگانه و دشمنان این ملت نبود، بلکه فرصت‌طلبان سیاسی نیز تلاش کردند از آب گل‌آلود ماهی خود را بگیرند!

دولت اعتدال یا اصلاحات؟

اصلاح‌طلبان پس از فتنه ۸۸ و تحریم انتخابات مجلس در سال ۱۳۹۰، بقای حیات سیاسی خود را نه در تحریم و خروج از حاکمیت، که در حضور در صحنه انتخابات دیدند!

انتخابات ریاست‌جمهوری یازدهم فرصتی بود که با گزیندهای مورد اعتماد نظام اسلامی وارد صحنه انتخابات شوند و «محمدرضا عارف» را به مصاف رقبای بفرستند؛ اما خیلی زود مشخص شد وی فردی نیست که بتوان برای پیروزی او شرط‌بندی کرد! بنابراین گزینه اول اصلاح‌طلبان از رقابت‌های انتخاباتی به نفع «حجت‌الاسلام حسن روحانی» انصراف داد و آرای مربوط به خود را به سبب آرای عضو جامعه روحانیت مبارز هدایت کرد!

این اقدام هر چند نوعی رفتار فرصت‌طلبانه ارزیابی شد؛ اما هر چه بود دولتی شکل گرفت که حمایت همه جانبه اصلاح‌طلبان را به همراه داشت. افکار عمومی نیز از در اختیار گرفتن دستگاه اجرایی به دست اصلاح‌طلبان سخن گفت؛ اما خیلی زود چالش چگونگی مواجهه دولت روحانی با اصلاح‌طلبان عیان شد! اصلاح‌طلبان خواهان سهم حداکثری در دولت بودند و دولت، ناتوان از تحقق مطالبات و برنامه‌های آنان بود؛ ضمن آنکه با چالش ناکارآمدی نیز دست و پنجه نرم می‌کرد. در این شرایط زمزمه عبور از روحانی در اردوگاه اصلاح‌طلبان شنیده شد!

اما امکان جدایی از اعتدالیون به این سادگی‌ها نبود! به ویژه آنکه این حمایت همه‌جانبه در انتخابات سال ۱۳۹۶ نیز تکرار شد! و اصلاح‌طلبان از ترس قدرت‌یابی رقیب سیاسی با همه توان به میدان حمایت از حسن روحانی آمدند!

اما دولت دوازدهم خیلی زود با چالش‌های

دیپلمات با کلاه در تهران!

نگاهی به سفر وزیر خارجه عمان به ایران

حمید خوش آیند

کارشناس روابط بین‌الملل

میانجی‌گری میان عربستان اعلام کرده است. وزیر خارجه عمان در این سفر پیرامون مسئله یمن به ظاهر از تهران درخواست کرده است، مشارکت و ورود جدی در حل بحران یمن داشته و از انصارالله بخواهد مذاکرات مستقیم خود با سعودی‌ها که اکنون در اردن در حال برگزاری است با ملامت برخورد کنند؛ در حالی که مقامات ایران هیچ پاسخی به بن علوی نداده‌اند؛ زیرا پذیرش شروط سعودی‌ها را شکست انصارالله می‌دانند و تأکید دارند راه حل بحران یمن مذاکرات یمنی-یمنی و بدون هیچ دخالت خارجی است.

«بن‌علوی» در مورد مسئله ایران و آمریکا نیز نتایج سفر خود به واشنگتن و گفت‌وگوهایش با «مایک پمپئو» را به طرف‌های ایرانی ارائه داده و به مسئولان ایرانی گفته دولت ترامپ بر این باور است که فشارهای حداکثری علیه تهران مؤثر بوده است و دیر یا زود ایران و آمریکا بر سر میز مذاکره خواهند نشست.

فراغ از محتوای مذاکرات وزیر خارجه عمان در تهران و اینکه «بن‌علوی» در مورد محورهای سه‌گانه فوق چه گفت و گوهایی در تهران داشته است، یک اصل مسلم است و آن اینکه تمام تلاش‌ها برای حل و فصل اختلافات میان ایران و کشورهای منطقه و بین‌الملل از هر طرف که باشد، باید منسوخ به حفظ عزت و اعتبار جمهوری اسلامی، همچنین احترام به حقوق و داشته‌های ایران و در بردارنده و تأمین‌کننده منافع درازمدت ایران از جمله احترام به قدرت و توان دفاعی و نظامی و برداشته شدن تحریم‌ها باشد؛ در غیر این صورت و تا زمانی که تحریم، بدعهدی، تهدید، تلاش برای آسوب‌افکنی، ایران‌هراسی و قلدزمایی و... وجود دارد، تلاش‌های منطقه‌ای نیز راه به جایی نخواهد برد.

سکته مغزی ناتو

نگاهی به آنچه در نشست لندن گذشت

محمدرضا مرادی

کارشناس سیاسی

میلیارد دلار بودجه نظامی کشورهای عضو ناتو ۷۵۰ میلیارد دلار آن متعلق به بودجه نظامی آمریکا است. در حقیقت، ماشین نظامی آمریکا با قدرت از نظم حاکم بر دنیای سرمایه‌داری دفاع کرده و در سایه آن به ویژه پس از جنگ سرد کشورهای اروپایی از بودجه نظامی خود به مقدار چشمگیری کاسته‌اند. در سایه این کاهش بودجه نظامی، کشورهای اروپایی مبالغ بیشتری را به حوزه خدمات اجتماعی اختصاص داده‌اند. با این حال به نظر می‌رسد، آمریکا به منزله ستون اصلی توانمندی ناتو پس از بحران سال ۲۰۰۸ میلادی، آن توان سابق را برای دفاع از سایر اعضا دست داده است. در چنین وضعیتی، مهمانی برای دیگر کشورهای عضو پیمان ناتو به پایان رسیده و ترامپ مشارکت جدی تر آنان را در تأمین بودجه نظامی این نهاد و رسیدن به ۲ درصد تولید ناخالص ملی مطالبه کرده است. از همین رو، مکرون به صراحت از مرگ مغزی ناتو سخن می‌گوید؛ چرا که امید به بازگشت روزهای خوش قبلی و استفاده بی‌قید و شرط از چتر نظامی ناتو ندارد. در واقع همزمان با ۷۰ سالگی ناتو، این سازمان تقریباً در مسیر مبتلا شدن به سرنوشت پیمان ورشو حرکت می‌کند.

اختلافات ترکیه با کشورهای اروپایی درباره سوریه و مسائل دیگر سبب شده است تا اتحاد این سازمان با چالش مواجه شود. ترکیه که از سال ۱۹۵۲ به عضویت ناتو درآمد، یکی از اعضای مؤثر در تقویت فرماندهی و توان نظامی پیمان به شمار می‌رود. این کشور همچنین دومین ارتش قدرتمند ناتو را از نظر بزرگی در اختیار دارد. تلاش ترکیه برای پیوستن به اتحادیه اروپا و مخالفت بسیاری از کشورهای این اتحادیه سبب شده است تا شکاف‌هایی در درون ناتو ایجاد شود. در وضعیت کنونی نیز حمله ترکیه به شمال سوریه با مخالفت اعضای ناتو مواجه شده و همین مسئله اردوغان و مقامات اروپایی را مقابل هم قرار داده است.

«آمریکا» و «انگلیس» دو محور اصلی ناتو به شمار می‌روند. دونالد ترامپ با مواضع خود شکاف بین اروپا و آمریکا را گسترده کرده و درباره ناتو نیز بارها اعضای این سازمان را به پرداخت بیشتر بودجه تهدید کرده است. انگلیس نیز با مسئله و بحران برگزیت مواجه بوده و به دنبال خروج از اتحادیه اروپا است. در این وضعیت به نظر می‌رسد همان‌طور که مکرون تأکید کرده، ناتو با مرگ مغزی مواجه شده است.

بدون‌شک اشاره مکرون به مرگ مغزی ناتو به سیاست متفاوت ترامپ در این زمینه مربوط است. از مجموع هزار توانایی دریایی ایران، به دنبال راهبرد ممانعت قوی در برابر دشمنان است. تهران به عملیات سایبری، به عنوان وسیله‌ای برای جمع‌آوری اطلاعات و انتقام از تهدیدات دشمنان نگاه می‌کند.

بازگشت به سیاست خارجی دفاعی لویلاگ: ولی عهد سعودی برادر کوچک‌تر خود، «خالد بن سلمان» را مأمور پایان دادن به جنگ یمن کرده است، تا این مهم، بخشی از خط مشی گسترده‌تر سیاست خارجی عربستان سعودی باشد. بر این اساس، سعودی به سیاست خارجی دفاعی و محتاطانه‌تری باز می‌گردد و انگیزه اصلی آن، جلوگیری از وقوع حملاتی نظیر آنچه در مورد آرمکو اتفاق افتاد، است، به ویژه آنکه ایالات متحده نیز به ادعای خود در مورد دفاع از دولت‌های خلیج فارس پایبند نبود. در واقع عربستان قصد دارد به این ترتیب وجهه خود که در جریان جنگ یمن و ترور خاشقچی لکه‌دار شد را اصلاح کرده و به عنوان رئیس گروه ۲۰ در سال ۲۰۲۰ مطرح شود.

سامانه موشکی ایران، عامل بازدارندگی

ایران و همچنین زرادخانه موشکی حزب‌الله (در شمال) محاصره شده و آزادی عمل محدودی دارد.

چرخش به سمت تهران

واشنگتن پست: به رغم تابستانی مملو از رویارویی و تقابل در خلیج فارس، اکنون عربستان سعودی و امارات مشغول بررسی احتمال گفت‌وگو با تهران و متحدانش برای کاهش تنش‌ها در یمن و دیگر نقاط هستند. کشورهای حاشیه خلیج فارس بیشتر مایل به مذاکره با ایران و نیروهای نیابتی‌اش هستند؛ زیرا اعتماد پیشین خود به آمریکا را به عنوان یک محافظ نظامی مورد اعتماد از دست داده‌اند.

ایزار انتقام

المیادین: ایران می‌تواند در خاورمیانه از نظر نظامی بر آمریکا پیشی بگیرد. موشک‌های بالستیک ایرانی عامل اصلی در سیاست بازدارندگی راهبردی آن است.

از مسیر خود با هدف نابودی دولت عراق و ایجاد جنگ داخلی و ممانعت از بازگشت عراق به جایگاه خود در منطقه و حمایت از محور مقاومت و مسائل عادلانه امت اسلام از جمله مسئله فلسطین تلاش می‌کنند. تمامی مصیبت‌های عراق به اشغالگری‌های آمریکا و به مشارکت و هم‌دستی کسانی برمی‌گردد که روی تانک‌های آمریکا به عراق بازگشتند و از طریق روند سیاسی به قدرت رسیدند که پایه و اساس آن طایفه‌گرایی است.

محاصره تل آویو

نشنال اینترست: اسرائیل با وجود رئیس‌جمهوری غیرقابل اعتماد (ترامپ) در کاخ سفید، برتری دست حزب دموکرات در کنگره (مجلس نمایندگان آمریکا که موضعی کمتر دوستانه نسبت به اسرائیل در پیش گرفته) و متحدان سرخورده از آمریکا در اتحادیه اروپا و شرکایی محتاط (کشورهای عربی) در خاورمیانه، با گسترش نفوذ منطقه‌ای

اسناد آشوب

راديو روسي: «مایکل دی آندریا» افسر سیا که به لقب «آیت‌الله مایک» هم مشهور است، از سال گذشته مسئول «عملیات مخفی سیا در ایران» است؛ کسی که تمام اختیارات لازم را دارد تا «به هر قیمتی که شده اوضاع داخلی در ایران را بی‌ثبات و غیرقابل کنترل کند». جزئیات مهمی در این باره وجود دارند؛ سیا با افرادی که در ایران زندگی می‌کنند، همکاری می‌کند، توانایی نفوذ در این کشور را دارد و دارای برنامه‌های خاص از اقدامات است. جالب است که در اسنادی که در آمریکا منتشر شده‌اند، استان‌های اصفهان و آذربایجان ایران که اعتراضات در آنجا مکرر هستند، به عنوان نقاط اصلی «انفجاری» در ایران معرفی شده‌اند.

ریشه مصیبت‌های عراق

رأی الیوم: تعجب‌آور است که برخی می‌خواهند آمریکا و هم‌پیمانان عربش را از تلاش برای نفوذ به اعتراضات مردمی عراق تبری کنند. آنها برای منحرف کردن تظاهرات

جهان

شماره ۹۲۵ | دوشنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۸

صداقت

یادداشت

عراق در پیچ و خم انتخاب نخست‌وزیر

محمدرضا فرهادی

کارشناس غرب آسیا

تحولات عراق نشان می‌دهد بازیگران خارجی تلاش گسترده‌ای برای استعفاي دولت «عادل‌المهدی» با توجه به گرایش این دولت به سمت جبهه مقاومت کرده‌اند. بنا بر اعتراض‌هایی که در عراق صورت گرفت و ابتدا جنبه‌ای کاملاً اصلاحی داشت و بر اساس ماهیتی اقتصادی شروع شد، با موج‌سواری برخی کشورهای عربی و آمریکا از حالت مسالمت‌آمیز به روندی اغتشاشی تغییر ماهیت داد. این روند تنها برای فشار بر دولت عراق و ایجاد خلأ امنیتی در این کشور با دو هدف صورت گرفت: الفد خارج کردن عراق از مدار جبهه مقاومت و به‌ویژه دولت آن، که طی یک سال گذشته با برخی اقدامات همچون بازگشایی مرز بوکمال-قائم زنجیره جبهه مقاومت را از نظر زمینی به یکدیگر متصل کرد. بد ایجاد فضا برای گروه‌های تروریستی و تکفیری با توجه به وضعیت بی‌دولتی در این کشور که تحرکات اخیر داعش در استان دیالی مؤید این نکته است. «عادل‌المهدی» استعفاي خود را تقدیم پارلمان کرد و مجلس این کشور نیز استعفا را پذیرفت. حال پرسش اصلی این است که چه سناریوهایی برای آینده دولت عراق متصور است؟

۱- سناریوی اول، تشکیل دولت در اسرع وقت؛ این سناریو بنا بر دلایل زیر تا حدودی بعید به نظر می‌رسد:

الفد با توجه به تضارب آرا میان احزاب عراقی و اجماع نداشتن آنها بر گزینه‌ای که وابستگی حزبی داشته باشند، بعید است این روند طی ۱۵ روز آینده که مجلس به رئیس‌جمهور فرصت داده انجام پذیرد.

ب- روند انتخاب نخست‌وزیر در کشور عراق پروسه‌ای طولانی مدت است و با توجه به جهت‌گیری‌هایی که احزاب این کشور صورت داده‌اند، روند انتخاب را طولانی کرده‌اند؛ برای نمونه «حیدر العبادی» ایده تشکیل دولت مستقل و «مقتدی صدر» ایده انتخاب نخست‌وزیر از طریق همه‌پرسی را مطرح کردند.

۲- تشکیل شدن دولت؛ این سناریو نیز بنا بر این دلیل که اجماع کاملی بین احزاب عراقی درباره انتخاب نخست‌وزیر وجود دارد، احتمال آن بسیار اندک است. هر چند ممکن است روند انتخاب نخست‌وزیر طول بکشد؛ اما اینکه این کشور بدون نخست‌وزیر و دولت مانند لبنان به کار ادامه دهد امکان‌پذیر نیست؛ زیرا دولت در پیشبرد امور نیز اختیارات چندانی ندارد و تنها می‌تواند اعمال روتین و قوانین گذشته را انجام دهد. در نتیجه تشکیل نشدن دولت از هر جهت به ضرر احزاب و مردم عراق است؛ البته به این نکته هم باید اشاره کرد که هیچ حزبی در عراق به دنبال تشکیل نشدن دولت نیست. ۳- تشکیل دولت بر اساس پروسه‌ای زمان‌بر؛ این سناریو بنا بر دلایل زیر از همه محتمل‌تر است: اولاً، اجماع کلی در احزاب عراقی وجود دارد که نخست‌وزیر هر چه زودتر انتخاب شود؛ اما احزاب در دو روند با یکدیگر اختلاف دارند. نخست اینکه چه کسی و بنا بر چه گرایشی برای این سمت برگزیده شود، دوم اینکه، نخست‌وزیر از مجلس فعلی یا اینکه با برگزاری انتخابات زود هنگام از میان مجلس برگزیده شود. سوم اینکه، با توجه به تشکیل فراکسیون اکثریت برای انتخاب نخست‌وزیر و اجماع در میان گروه‌ها، طبیعی است روند انتخاب نخست‌وزیر طولانی شود، حتی اگر عکس این مسئله یعنی انتخاب نخست‌وزیر هم در مدت کوتاهی اتفاق بیفتد؛ اما تشکیل دولت و کابینه قطعاً زمان‌بر خواهد بود.

واردات غیر ضرور ممنوع!

یکی از مباحث مهمی که در حوزه استقلال اقتصادی جایگاه ویژه‌ای دارد، جلوگیری از واردات کالاها و خدمات غیر ضروری است. کالاهای غیر ضرور آن دسته از کالاهایی هستند که یا در کشور خودمان تولید می‌شوند و مشابه آنها در کشورمان وجود دارد یا اینکه در کشور تولید نمی‌شوند، اما جزء نیازهای واقعی و اساسی اقتصاد کشور هم نیستند؛ از جمله لوازم آرایش، بدلیجات، خودروهای لوکس و گران قیمت، میوه‌های خارجی و... متأسفانه، همه این عوامل سبب تجمل گرایی و مصرف گرایی بیش از پیش شده و اقتصاد کشور را متضرر می‌کند. البته نباید از قوانین ناکارآمد و بازدارنده هم غافل ماند که این مورد هم در واردات کالاهای غیر ضرور اثر قابل توجهی دارد؛ اما مهم‌تر از همه حمایت نامناسب از تولیدات داخلی کشورمان است که در این میان نقش دارد.

شاخص

بودجه نظامی آمریکا

کشورهای بزرگ و توسعه یافته همواره بخش قابل توجهی از بودجه نظامی خود را در دیگر کشورهای جهان هزینه می‌کنند تا به تعبیری از ورود ناامنی به داخل کشورشان جلوگیری کنند. بودجه سال ۲۰۲۰ آمریکا به تازگی تصویب شده و بر اساس آمار منتشر شده از سوی دولت آمریکا، هزینه‌های اختصاص یافته در قالب «پروژه‌های جنگ» این کشور از سال ۲۰۰۱ تا انتهای سال ۲۰۲۰ به بیش از ۶/۴ هزار میلیارد دلار بالغ خواهد شد. یکی از شعارهای اساسی دولت فعلی آمریکا کاهش هزینه‌های نظامی در دیگر کشورهای جهان و بازگرداندن سربازان آمریکایی به کشورشان بود؛ این در حالی است که در طول سه سال اخیر کاهش نیروهای نظامی این کشور در دیگر کشورها قابل توجه نبوده است. افزون بر این، بخشی از هزینه‌های نظامی آمریکا مربوط به بازتعمیر و نگهداری است که پس از سال‌ها حضور در دیگر کشورها، اکنون به آمریکا بازگشته‌اند و این بخش از هزینه‌ها تا چند دهه آتی ادامه خواهد داشت.

افزوده

ارزش پول ملی

«ارزش پول ملی» در سیاست پولی، عبارت است از ارزش واحد پول یک کشور نسبت به قیمت طلا یا دیگر پول‌های خارجی. کاهش ارزش پول ملی سبب افزایش میزان صادرات و دشواری واردات کالا می‌شود؛ زیرا کشورهای دیگر کالاهای این کشور را ارزان می‌پندند که این امر سبب کاهش قدرت خرید می‌شود. در مقابل، افزایش ارزش پول ملی نیز موجب کاهش صادرات و از طرفی سهولت در واردات کالا می‌شود و در نهایت افزایش قدرت خرید مردم را به دنبال دارد. یکی از مهم‌ترین وظایف بانک‌های مرکزی در سراسر جهان، حفظ ارزش پول ملی است. به بیان دیگر، بانک‌های مرکزی باید سیاست‌هایی را اعمال کنند که قدرت خرید پول ملی کاهش نیابد؛ یعنی برای نمونه اگر شما پنج سال قبل می‌توانستید با ۱۵۰ هزار تومان دو کیلو گوشت و یک شانه تخم مرغ و تعدادی نان بخیرید، امروز هم قادر باشید، کم و بیش با همان مقدار، همان ترکیب کالاها و خدمات را خریداری کنید.

گمشده اقتصاد ایران

علت‌یابی فقدان الگوی بهره‌وری در کشور

مسعود امجدی‌پور

کارشناس اقتصادی

درمان بیماری اقتصاد ایران نیازمند اقدامات متعدد و متفاوتی است. در این میان، اگر اقدامی کلیدی که این بیماری را بهبود می‌بخشد، داروی بهره‌وری است. طبیعتاً مسائل کلان اقتصاد ایران فراوانند؛ اما بیماری اقتصاد کشور را می‌توان با ترمیم سلول‌های آن، جان تازه‌ای بخشید. در واقع، لازم است به مسایل خرد اقتصاد کشور در سطح بنگاه‌ها و شرکت‌ها توجه بیشتری کنیم؛ زیرا بهره‌وری اقتصاد ایران ناچیز است و یکی از ریشه‌های بیماری اقتصاد ایران، همین ویروس بی‌بهره‌وری است.

«بهره‌وری» به معنای کاهش داده‌ها و افزایش ستانده‌هاست. به زبان ساده مالی، بهره‌وری موجب کاهش هزینه‌ها و افزایش بازده‌ها می‌شود. افزایش بازدهی و سودآوری، سبب تشویق آن واحد شده و در یک نظام رقابتی، قیمت تمام شده را پایین می‌آورد و قیمت را برای مصرف‌کننده کاهش می‌دهد. همچنین افزایش بهره‌وری سرمایه‌گذاری‌ها را موثرتر کرده، تقاضا برای نیروی کار را افزایش داده و موجب اشتغال‌زایی می‌شود. سودآوری ناشی از افزایش بهره‌وری علاوه بر ایجاد اشتغال، مزایای عمده دیگری هم دارد که تا به حال به آن توجه کافی نشده است. از سوی دیگر، چگونگی می‌توان از مزیت‌های نسبی یک کشور صحبت کرد؛ اما از بهره‌وری غافل بود؟ بدون بهره‌وری، مزیت‌های ایران از بین می‌روند. نگاه کنید به صنعت فرش، صنعت نساجی و...

موانع و مشکلات موجود به دو دسته درون‌سازمانی و برون‌سازمانی تقسیم می‌شوند. مهم‌ترین مشکلات برون‌سازمانی عمدتاً به محیط کلان اقتصاد مربوط است؛ چون تعامل ما با اقتصاد جهانی کم و اقتصادمان بسته است؛ از این رو رقابت‌پذیر نیستیم و در نتیجه بهبود بهره‌وری امری حیاتی به شمار نمی‌رود. در این راستا، عمده صنایع کشور از جمله خودرو، پتروشیمی، مخابرات و... حتی در صورت بازدهی منفی از سوی دولت حمایت می‌شوند. در واقع، چون بستر فعالیت شرکت‌ها و سازمان‌های اقتصادی در ایران رقابتی نیست، افزایش بهره‌وری هنوز جایگاه ویژه خود را نیافته است. این مشکلات ناشی از اقتصاد دولتی است.

مهم‌ترین مشکلات برون‌سازمانی عمدتاً به محیط کلان اقتصاد مربوط است؛ چون تعامل ما با اقتصاد جهانی کم و اقتصادمان بسته است، رقابت‌پذیر نیستیم و در نتیجه بهبود بهره‌وری امری حیاتی به شمار نمی‌رود. در این راستا، عمده صنایع کشور از جمله خودرو، پتروشیمی، مخابرات و... حتی در صورت بازدهی منفی، از سوی دولت حمایت می‌شوند. در واقع، چون بستر فعالیت شرکت‌ها و سازمان‌های اقتصادی در ایران رقابتی نیست، افزایش بهره‌وری هنوز جایگاه ویژه خود را نیافته است. این مشکلات ناشی از اقتصاد دولتی است.

در میان عوامل درون‌سازمانی، مهم‌ترین عامل نیروی انسانی است. در حوزه مدیریت، مشکل اساسی وجود مدیران غیرمتخصص است. مدیرانی که دروس و دوره‌های دانشگاهی لازم درباره مدیریت

را نگذرانده‌اند و با مفاهیم مدیریتی از جمله بهره‌وری آشنایی کافی ندارند. آن‌ها عمدتاً در پی حفظ و گسترش ارتباطات شخصی هستند تا بتوانند جایگاه خود را حفظ کنند. به موازات، تفکرات نادرست موجود مبنی بر انتظار دست‌یابی سریع به نتیجه و بازگشت سرمایه بر مدیریت کشور سایه افکنده است؛ در حالی که پروژه‌های افزایش بهره‌وری در بلندمدت به نتیجه می‌رسند.

الگوی ملاموسی از یک شرکت ایرانی موفق در بهبود بهره‌وری وجود ندارد و شرکت‌های ایرانی همه در سطح پایین و تقریباً هم‌تراز در حال فعالیت‌اند، حتی فرهنگ درون‌سازمانی شرکت‌ها هم بحث برانگیز است؛ به طوری که کارکنان مقاومت عجیبی در برابر تغییر از خود نشان می‌دهند؛ در حالی که در مدل‌های بهره‌وری کار گروهی و تیمی بسیار اهمیت دارد و مشارکت فکری و عملی باید جدی گرفته شود؛ اما کارکنان در ایران اصلاً تمایلی به کار تیمی ندارند. رابطه و اعتماد متقابل میان کارمندان و مدیران هم وجود ندارد.

به ویژه مشارکت علمی در فرهنگ سازمانی کشورمان بسیار کم‌رنگ است و افراد از توانایی‌های علمی خود به عنوان یک ابزار رقابت شخصی استفاده می‌کنند. به علاوه، ضعف فناوری‌ها چه از نظر سخت‌افزاری و چه نرم‌افزاری مانع رشد بهره‌وری، به ویژه بهره‌وری نیروی انسانی می‌شود. بهبود بهره‌وری بر پایه کنترل روند رشد به مدد آمارها و گزارش‌ها به روز شده و سیستم اطلاع‌رسانی فعال، سریع و مؤثر است که متأسفانه در ایران معدود شرکت‌هایی چنین

سیستم اطلاعاتی دارند. تا زمانی که سیستم یکپارچه برنامه‌ریزی منابع (ERP) در سازمان‌ها اجرا نشود، بحث رشد و ارتقای بهره‌وری در بنگاه‌ها در حد شعار باقی خواهد ماند.

رقابتی کردن محیط اقتصاد، افزایش تعامل‌های بین‌المللی، بهسازی و اصلاح فرهنگ درون‌سازمانی، انتخاب و ارزیابی مناسب مدیران، اجرای سیستم‌های اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در راستای شناساندن مفاهیم بهره‌وری و گسترش آن، مهم‌ترین راهکارهای رشد بهره‌وری به شمار می‌روند. ستون اصلی بهره‌وری، مدیریت فرایندهاست که در ایران شناخته شده نیست.

از سوی دیگر، به جای اینکه با توانمند کردن سازمان بهره‌وری در گسترش فرهنگ بهره‌وری و بسترسازی برای آن تلاش شود، در آستانه برنامه چهارم و علی‌رغم تأکید این برنامه بر رشد بهره‌وری، در اولین گام انحلال سازمان ملی بهره‌وری صورت گرفته و وظایف آن بین سازمان‌ها و نهادهای دیگر تقسیم شده است؛ در حالی که در سایر کشورها سازمان‌های بهره‌وری از فعال‌ترین و با نفوذترین سازمان‌ها به شمار می‌روند که با برگزاری سمینارها و نشست‌های داخلی و بین‌المللی، همواره در حال تبادل اطلاعات و تجربیات هستند؛ در حالی که با انحلال سازمان ملی بهره‌وری در عمل ارتباط ما با سازمان بهره‌وری آسیایی (APO) و همچنین سازمان‌های بهره‌وری سایر کشورها قطع خواهد شد.

منبع: پرهان

آن روی سکه

به فکر توانمندسازی باشیم!

رضای زمانی

کارشناس اقتصادی

می‌آیند، باید بیش از دیگر گروه‌های جامعه مورد توجه قرار داد. هم اکنون دولت دوازدهم نیز در دو حوزه نسبت به پرداخت یارانه نقدی به افراد جامعه مبادرت می‌ورزد. یکی همان یارانه ۴۵۵۰۰۰ تومانی است که هر ماه از سال ۱۳۸۹ پرداخت می‌شد و دیگری بسته‌های حمایتی است که برای جبران اصلاح قیمت بنزین به خانوار پرداخت آن آغاز شده است.

در این میان نهادهای ارگان‌ها، سمن‌ها، گروه‌ها و اقشار گوناگونی هم هستند که با حمایت‌های مادی و معنوی خود به طور مداوم به طبقات محروم جامعه در شهرها و روستاهای کشور خدمت می‌کنند و سعی بر این دارند تا با محرومیت‌زدایی از چهارگوشه کشور وضعیت معیشتی و سفره‌های زندگی مردم را از فقر و کمبودها به رفاه و توانمندسازی مبدل کنند و

تغییر دهند. این خدمات صادقانه و بی‌منت بیشتر در حوزه‌های ساخت مسکن، مدرسه، منازل، تهیه و آماده‌سازی وسایل و لوازم جهیزیه برای عروس- دامادهای نیازمند، بسته‌های حمایتی خوراکی، پوشاک و... است. بنابراین، طبق آمار موجود در این حوزه کشورمان یکی از کشورهای پیشرو در توانمندسازی محرومان و مستضعفان در جهان به شمار می‌آید و آمار خیرین در آن بالاست. سازمان‌های متولی در این امر از جمله: کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ستاد جهاد توانمندسازی محرومان کشور، مساجد و حسینیه‌ها، مراکز خیریه‌ها در سطوح شهرها و شهرستان‌ها و... هستند.

اما هم دولت و نه‌خنگان جامعه و هم عموم مردم کشور باید بدانند این محرومیت‌زدایی باید بر پایه و اساس توانمندسازی باشد؛ یعنی

این محرومیت‌زدایی نباید سرآغاز توسعه فقر در کشور باشد و موجبات گداپروزی، ایجاد تبلی و راحت‌طلبی را فراهم کند. امروزه، کمک به محرومان و مستضعفان جامعه جهادی بزرگ در راه خداوند تعالی است و عبادتی بزرگ محسوب می‌شود. ضروری است تا نهادهای دولتی و نظارتی نیز با توجه به تحریم‌های ظالمانه دشمنان ایران اسلامی که بر مردم عزیزمان تحمیل کرده‌اند، بیش از گذشته نسبت به مدیریت برنامه‌ریزی در جهت کمک به اقشار متوسط و کم درآمد جامعه اهتمام ورزند و همان‌طور که انقلاب اسلامی ما در حوزه‌های سیاست، دفاع و امنیت از وابستگی به استقلال کامل رسید، در حوزه اقتصادی نیز از وابستگی به نفت، مذاکرات بی‌فرجام و بارش آسمان غرب به استقلال کافی و خودکفایی مطلوب دست پیدا کند.

هشدار بانک جهانی

بانک جهانی به کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس برای در اولویت قرار دادن پایداری محیط زیست هشدار داد. در گزارش پیشنهاد شده تا مؤسسات مدیریتی زیست محیطی مؤثری راه‌اندازی شده و همچنین در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری شود. «ایسام ابوسلیمان» مدیر منطقه‌ای کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، اعلام کرد نظر بانک جهانی این است که در همه برنامه‌های اقتصادی که این کشورها به تازگی در حوزه‌های پتروشیمی اجرا می‌کنند، ملاحظاتی زیست‌محیطی در نظر گرفته شود.

پایان اجاره‌ای‌ها

«عزت‌الله یوسفیان ملا» عضو کمیسیون برنامه‌بودجه مجلس، درباره لزوم مقابله با فرارهای مالیاتی در کشور گفت: درآمد‌های مالیاتی چارچوب و عدد و رقم مشخصی دارند. در حال حاضر میزان فرار مالیاتی در کشور زیاد است. بعضی گروه‌های شغلی مالیات پرداخت نمی‌کنند یا آن میزانی که پرداخت می‌کنند، مالیات واقعی آنها نیست. وی گفت: عدم رتبه‌بندی و ساماندهی کارتهای بازرگانی زمینه‌های سواستفاده از آن را فراهم کرده است. بانک مرکزی هر چه سریع‌تر باید با پدیده استفاده از حساب‌های اجاره‌ای و نیابتی بر خوردد.

صدور ارز دیجیتال

«فرانسوا ویلروی دو گالو» رئیس بانک مرکزی فرانسه گفت، این بانک به زودی راه‌اندازی آزمایشی ارز دیجیتال این کشور را آغاز می‌کند. رئیس بانک مرکزی فرانسه با تأکید بر تمایل این کشور به گسترش استفاده از فناوری‌های نوین بانکی و مالی گفت، این کشور نیاز دارد تا با فناوری بلاک چین بیشتر آشنا شود و استفاده از آن را از مرحله آزمایشی به مرحله عملیاتی تبدیل کند. رقابت بر سر راه‌اندازی یک ارز دیجیتال معتبر پس از پیش بردن جندی پروژه‌های فیس‌بوک و بانک مرکزی چین وارد فاز تازه‌ای شده است.

دوری از گناه

گفتاری از آیت‌الله علی‌پناه اشتهاردی

کتاب «حجاب» که مال ملا نصرالدین است که خود را زده بود به جنون برای حفظ دینش. به او گفتند فلان کس عروسی اش است، گفت: به من چه. گفتند: خب شما را هم دعوت کردند، گفت: به تو چه. حرف حساسی است. خود را به دیوانگی زده، ولی عقل عقلاست. بسیاری از کارهای ما از این قبیل است. دلسوزی هم می‌کنند و اظهار مهربانی می‌کند و می‌گویند من حاضر نبودم این‌گونه بشود، امیدوار نبودم، گمان نمی‌شد که از این کارها بکند؛ اما دیگر حالا گرفتار شده. بیچاره اینها همه بدبختی ماست چه کار داریم به این کارها. حالا این حرف‌های حلالش است. اگر

کتاب «حجاب» که مال ملا نصرالدین است که خود را زده بود به جنون برای حفظ دینش. به او گفتند فلان کس عروسی اش است، گفت: به من چه. گفتند: خب شما را هم دعوت کردند، گفت: به تو چه. حرف حساسی است. خود را به دیوانگی زده، ولی عقل عقلاست. بسیاری از کارهای ما از این قبیل است. دلسوزی هم می‌کنند و اظهار مهربانی می‌کند و می‌گویند من حاضر نبودم این‌گونه بشود، امیدوار نبودم، گمان نمی‌شد که از این کارها بکند؛ اما دیگر حالا گرفتار شده. بیچاره اینها همه بدبختی ماست چه کار داریم به این کارها. حالا این حرف‌های حلالش است. اگر

حَبْدًا نَوْمُ الْأَكْبِيَّاسِ الْمُؤْمِنِ كَيْسٍ؛ خوشا به حال خواب ز رنگ‌ها؛ آنهایی که ز رنگند نمی‌گذارند گرفتار معصیت شوند. یک کسی مثلاً می‌رود پهلوی دیگری، حرف کسی دیگری را می‌زند، ساعت را نگاه می‌کند می‌گوید: وقت گذشته، دیگر گوش نمی‌دهد و می‌رود. این ز رنگ است، زرنگی این است که آدم نگذارد گرفتار تلبیسات و تسویلات شیطانی شود، ولو به صورت دلسوزی. فلائی تریاکی شد، هروینی شد، خب به من چه؟ اگر تو دوستی باید به او در خلوت بگویی که این کار خوبی نیست. معروف است اینکه مکرر عرض کردیم در

پس از هزار ماه

نگاهی به انقراض دشمنان اهل بیت (ع) و شیعیان

۲- معاویه بن یزید (معاویه دوم)، سال ۶۴ هـ
 ۳- مروان بن حکم (مروان اول)، ذوالقعدة سال ۶۴ هـ.
 ۴- عبدالملک بن مروان: رمضان سال ۶۵ هـ.
 ۵- ولید بن عبدالملک (ولید اول): شوال سال ۸۶ هـ.
 ۶- سلیمان بن عبدالملک: جمادی الثانی سال ۹۶ هـ.
 ۷- عمر بن عبدالعزیز: صفر سال ۹۹ هـ. او تنها خلیفه اموی است که با «علویان» مدارا کرد، فدک را به «بنی فاطمه» برگرداند، سب و لعن علی (ع) را که به دستور معاویه بن ابی سفیان و از زمان او فرآگیر بود، ممنوع و بسیاری از مالیات‌های ناروا را ملغی کرد و اصلاحات دیگری بسیاری انجام داد؛ ولی مدت خلافتش دو سال بیشتر به طول نینجامید.
 ۸- یزید بن عبدالملک (یزید دوم): رجب سال ۱۰۱ هـ.
 ۹- هشام بن عبدالملک: شعبان سال ۱۰۵ هـ.
 ۱۰- ولید بن یزید دوم (ولید دوم): ربیع الثانی سال ۱۲۵ هـ.
 ۱۱- یزید بن ولید (یزید سوم): رجب سال ۱۲۶ هـ.
 ۱۲- ابراهیم بن ولید اول: ذی‌حجه سال ۱۲۶ هـ.
 ۱۳- مروان بن محمد بن مروان (مروان دوم) که به مروان جمار معروف بود: صفر سال ۱۲۷ هـ تا سال ۱۳۲ هـ
 ، که به‌طور کلی، حکومت بنی امیه منقرض شد و او به قتل رسید و سرش برای اولین خلیفه عباسیان فرستاده شد. بنی عباس بسیاری از بنی امیه را کشته و مردگان ۲۰ ساله آنها را از گور بیرون کشیدند و بر آنها تازیانه زدند.

۳- حضرت اباعبدالله (ع) و یاران با وفای او را به دست خبیث‌ترین مردانشان به شهادت رساندند.
 ۴- کعبه را خراب و مسجد الحرام را منهدم کردند و مدینه را قتل عام نموده و مال و ناموس شان را به حراج گذاشتند.
 ۵- سرزمین فدک را غصب کرده و بیت‌المال را میان خود تقسیم کردند و از آن قصرهایی برای خود ساختند.
 ۶- اوقاف نماز را تغییر داده، شراب خورده و مست بسالای منبر پیغمبر (ص) می‌رفتند و مست نماز می‌خواندند.
 ۷- حرام‌هایی را حلال کرده و سنت پیامبر (ص) را تغییر دادند.
 ۸- چندین هزار نفر را نیز به جرم شیعه بودن کشتند. بیشترین خشونت‌ها را اعمال‌شان مخصوصاً زیاد بن ابیه، عبیدالله بن زیاد و حجاج بن یوسف، نسبت به مسلمین و شیعیان عراق داشتند.
 ۹- کشتن بسیاری از سادات بنی هاشم، بنی فاطمه و فرزندان امام حسن و امام حسین (ع)، تا آنجا که ننگ تاریخ شدند و...

۱- بنی امیه در قرآن و احادیث
 ۱- آیه ۶۰ سوره اسراء که «شجره ملعونه» تعبیر به بنی امیه است.
 ۲- مدت حکومت هزار ماهه بنی امیه را برخی بر آیه «لیلة القدر خیر من الف شهر» در سوره قدر تأویل کردند.
 ۳- پیامبر (ص) فرمود: نخستین کسی که سنت مرا دگرگون کند، مردی از بنی امیه است.
 ۴- در زیارت عاشورا، آل ابوسفیان و معاویه و یزید و... مورد لعن خداوند قرار گرفته‌اند.
 ۵- حضرت علی (ع) در خطبه ۹۳ نهج البلاغه، درباره بنی امیه به تفصیل سخن گفته است.

حکمت فرصتی برای تجدید قوا یافته بود، در سال ۴۰ هجری و پس از شهادت حضرت علی (ع)، رسماً خلافت خود را در بیت‌المقدس اعلام کرد. در سال ۴۱ هجری نیز با فریب سرداران سپاه امام حسن (ع)، ترور ایشان و به کاربرد انواع حيله‌ها، امام (ع) را مجبور به صلح کرد. حکومت معاویه ۲۰ سال طول کشید. پس از مرگ معاویه، عبداللہ بن زبیر قصد داشت خلاف اسلامی را از آن خود کند؛ پس در برابر یزید ایستاد و بیعت نکرد. وی از ترس جانش به مکه فرار کرد و با استفاده از ضعف شخصیتی یزید و آلودگی او به انواع زواریت‌ها، در مکه حکومتی راه‌اندازی کرد و از بزرگان مکه و مدینه برای خود بیعت گرفت؛ اما پس از شکست «مصعب» از «عبدالملک بن مروان بن حکم» در کوفه و کشته شدن خودش از سوی نیروهای «حجاج یوسف ثقفی» در مکه (الطبقات، خاسه ۲، ص ۹۹)، طومار آل زبیر درم پیچیده شد. «معاویه بن یزید بن معاویه بن ابی سفیان» که فردی علاقه‌مند به اهل بیت (ع) بود، قصد داشت پس از پدرش یزید، حکومت را به حضرت امام زین‌العابدین (ع) بپردازد؛ اما از سوی بزرگان بنی امیه به قتل رسید (مسعودی، مروج الذهب، ج ۳، ص ۷۳)؛ طول خلافت معاویه بن یزید از چهل روز تا چند ماه گزارش شده است. خلفای اموی بیشتر مردانی خوشگذران و دنیاطلب بودند و به تبع حکومت‌های فارس و روم، بساط تشرفات، تجملات، عیش و نوش ملوک و سلاطین در دربار آنها و فساد در دستگاه حکومتی شان رایج بود و در امور مربوط به دین و دین‌داری و حتی رعایت ظواهر اسلام، بی‌توجه و بی‌اعتنا بودند و به همین سبب عامه مسلمین و به ویژه زهاد آنها در حق این طایفه بدبین بودند.

حکمت فرصتی برای تجدید قوا یافته بود، در سال ۴۰ هجری و پس از شهادت حضرت علی (ع)، رسماً خلافت خود را در بیت‌المقدس اعلام کرد. در سال ۴۱ هجری نیز با فریب سرداران سپاه امام حسن (ع)، ترور ایشان و به کاربرد انواع حيله‌ها، امام (ع) را مجبور به صلح کرد. حکومت معاویه ۲۰ سال طول کشید. پس از مرگ معاویه، عبداللہ بن زبیر قصد داشت خلاف اسلامی را از آن خود کند؛ پس در برابر یزید ایستاد و بیعت نکرد. وی از ترس جانش به مکه فرار کرد و با استفاده از ضعف شخصیتی یزید و آلودگی او به انواع زواریت‌ها، در مکه حکومتی راه‌اندازی کرد و از بزرگان مکه و مدینه برای خود بیعت گرفت؛ اما پس از شکست «مصعب» از «عبدالملک بن مروان بن حکم» در کوفه و کشته شدن خودش از سوی نیروهای «حجاج یوسف ثقفی» در مکه (الطبقات، خاسه ۲، ص ۹۹)، طومار آل زبیر درم پیچیده شد. «معاویه بن یزید بن معاویه بن ابی سفیان» که فردی علاقه‌مند به اهل بیت (ع) بود، قصد داشت پس از پدرش یزید، حکومت را به حضرت امام زین‌العابدین (ع) بپردازد؛ اما از سوی بزرگان بنی امیه به قتل رسید (مسعودی، مروج الذهب، ج ۳، ص ۷۳)؛ طول خلافت معاویه بن یزید از چهل روز تا چند ماه گزارش شده است. خلفای اموی بیشتر مردانی خوشگذران و دنیاطلب بودند و به تبع حکومت‌های فارس و روم، بساط تشرفات، تجملات، عیش و نوش ملوک و سلاطین در دربار آنها و فساد در دستگاه حکومتی شان رایج بود و در امور مربوط به دین و دین‌داری و حتی رعایت ظواهر اسلام، بی‌توجه و بی‌اعتنا بودند و به همین سبب عامه مسلمین و به ویژه زهاد آنها در حق این طایفه بدبین بودند.

۱- سال شروع حکومت حکام بنی امیه پس از معاویه
 ۱- یزید بن معاویه: سال ۶۰ هـ

دوازدهم ربیع الثانی روز انقراض حکومت بنی امیه است. (نیشابوری، تقویم شعبه، ص ۱۲۴)، روزی که با «سفاح» اولین خلیفه بنی عباس بیعت شد و آغاز حکومت عباسیان به اطلاع رسید. بنی امیه، هزار ماه، یعنی حدود ۹۱ سال بر مسلمانان حکومت کرد، کشورگشایی‌های فراوانی داشت و ظلم‌های بی‌شمار و خونریزی‌های زیادی در کارنامه خود ثبت کرد. «بنی» از ریشهٔ بُنی به معنی ساختن عمارت و بناست و «امیه»، کوچک شدهٔ امه و در لغت به معنی کنیز است. بنی امیه در اصطلاح شاخه‌ای از خاندان قریش است که در سال ۴۱ تا ۱۳۲ قمری بر سراسر جهان اسلام و از سال ۱۳۸ هجری تا ۴۲۲ هجری بر اسپانیا حکومت کرد. جد بزرگ این خاندان «امیه بن عبد شمس»، جد مشترک عثمان بن عفان و معاویه بن ابی سفیان است. وی همان «امیه اکبر» است که درباره وی بیش از چند نقل تاریخی مختصر چیزی در دست نیست. بنیان‌گذار بنی امیه را «معاویه بن ابی سفیان» و مرکز حکومتش را شهر شام گفته‌اند. در واقع او اولین خلیفه بود. پس از کشته شدن عثمان و خلافت علی (ع)، فرزندان امیه به بهانه خونخواهی از خلیفه سوم، با علی (ع) بیعت نکردند و به مکه فرار کردند. آنها پس از شکست در جنگ جمل، بقای خود را در نزدیک شدن به معاویه که در زمان خلیفه دوم حاکم شامات شده بود و فتوحاتی هم داشت، دیدند. امیرالمؤمنین (ع) نیز برای دفع شرارت بنی امیه و معاویه که خلافت حضرت را قبول نکرد، بیعت نکرد و در صدد ایجاد حاکمیتی جدید برای خود بود، رهسپار شام شد. معاویه که پس از ماجرای

دین

شماره ۹۲۵ | دوشنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۸

نظام مقتدر

محمد عینی زاده موحد

دکترای تفسیر تطبیقی قرآن

یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَ لِيَجِدُوا فِيكُمْ غُلْظَةً وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ؛ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! با کافران که به شما نزدیکترند، پیکار کنید! (و دشمن دورتر، شما را از دشمنان نزدیک غافل نکند!) آنها باید در شما شدت و خشونت (و قدرت) احساس کنند و بدانند خداوند با پرهیزگاران است! (توبه/۱۲۳)

در گفتمان انتظار، حاکم کردن نظامی متعالی به منزله محیط و بستر مناسب برای تربیت همگان، بدون قدرت ممکن نیست؛ بنابراین در این گفتمان، ایجاد قدرت و حاکمیت امری گریزناپذیر است. این نگاه معتقد است: «عدالتی که ما در انتظار آن هستیم، با موعظه و نصیحت به دست نمی‌آید؛ یعنی مهدی موعود ملت‌ها نمی‌آید ستمگران عالم را نصیحت کند که ظلم و زیاده‌طلبی و سلطه‌گری و استثمار نکنند. با زبان نصیحت، عدالت در هیچ نقطه عالم مستقر نمی‌شود. استقرار عدالت، چه در سطح جهانی-آن طور که آن وارث انبیا انجام خواهد داد-و چه در همه بخش‌های دنیا، احتیاج به این دارد که مردمان عادل و انسان‌های صالح و عدالت‌طلب، قدرت را در دست داشته باشند و با زبان قدرت با زورگویان حرف بزنند. با کسانی که سرمست قدرت ظالمانه هستند، نمی‌شود با زبان نصیحت حرف زد، بلکه با آنها باید با زبان اقتدار صحبت کرد. آغاز دعوت پیغمبران الهی با زبان نصیحت است؛ اما بعد از آنکه توانستند طرفداران خود را گرد آورند و تجهیز کنند، آنگاه با دشمنان توحید و دشمنان بشریت، با زبان قدرت حرف می‌زدند.»

سیر منطقی هدف‌گذاری دین در این رویکرد به ایجاد نظامی مقتدر می‌انجامد که تضمین‌کننده ساختن فضای عمومی برای رشد و حرکت کمالی همه انسان‌ها-عبودیت‌یافته-باشد. پیغمبران علاوه بر اینکه با زبان دعوت سخن می‌گویند، با بازوان و سرپنجهگان قدرت که مجهز به سلاح هستند، با زورگویان و قدرت‌طلبان فاسد، معارضة و مبارزه می‌کنند. کسانی که طرفدار عدالت هستند، در مقابل زورگویان و زیاده‌طلبان و متجاوزان به حقوق انسان‌ها باید خود را به قدرت مجهز کنند؛ از این‌رو از روزی که نظام اسلامی به وجود آمد؛ یعنی مجهز به قلدوت یک ملت بزرگ و امکانات یک کشور و دولت بزرگ شد، دشمنان اسلام، حرکت اسلام را جدی گرفتند و علاقه‌مندان و طرفداران اسلام هم در اطراف و اکناف عالم امیدوار شدند. رهبر معظم انقلاب اسلامی با انتقاد از کسانی که با بی‌توجهی، از جدایی دین و سیاست حرف می‌زنند، این سخن را به آن معنی می‌داند که دین به گوشه‌های خلوت رانده شود و انسان دیندار، فقط به نصیحت اکتفا کند! اما در نظر ایشان، در اینجا نصیحت نمی‌تواند کاری بکند. آنچه می‌تواند قدرت‌ها را مهار و تهدید کند و در برابر ظلم و فساد مقاومت کرده و ریشه آن را بَر کند یا آن را متزلزل کند، قدرت الهی و اسلامی است؛ قدرت سیاسی‌ای که در اختیار احکام اسلامی باشد. امام زمان (ارواح‌نافدها) با اقتدار و قدرت و تکیه بر توانایی‌ای که ایمان والای خود او و ایمان پیروان و دوستانش، او را مجهز به آن قدرت کرده است، گریبان ستمگران عالم را می‌گیرد و کاخ‌های ستم را ویران می‌کند.

دلیل عظمت مساجد

آباد کرده و بیت خودت قرارم دادی و نیز مرا جایگاه انبیا و رسولانت نمودی؛ سپس مجوسی و آتش پرستی را بر من مسلط کردی که به‌جا آورده‌ام من آنچه به‌جا آورد. خداوند متعال به آن مسجد وحی فرمود: من با تو این کار به خاطر آن کردم که اهالی شهر بدانند هرگاه نافرمانی مرا کنند، خیلی بر من آسان است که آنها را به بلیات مبتلا کنم.
 از «وهب بن وهب» از امام صادق (ع) از پدر بزرگوارش نقل کرده که فرمودند: هر گاه کسی سنگریزه‌های مسجدی را از آن بیرون آورد، باید آنها را به همان جایا به مسجد دیگری بازگرداند؛ زیرا سنگریزه‌ها تسبیح خدا می‌گویند.
 مرحوم مجلسی در کتاب بحار ج ۸۴، ص ۸، می‌فرماید: ممکن است تسبیح سنگریزه‌ها کتابه باشد که آنها جزء مسجد هستند؛ چه آنکه مسجد به خاطر آنکه محل عبادت است، بر عظمت و جلال حق تعالی دلالت دارد؛ پس به‌طور کلی مسجد با جمیع اجزایش حق تعالی را از آنچه لایق به او نیست تزیین و تقدیس می‌کند.

ابو بصیر می‌گوید: از حضرت امام صادق (ع) پرسیدم: علت تعظیم و بزرگداشت مساجد چیست؟ حضرت فرمودند: خداوند امر فرموده به تعظیم مساجد به خاطر آنکه آنها بیوت خدا در زمین هستند. همچنین «کلیب صیداوی» از حضرت ابی عبداللہ (ع) نقل کرده که حضرت فرمودند: در تورات نوشته، خانه‌های من در زمین مساجد هستند؛ پس خوشا به حال کسی که در خانه‌اش خود را مطهر و پاکیزه ساخته؛ سپس من را در خانه‌ام زیارت کند و حق مزور آن است که زائر را اکرام نماید. «موسی بن بکر» هم از حضرت ابی الحسن (ع) نقل کرده که آن جناب فرمودند: نبی اکرم (ص) فرمودند که خداوند به موسی (ع) وحی فرمود، من آتش را از آسمان برای تو فرستادم پس از آن در بیت‌المقدس روشن نما. موسی (ع) عرض کرد: وقتی بخت النصر بیت‌المقدس را خراب کرد و در آن زیاله‌ها را می‌ریخت و مردم در آن قضای حاجت می‌کردند، آن مکان به خدای عزوجل شکایت کرد و گفت: پروردگارا به وسیله فرشتگانت مرا

جایگاه زن و مرد در اسلام-۱

قرآن بدون آنکه اشاره به رفتار و اندیشه انسان‌ها داشته باشد و برای نظر غیر متخصصان ارزشی قائل شود، عمل صالح را ملاک ارزشمندی و تعیین جایگاه انسان‌ها معرفی می‌کند و اصلاً جنسیت آنها را در این ارزشیابی نمی‌بیند. در آیه ۱۲۴ سوره نساء آمده: «وَ مَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ اُنْثَىٰ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ قَابَلِکَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يظْلَمُونَ نَقِیرًا؛ و کسانی که کارهای شایسته کنند-چه مرد باشند یا زن-در حالی که مؤمن باشند، آنان داخل بهشت می‌شوند، و به قدر گودی پشت هسته خرما می‌مورد ستم قرار نمی‌گیرند.»
 خداوند در این آیه خود را «عدل» معرفی می‌کند، عدل ذات خداوند است و عادل کسی است که خدایی عمل می‌کند. خداوند با اطمینان از عدم ظلم و ستم به بندگانش سخن می‌گوید و آن را شایسته خود نمی‌داند. به همین دلیل در امتیاز دهبی به بندگان خود که آنها را آفریده و سعادت آنها را می‌خواهد به جنسیت آنها توجه ندارد...

یکی از بحث برانگیزترین موضوعات تاریخ جایگاه زن و مرد در جوامع و ادیان الهی است. گروه‌ها و تشکل‌های فراوان برای ایجاد یک تعریف روشن از این موضوع تشکیل شده‌اند که قصد داشته و دارند جایگاه مرد و زن را تبیین کنند.
 اما با وجود سال‌ها فعالیت و مجادله‌شان نتوانستند تعریف دقیقی از این موضوع به دست بشر دهند و این امر تنها به تنزل جایگاه مرد و زن در جوامع‌شان انجامید. در طول این سال‌ها، اسلام با تعریفی دقیق در میدان حضور داشت و به‌درستی جایگاه مرد و زن را تبیین کرده بود؛ اما لجاجت دشمنان دین و انسانیت نگذاشت مانند دیگر مفاهیم الهی‌اش در میان انسان‌ها و جوامع حاکم شود.
 آنچه نتیجه تشکیل گروه‌ها و فرقه‌ها در طول این سال‌ها شد بحث ما نیست و فقط لازم می‌دانیم به چند آیه از آیات قرآن و روایات اهل بیت (ع) در این مورد اشاره کنیم.

<div><div>۸</div></div>
پرونده
شماره ۹۲۵ / دوشنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۸
<div><div>صراط</div></div>

آرامش فردا پس از آشوب‌ها چه باید کرد؟

مدیریت ادراک در پسا‌آشوب

محمدیار سانجفی کارشناس مسائل بین‌الملل

موجی از مدیترانه بر خابست که اجزای آن شباهت‌های بسیاری با مردم دارند. ابتدا لبنان، سپس عراق و آنگاه ایران را درنوردید. اعتراض‌هایی که ابتدا با مشکلات معیشتی شروع می‌شود و در ادامه راه تغییر ماهیت می‌دهد و به آشوب و شاید بدتر از آن تبدیل می‌شود؛ اما چگونه؟

آچه به نام آشوب بزینی در ایران روی داده، نه با قیمت بزین ایجاد شده سبود و نه رویکرد معیشتی مردم را دنبال می‌کرد. عدلهای سعی خود را بر مویج‌سازی بر نراحتی مردم فرم داده و آماده ایجاد آشوب بودند.

مداخله به موقع رهبر معظم انقلاب، دفاع سنجیده سپاه پاسداران و همیگی خودجوش مردم، با وجود اینکه از ناکارآمدی دولت آزرده خاطر هستند.آشوب را خاموش کرد.

ایسن در حالی است که بی‌توجهی به تاتیک‌های دشمنان از پلیمو و ضعف مقامات دولتی در تأمین نیازهای بحق مردم از سوی دیگر هر لحظه می‌تواند حمله‌های اعتراضی جدیدی را پدید آورد. این دقیقاً همانی است که متخصصان برسدازی در انگلیس برای آن سنخ فعالیت می‌کنند؛ «تبدیل مردم یک کشور به دشمن خود و دولتشان».

در مجموع فشار اقتصادی، جنجال حقوق بشری …، زمانی کارایی دارد که از درون هم نیرویی چراغ‌سبز نشان دهد. ابعاد نظامی هم هنگامی می‌تواند به موفقیت برسد که مردم یک کشور از دولتشان ناراضی باشند و از نظام خود مقابل حمله نظامی دشمن دفاع نکنند. پس مهم‌ترین اقدام حاکمیت نه‌توجه به فشارهای دشمن، بلکه ایجاد رضایت‌مندی در مردم و خدمت‌رسانی به آنهاست.

- حرکت برای بدبینی به نظام**

برای تحلیل اوضاع روز و پیش‌بینی آینده‌بتر است کانون ساخت دسیسه در جهان را بهتر ببینیم؛ هر چند قدرت ساخت استعمار انگلیس دیگر نیست؛ اما قرن‌ها ارتباط با برخی نخبگان به ظاهر شایسته و تحقیق برای تغییر جوامع مسلمان وروش‌هایی که برای مدیریت ادراک به کار می‌گیرد، همچنان کشورمان را با چالش‌های بسیاری روی‌رو می‌کند.

این توطئه که از لبنان شروع شده و به ایران هم ختم نمی‌شود، تحول را از دور کردن مردم آغاز کرده است؛ هدف آن ایجاد جنگ شناختی در بازه‌های زمانی کوتاه‌مدت تا بلندمدت است و این فرایند را از مسیر مدیریت ادراک به وسیله مردم ناراضی با ناخرسند پیش می‌برد.

در جنگ شناختی تیرویی بومی به جای وفاداری به وطن خود به نحوی دچار استعجاله فکری شده و برای طراح خارجی آماده خدمات

حتی رباگن می‌شود. در همین راستا انگلیس با سازوکارهای گوناگون تلاش دارد ادراک مردم متعقله، به ویژه ایران را مدیریت کند.

در این طرح، تلویزیون‌های فارسی غیر ایرانی مقدمه‌ساز می‌کنند؛ سپس همان مفاهیم از طریق اشخاص تأثیرگذار، مانند سلبریتی‌ها به

ویژه‌بازیگان، جنجال‌سازان سیاسی، متوران‌بان از وطن و… بازتشر و ترویج می‌شود. پس از آن‌گاه شدن جامعه از طریق وسایل ارتباطی، از تفاهت گرفته تا فضای مجازی از نسوی میلیون‌ها کاربر

حجت‌الاسلام موسوی لارگانی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

مردم را محرم بدانیم

«حجت‌الاسلام سیدناصر موسوی لارگانی» نماینده دوره هشتم، نهم و دهم مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون اقتصادی پارلمان است. در این نوشتار با او نه درباره ابعاد اقتصادی گرانی بزین، بلکه در مورد آثار اجتماعی و روانی آن در میان جامعه گفت‌وگو کریم و به عنوان عضوی از فقه منقنه، راهکارش را برای ایجاد آرامش در کشور جویا بشدم.

ز هرا ظهورند
خبرنگار

تکرار و تشدید شده و در هر مرحله بر نوسان آن افزوده می‌شود.

«بی‌بسی»، «من و تو» و… هر یک بخشی از «جپی‌وی»، «ایران اینترنتال»، «جپی‌وی»، «من و تو» و… هر یک بخشی از

نقش تحول عمیق فرهنگی را با روش انگلیسی تشکیل می‌کنند و همه در مسیر مدیریت ادراک و تحول در نحوه برداشت‌های فکری و انحراف تحلیلی مردم ایران کام برمی‌دارند. به طور قطعی جنگ شناختی آشوب بزینی تمام نمی‌شود بلکه بزین راه تغییر ماهیت می‌دهد و به صورت کلی، می‌توان گفت نارضایتی عمومی خطن‌لذترین تهدیدی است که همچنان متوجه ایران خواهد بود.

به بیان دیگر، آشوب بزینی تنها یکی از فعالیت‌های آنها بود که هر چند خاموش شد، اما در صورتی که جبهه‌فعال مردم به ویژه در فضای مجازی و پیام‌رسان‌های غربی (یعنی زمین بازی دشمن) طراحی و اجرا نشود و نیروهای مردمی گسترده از این ترندها آگاه نشوند، هر از چند گاهی محصول این جنگ شناختی بافتنای جدید پدیدار خواهد شد.

افزایش قیمت بزین پیش از این هم اجرا شده بود؛ اما هیچ تنش در کشور به وجود نیامده بود؛ زیرا چندین ماه در مجلس پیامرو هدفمندی یارانه‌ها بحث شده‌سبود و در رسانه‌ها به این موضوع پرداخته شد تا مردم آسودگی کامل برای پذیرش این اقدام داشته باشند.

اما این بار اجزای دومی و بی‌اطلاعی مردم در صورتی که جبهه‌فعال مردمی به‌ویژه در فضای مجازی و پیام‌رسان‌های غربی (یعنی زمین بازی دشمن) طراحی و اجرا نشود و نیروهای مردمی گسترده از این ترندها آگاه نشوند، هر از چند گاهی محصول این جنگ شناختی بافتنای جدید مطلع باشند.

مردم طی این مدت بارها از نمایندگان خود مطلع شدند؛ اما این بار اجزای دومی و بی‌اطلاعی مردم نیزین ۳ برابر شده است؛ مگر در آمد ما ۳ برابر شده که بزین ۳ برابر شده است؛ به نظر می‌رسد از این زویه نیز کم‌کاری صورت گرفته و افکار عمومی نسبت به معیار افزایش سه برابری بزین توجه نکرده‌اند.

اگر پیش از اجرا با مردم صحبت کرده بودند و کارشناسان در رسانه‌ها مناظر‌بعدهای صورت داده بودند و دلایل قانع‌کننده‌ای بیان کرده بودند قطعاً ملت می‌پذیرفتند.

همچنین در مقایسه‌ای که میان ایران و کشورهای دیگر صورت می‌گیرد، نباید تنها به یک پارامتر توجه شود. آیا وقتی قیمت بزین بین این دو کشور مقایسه می‌شود درآمد مردم در کشور نیز مد نظر قرار می‌گیرد. اینها مواردی است که مردم را عصبانی می‌کند.

اگر وقتی ملت را نامحرم می‌دانند و برخی رفتارهای دولتی‌ها بی‌احترامی به شأن آنهاست، برای جامعه قابل پذیرش نیست. اگر برای مردم ارزش قائل باشیم، آنها نمی‌توانند مردم دنیا باشند.

- با وجود این دولت سعی کرد با پرداخت یارانه حمایت معیشتی گرانی‌های مردم را تا حدودی کمتر کند. به نظر شما چقدر در این امر موفق عمل کرد؟**

در بحث پارالل بین بزین عنوان می‌کنند که کل درآمد حاصل از این قیمت بزین بزین

- به نظر شما اشکالات طرح افزایش قیمت بزین که سبب تشویش افکار عمومی و ناآرامی‌های اجتماعی شد چه بود؟**

مردم تقسیم خواهد شد؛ اما شاهدید که در تعیین مصادیق مردمی که باید این مبلغ به آنها واریز شود، مشکلات گسترده‌ای شکل گرفته، بسیاری از مردم نسبت به دریافت نکردن این مبلغ معترضند و نارضایتی عمومی شکل گرفته است.

در حال حاضر مراجعه‌کنندگان سه ما می‌گویند در حالی که هیچ درآمدی نداریم مشمول دریافت یارانه بزین نشده‌ایم، پس این قیمت باید سه‌گسائی هستند؟

پرسش بعدی این است که تا چه زمانی این یارانه بزین را می‌پردازند. اگر سال آینده تصمیم گرفته شد که بزین را دوباره گرزانتر کنند آیا مبلغ این یارانه اضافه می‌شود؟

افزون بر این، ایسن روزها مردم به جد نگران هستند که نیمهشئی اعلام کنند. قیمت گازوئیل هم افزایش یافته است و در این صورت به واسطه اینکه بیشتر حمل و نقل با و مسافرا با وسایل گازوئیل‌سوز صورت می‌گیرد دیگر قیمت اقلام مصرفی خسار قابل کنترل نخواهد بود. این مسائل در روجه مردم تأثیر سزایی گذاشته و افکار عمومی را دچار آشنگی کرده است.

اگر وقتی ملت را نامحرم می‌دانند و برخی رفتارهای دولتی‌ها بی‌احترامی به شأن آنهاست، برای جامعه قابل پذیرش نیست. اگر برای مردم ارزش قائل باشیم، آنها نمی‌توانند مردم دنیا باشند.

سیدحسین موسوی چلک رئیس انجمن مددکاری اجتماعی ایران

اعتماد را افزایش دهیم

«سیدحسین موسوی‌چلک» رئیس انجمن مددکاری اجتماعی ایران است. بسا او درباره پیامدهای اجتماعی افزایش قیمت بزینن و آسیب‌هایی که دراین عرصه متوجه مردم شدگفت‌وگو کردیم. وی برای جبران این‌ اتفاقات برپایزایی اعتماد عمومی مردم تأکیدکرد.

زینب حسینی
خبرنگار

تکرار و تشدید شده و در هر مرحله بر نوسان آن افزوده می‌شود.

«بی‌بسی»، «من و تو» و… هر یک بخشی از «جپی‌وی»، «ایران اینترنتال»، «جپی‌وی»، «من و تو» و… هر یک بخشی از

نقش تحول عمیق فرهنگی را با روش انگلیسی تشکیل می‌کنند و همه در مسیر مدیریت ادراک و تحول در نحوه برداشت‌های فکری و انحراف تحلیلی مردم ایران کام برمی‌دارند. به طور قطعی جنگ شناختی آشوب بزینی تمام نمی‌شود بلکه بزین راه تغییر ماهیت می‌دهد و به صورت کلی، می‌توان گفت نارضایتی عمومی خطن‌لذترین تهدیدی است که همچنان متوجه ایران خواهد بود.

به بیان دیگر، آشوب بزینی تنها یکی از فعالیت‌های آنها بود که هر چند خاموش شد، اما در صورتی که جبهه‌فعال مردمی به‌ویژه در فضای مجازی و پیام‌رسان‌های غربی (یعنی زمین بازی دشمن) طراحی و اجرا نشود و نیروهای مردمی گسترده از این ترندها آگاه نشوند، هر از چند گاهی محصول این جنگ شناختی بافتنای جدید پدیدار خواهد شد.

افزایش قیمت بزین پیش از این هم اجرا شده بود؛ اما هیچ تنش در کشور به وجود نیامده بود؛ زیرا چندین ماه در مجلس پیامرو هدفمندی یارانه‌ها بحث شده‌سبود و در رسانه‌ها به این موضوع پرداخته شد تا مردم آسودگی کامل برای پذیرش این اقدام داشته باشند.

اما این بار اجزای دومی و بی‌اطلاعی مردم در صورتی که جبهه‌فعال مردمی به‌ویژه در فضای مجازی و پیام‌رسان‌های غربی (یعنی زمین بازی دشمن) طراحی و اجرا نشود و نیروهای مردمی گسترده از این ترندها آگاه نشوند، هر از چند گاهی محصول این جنگ شناختی بافتنای جدید مطلع باشند.

مردم طی این مدت بارها از نمایندگان خود مطلع شدند؛ اما این بار اجزای دومی و بی‌اطلاعی مردم نیزین ۳ برابر شده است؛ مگر در آمد ما ۳ برابر شده که بزین ۳ برابر شده است؛ به نظر می‌رسد از این زویه نیز کم‌کاری صورت گرفته و افکار عمومی نسبت به معیار افزایش سه برابری بزین توجه نکرده‌اند.

اگر پیش از اجرا با مردم صحبت کرده بودند و کارشناسان در رسانه‌ها مناظر‌بعدهای صورت داده بودند و دلایل قانع‌کننده‌ای بیان کرده بودند قطعاً ملت می‌پذیرفتند.

همچنین در مقایسه‌ای که میان ایران و کشورهای دیگر صورت می‌گیرد، نباید تنها به یک پارامتر توجه شود. آیا وقتی قیمت بزین بین این دو کشور مقایسه می‌شود درآمد مردم در کشور نیز مد نظر قرار می‌گیرد. اینها مواردی است که مردم را عصبانی می‌کند.

اگر وقتی ملت را نامحرم می‌دانند و برخی رفتارهای دولتی‌ها بی‌احترامی به شأن آنهاست، برای جامعه قابل پذیرش نیست. اگر برای مردم ارزش قائل باشیم، آنها نمی‌توانند مردم دنیا باشند.

اگر وقتی ملت را نامحرم می‌دانند و برخی رفتارهای دولتی‌ها بی‌احترامی به شأن آنهاست، برای جامعه قابل پذیرش نیست. اگر برای مردم ارزش قائل باشیم، آنها نمی‌توانند مردم دنیا باشند.

انتقال فشار از فقرا به ثروتمندان

فروش نفت و برخی از محدودیت‌ها در نقل و انتقال پولی، افزایش بیش از این مقدار حقوق‌ها نیز مسیر نباشد. در این شرایط دو راهکار کلی در راستای افزایش درآمدهای دولت و تغییر فشار از فقرا به ثروتمندان و عبور کشور از این برهه وجود دارد:

الف- در سال ۱۳۹۸ بودجه شرکت‌های دولتی رقمی بیش از ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بوده که تقریباً ۷۰ درصد کل بودجه را شامل می‌شود. بودجه‌ای که نه تنها نحوه تخصیص آن در مجلس بررسی نمی‌شود؛ بلکه هیچ گزارش شفافی درباره عملکرد این شرکت‌ها وجود ندارد. پدیده‌هایی چون حقوق‌های نجومی، چند شغله بودن، حضور زن‌های خراب و… نیز عموماً معلول وجود این پدیده‌یعنی شفافیت نداشتن بودجه شرکت‌های دولتی- هستند. این در حالی است که با شفافیت بودجه شرکت‌های دولتی به راحتی می‌توان با یک صرفه‌جویی ۵ درصدی درآمدی، بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان- حدود دوبرابر در آمد حاصل از افزایش قیمت بزین- ایجاد کرد. از این طریق افزون بر افزایش قدرت خرید حقوق‌بگیران از طریق افزایش حقوق با کاسترش حمایت‌های تأمین اجتماعی می‌توان از دیگر اقشار نیز حمایت کرد.

ب- موضوع دوم این است که بخشی از حقوق‌کنان و حقوق‌بگیران برای پرداخت مالیات و بخشی به عنوان پرداخت حق بیمه فرد از حقوق افراد کسر می‌شود. این رقم متناسب با حقوق افراد متغیر است. یکی از راه‌های حمایتی از

عدهی جمشیدی عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

- ناگهانی بود** راهبر دشمن «ضربه سخت

طرحی که جریان شدانقلاب در حاشیه اعتراض‌های مردمی به بزین در پیش گرفت، بدون‌شک، پیچیدگی و تهدیدزایی فراوانی داشت و می‌رفت ضربه هولناکی بر قلب انقلاب وارد شود:

۱- سرعت عمل بزین برای معارض خیره‌کننده بود؛ ناگهان مجموعه‌ای از نیروهای اغتشاش گر سازمان‌دهی شدند و به جان امنیت و اموال عمومی و خصوصی افتادند.

۲- شدت عمل آنها نیز مثالزنی بود؛ چنان‌که در مدت اندکی، خسارات فراوانی وارد کردند. ۳- تلاش کردند تا به‌صورت پرانگه عمل کرده و نقاط متعددا درگیر و بحرانی کنند. ۴- از مواجعه مسلحانه نیز سزاو کردند و دولت اغتشاشگر را همچون جنگ خیابانی کردند. قرار بود که در اثر این ضربه سخت ناگهانی، نظام دچار کجی و تنگی شود و تا به خود بیاید و صحنه را درآید. نظیره تشدیدشونده رویدادها چنان پیش رفته باشد که نظام، احساس عجز و ناتوانی کند و به این ترتیب، کار از کار گذشته باشد.

وقتی مردم خواستند صدای اعتراض خود را به گوش مسئولان برسانند، عدلهای سوءاستفادهگر با تخریب و اغتشاش می‌خواستند کاری کنند که صدای اعتراض مردم رساننده نشود؛ اما رساننده شد ولی به پاسخ‌هایی که در جواب این اعتراض‌ها گفته شد، قانع نشدند که این خطرناک است و مردم معترض فعلاً برای اینکه صف خود را از اغتشاش‌گرها جدا کنند، از خیابان‌ها رفته‌اند. مردم بعد از حرف‌های متناقض مثل صحبت رئیس‌جمهور، احساس کردند تحقیر شده‌اند.

اشتهای مسئولان توجیه این مسئله با مقایسه نرخ بزین در کشور ما و سایر کشورهاست؛

در حالی که شاخص رفاه، درآمد، آموزش و بهداشت آنها نمی‌شود هم‌تراز باشند. بزین مردم دریافت بیشتر عصبانی می‌کند.

مسئولان باید بررسی کنند و اعتماداز دست رفته را به مردم برگردانند. شفافیت، شایسته‌سالاری، صداقت با مردم، برخورد با فساد، پرهیز از جانبداری سیاسی، عدم تبعیض در قانون و عدم بهره‌برداری سیاسی از این اتفاقات می‌تواند از راه‌های اعتمادسازی باشد و دیگر اینکه برای اعتمادسازی باید شایسته‌گان از بسر منصب بنشانند. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما این است که نخبگان اجتماعی در معرص‌های سیاست‌گذاری حتی تصمیم‌گیری‌های اقتصادی در همین افزایش نرخ بزین هیچ جایگاهی ندارند. دیگر اینکه ما مردم باید خودمان هوای خود را داشته باشیم و به خودمان رحم نکنیم.

آنچه اکنون پایان یافته است، اغتشاش‌ها) پایان یافته‌اند، نه اعتراض‌ها)

آنچه اکنون پایان یافته است، اغتشاش‌هاست، نه اعتراض‌ها. در اثر واکنش قوی و جدی نیروهای فداکار نظامی و امنیتی، گروهک‌های سازمان‌یافته و اجیرشده به دام افتادند و از این جهت، اکنون از تهدید عبور کرده‌ایم؛ اما مسئله به این لایه محدود نیست.

همچنان که اشاره شد، اغتشاش‌ها که ریشه در حرکت برنامه‌ریزی شده و ضد امنیتی نیروها و گروه‌های معارض دارد، قش بر آب شد و دشمن دوباره شکست خورد؛ اما از جهت اجتماعی، نه فقط مسئله‌ای حل نشده، بلکه معضله‌ها و چالش‌های دیگری نیز اضافه شده‌اند:

اولاً، همچنان مردم درباره افزایش قیمت بزین، توجیه نیستند و متقاعد نشده‌اند؛ ناخشنود هستند؛ ثانیاً، فرغاسالاری‌ها و هوچی‌گری‌ها موجب شد مردم دریابند که هر چرا انقلاب از مصیبه‌سران قوا حمایت کردند؛ ثالثاً، مردم مشاهده می‌کنند که برخلاف

عده دولت اغتشاش‌گر، افزایش قیمت بزین، با افزایش ناعادلانه قیمت برخی کالاها و خدمات دیگر نیز همراه شده است؛ رابعاً، کشته‌شدگان این واقعه تلخ، به نظام اسلامی نسبت داده شده‌اند و این طرزافه، شده که گویا نظام، بی‌پروا و بی‌رحمانه، معترضان را به‌رگبار گلوله بسته است.

«**بی‌عملی دولت اغتشاش‌گر**»، آنچه مردم را عصبی کرده است

آنچه می‌تواند این نگرانی، لیزر شدن کاسه صبر و متانت مردم در برابر ندانم‌کاری‌ها

معارضان خون‌ریز، معترضان دل خون!

و انفعا‌ل‌ها و کج‌روی‌های دولت اغتشاش‌گر است. سیاست‌ها و اقدام‌های دولت اغتشاش‌گر از آغاز استقرار تاکنون، همواره معیشت مردم را بسا در حالت تعلیق و انتظار نگاه داشته، یا گرفتار سقوط و تنگنا کرده است:

چونکه عقبات نیست، نسبان میر‌نُست دشمن و باطل‌کن تدبیر نُست

انتظار‌های بی‌حاصل، وعده‌های پوچ، امیدهای موهوم، کافک‌های زبانی، فقهیندین حال‌مردم، و افکنشی و مستولیت‌گریزی، سیاسی‌کاری و خائیه‌سازی و… مردم را به شدت کلافه و ولزده کرده است. مردم از کارنامه کم‌مایه‌کارگران دولت‌بسیار ناخرسند هستند؛ اعتماد خود را به آن دست داده‌اند؛ نسبت به بی‌عملی دولت، عصبی و خشمگین هستند؛ سیاست و شناسوری بی‌پایان، مستولیت‌شان کرده است. جامعه، حالت میجانی پیدا کرد

و از شیده نشدن صدای اعتراض از سوی دولت اغتشاش‌گر و همچنین مجلس پیش از این گذشته، پریشان و ناخشنوده است. این حالت نظام دچار کجی و تنگی شود و تا به خود بیاید و صحنه را درآید. نظیره تشدیدشونده رویدادها چنان پیش رفته باشد که نظام، احساس عجز و ناتوانی کند و به این ترتیب، کار از کار گذشته باشد.

وقتی مردم خواستند صدای اعتراض خود را به گوش مسئولان برسانند، عدلهای سوءاستفادهگر با تخریب و اغتشاش می‌خواستند کاری کنند که صدای اعتراض مردم رساننده نشود؛ اما رساننده شد ولی به پاسخ‌هایی که در جواب این اعتراض‌ها گفته شد، قانع نشدند که این خطرناک است و مردم معترض فعلاً برای اینکه صف خود را از اغتشاش‌گرها جدا کنند، از خیابان‌ها رفته‌اند. مردم بعد از حرف‌های متناقض مثل صحبت رئیس‌جمهور، احساس کردند تحقیر شده‌اند.

اشتهای مسئولان توجیه این مسئله با مقایسه نرخ بزین در کشور ما و سایر کشورهاست؛

در حالی که شاخص رفاه، درآمد، آموزش و بهداشت آنها نمی‌شود هم‌تراز باشند. بزین مردم دریافت بیشتر عصبانی می‌کند. مسئولان باید بررسی کنند و اعتماداز دست رفته را به مردم برگردانند. شفافیت، شایسته‌سالاری، صداقت با مردم، برخورد با فساد، پرهیز از جانبداری سیاسی، عدم تبعیض در قانون و عدم بهره‌برداری سیاسی از این اتفاقات می‌تواند از راه‌های اعتمادسازی باشد و دیگر اینکه برای اعتمادسازی باید شایسته‌گان از بسر منصب بنشانند. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما این است که نخبگان اجتماعی در معرص‌های سیاست‌گذاری حتی تصمیم‌گیری‌های اقتصادی در همین افزایش نرخ بزین هیچ جایگاهی ندارند. دیگر اینکه ما مردم باید خودمان هوای خود را داشته باشیم و به خودمان رحم نکنیم.

آنچه اکنون پایان یافته است، اغتشاش‌ها) پایان یافته‌اند، نه اعتراض‌ها)

آنچه اکنون پایان یافته است، اغتشاش‌هاست، نه اعتراض‌ها. در اثر واکنش قوی و جدی نیروهای فداکار نظامی و امنیتی، گروهک‌های سازمان‌یافته و اجیرشده به دام افتادند و از این جهت، اکنون از تهدید عبور کرده‌ایم؛ اما مسئله به این لایه محدود نیست.

همچنان که اشاره شد، اغتشاش‌ها که ریشه در حرکت برنامه‌ریزی شده و ضد امنیتی نیروها و گروه‌های معارض دارد، قش بر آب شد و دشمن دوباره شکست خورد؛ اما از جهت اجتماعی، نه فقط مسئله‌ای حل نشده، بلکه معضله‌ها و چالش‌های دیگری نیز اضافه شده‌اند:

اولاً، همچنان مردم درباره افزایش قیمت بزین، توجیه نیستند و متقاعد نشده‌اند؛ ناخشنود هستند؛ ثانیاً، فرغاسالاری‌ها و هوچی‌گری‌ها موجب شد مردم دریابند که هر چرا انقلاب از مصیبه‌سران قوا حمایت کردند؛ ثالثاً، مردم مشاهده می‌کنند که برخلاف عده دولت اغتشاش‌گر، افزایش قیمت بزین، با افزایش ناعادلانه قیمت برخی کالاها و خدمات دیگر نیز همراه شده است؛ رابعاً، کشته‌شدگان این واقعه تلخ، به نظام اسلامی نسبت داده شده‌اند و این طرزافه، شده که گویا نظام، بی‌پروا و بی‌رحمانه، معترضان را به‌رگبار گلوله بسته است.

«**فرصت‌برای «گره‌گشایی غیررسمی از زندگی مردم» فراهم است**

در خلال آسآسی دولت اغتشاش‌گر، نیروهای انقلابی باید در کنار مردم قرار گیرند و نشان دهند که به برنامه دهم مردم می‌هستند. اینکه، فرصت برای گره‌گشایی غیررسمی از زندگی مردم فراهم شده است و باید این فرصت را قدر دانست و غنیمت شمرد. نه می‌توان مردم را به حال خویش رها کرد، نه می‌توان آنها را بر دوش اغتشاش‌گر و بی‌کفایتان، سوزاند و به آخیابان‌ها کاشاند؛ اما می‌توان در حد مقصور، گره موجب شد مردم دریابند که هر چرا انقلاب از مصیبه‌سران قوا حمایت کردند؛ ثالثاً، مردم مشاهده می‌کنند که برخلاف

عده دولت اغتشاش‌گر، افزایش قیمت بزین، با افزایش ناعادلانه قیمت برخی کالاها و خدمات دیگر نیز همراه شده است؛ رابعاً، کشته‌شدگان این واقعه تلخ، به نظام اسلامی نسبت داده شده‌اند و این طرزافه، شده که گویا نظام، بی‌پروا و بی‌رحمانه، معترضان را به‌رگبار گلوله بسته است.

«**بی‌عملی دولت اغتشاش‌گر**»، آنچه مردم را عصبی کرده است

آنچه می‌تواند این نگرانی، لیزر شدن کاسه صبر و متانت مردم در برابر ندانم‌کاری‌ها

وقتی مردم خواستند صدای اعتراض خود را به گوش مسئولان برسانند، عدلهای سوءاستفادهگر با تخریب و اغتشاش می‌خواستند کاری کنند که صدای اعتراض مردم رساننده نشود؛ اما رساننده شد ولی به پاسخ‌هایی که در جواب این اعتراض‌ها گفته شد، قانع نشدند که این خطرناک است و مردم معترض فعلاً برای اینکه صف خود را از اغتشاش‌گرها جدا کنند، از خیابان‌ها رفته‌اند. مردم بعد از حرف‌های متناقض مثل صحبت رئیس‌جمهور، احساس کردند تحقیر شده‌اند.

اشتهای مسئولان توجیه این مسئله با مقایسه نرخ بزین در کشور ما و سایر کشورهاست؛

تقویم انقلاب

معلم اخلاق در عمل

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در مسیر تحولات انقلاب، سال ۱۳۶۰ بسیار غم‌انگیز و محزون بود و هر چند روز یک بار خبر ترور یکی از شخصیت‌ها منتشر می‌شد تا اینکه در ۲۰ آذر ۱۳۶۰ «حاج عبدالحسین دستغیب» هدف انفجار انتحاری گروهک تروریستی منافقین قرار گرفت و جسم نحیف آن بزرگوار را صد پاره کرد. آن طور که نقل شده و گفته شده است: «آقا به طرف نماز جمعه حرکت کرد. ناگهان در مسیر خانمی از در خانه‌ای به طرف آقا آمد. چون معمولاً افراد در راه به آقا نامه می‌دادند و آقا سخت پروا داشت که پاسداران مانع شوند، آن خانم خیلی سریع خود را به آقا رساند و در ساعت ۱۷:۲۵ دقیقه ناگهان در یک لحظه زمین و زمان و کوچه و پس و پیش کوچه‌های اطراف خانه آقا سرسراسر آتش شد و انفجاری مهیب رخ داد. پس از لحظه‌ای آقا غرق در خون شد و آیت نیک کردار حق، دستغیب صد پاره به سوی دوست عروج کرد. چون کفن آقا را آوردند، کیسه‌ای کوچک به همراه آن بود که معلوم نشد چیست؟ یک هفته بعد از خاکسپاری چندین نفر خواب دیدند که آقا می‌گوید، گوشه‌های من لا به لای دیوارها و اطراف است به من ملحق کنید، هنگامی که آنها را جمع کردند، دریافتند آن کیسه برای این مقدار از بدن آقا بوده است. این خود شهادی دیگر بر آن بار معرفت قبل از عروج او بود.»

این شخصیت فرهنگی، علمی، دینی، اخلاقی و معنوی در روند مبارزه علیه ظلم و استبداد در استان فارس نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای داشت و از سال ۱۳۴۱ هم‌زمان با طلوع مبارزات نهضت امام خمینی (ره) همراه ایشان بود. در روز ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ در منزل او واقعه عجیبی رخ داد؛ به گونه‌ای که پسر خواهرش شهید شد و چند نفر از نزدیکان، مانند همسر و خواهران‌شان سخت مجروح شدند، همچنین نیروهای امنیتی رژیم شاه شهید دستغیب را دستگیر کرده و به زندان عشرت‌آباد منتقل کردند. وی پس از آزادی همچنان بر سر موضع خود بود و از مواضع امام (ره) سخت حمایت می‌کرد. در ماجرای دستگیری امام (ره) و تبعید ایشان به ترکیه، او از اولین کسانی بود که نامه داد و اعتراض خود را بیان کرد؛ تا جایی که بار دیگر دستگیر و راهی زندان قزل‌قلعه شد.

امام خمینی (ره) در وصف این عالم ربانی می‌فرماید: «معلم اخلاق و مهذب نفوس و متعهد به اسلام و جمهوری اسلامی بود.»

دستغیب هم تدریس می‌کرد و هم کتب فراوانی را از خود به یادگار گذاشت که هر یک در آداب و ادب و اخلاق انسانی تأثیرگذار بود؛ از جمله آنها می‌توان به «گناهان کبیره» و «قلب سلیم» اشاره کرد که در تربیت روحی و اخلاقی انسان‌ها و جامعه امروزی بسیار کارآمد است؛ الحق که او معلم اخلاق در عمل بود.

حسین معینی

کارشناس تاریخ

پیوند «دکتر مصطفی چمران» و «امام موسی صدر» عجیب و غریب است و کمتر می‌توان برای آن نمونه‌ای در تاریخ معاصر پیدا کرد. زمانی که دکتر چمران زندگانی، همسر، فرزند و اعتبار علمی و موقعیت‌های اقتصادی و... را رها کرد و برای مبارزه با به سرزمین لبنان گذاشت، یکی از بزرگ‌ترین رویدادهای زندگی وی یعنی آشنایی با امام موسی صدر رقم خورد. «سیدصادق طباطبایی» که واسطه آشنایی چمران و امام موسی صدر بود در این باره می‌گوید:

«چمران به همراه همسر و بچه‌های سفری به آلمان کرد و به منزل ما آمد (من در آن زمان در دانشگاه «آخن» بودم و هنوز فارغ‌التحصیل نشده بودم) و پس از آن به لبنان رفت؛ البته کمی طول کشید تا آقای صدر و دکتر چمران شیفته هم شدند. چمران به صورت موقت آمده بود تا اوضاع را بررسی کند و سپس از آن به آمریکا برگردد و به کار خانواده‌اش سر و سامان دهد تا برای همیشه در لبنان بماند. او در آمریکا در دانشگاه «برکلی» موقعیت بسیار برجسته‌ای داشت و یکی از افتخارات علوم جدید در رشته الکترونیک و تحقیقات فضایی و از مغزهای متفکر ناسا به حساب می‌آمد. با این همه آمدن او به لبنان همان و ماندن ایشان در این کشور همان! یعنی حتی برای رسیدگی به کارهایش به آمریکا بازنگشت!»

در طول حضور چمران تا زمانی که دیگر خبری از امام موسی صدر نشد! وی همواره یکی از حامیان و همراه آن صدر بود و در زمانه‌ای که چپ و راست در لبنان، امام موسی صدر را مورد سنگین‌ترین حمله‌ها قرار داده بودند، دکتر چمران با زبان، کلام و شخصیت توانمند خود به حمایت از صدر پرداخت؛ برای نمونه پوسترهای را برای منعکس کردن جو دوران جنگ داخلی که سال‌های متمادی بر لبنان حاکم بود، طراحی کرد. پوستر، نمادها و نشانه‌های گروه‌ها و جریان‌های مختلف لبنانی را نشان می‌داد و به حرف‌هایی که درباره امام موسی صدر می‌زدند، اشاره می‌کرد. گروه‌های مختلف هر کدام اتهامی را به آقای صدر که کاملاً برخلاف اتهامی بود که گروه مقابل زده و

دهلیز

فرار مسعود رجوی از اعدام در دادگاه پهلوی

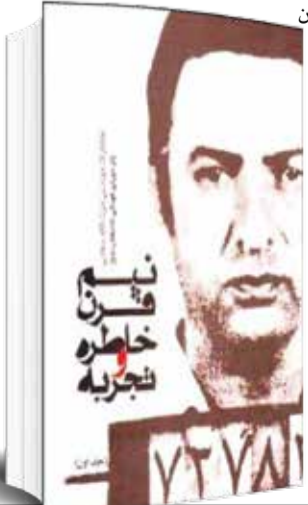
عفو ملوکانه

برادر مسعود رجوی (کاظم) با شخصیت‌های سیاسی اروپایی آشنا بوده، وساطت آنها سبب این تخفیف شده است.

«عزت‌الله سحابی» از فعالان نهضت آزادی قرائت متفاوتی از این ماجرا ارائه کرده است. وی در جلد اول کتاب «نیم قرن خاطره و تجربه» که در ۱۳۸۶، انتشارات «فرهنگ صبا» در ۴۴۶ صفحه منتشر کرده است، افزون بر طرح فرضیه درباره اعدام نشدن رجوی، فرضیه جدیدی مبنی بر نقش شوروی در پیغام به شاه برای عفو مسعود رجوی مطرح کرده است. سحابی می‌نویسد:

«البته من پس از آزادی از زندان در سال ۵۷ از دوستان قدیمی شنیدم که آقای میرفندرسکی که در آن زمان

سفیر ایران در شوروی بوده، در خاطرات خود آورده است که پس از ختم محاکمه مسعود رجوی، از طرف رئیس دولت شوروی (لئونید برژنف) مرا احضار کردند و صریحاً به وسیله من به شاه پیام فوری فرستاد که مسعود رجوی نباید اعدام شود و من به تهران آمدم و این پیام را به اعلی حضرت رسانیدم و به دنبال همین پیام بود که مسعود رجوی مشمول عفو شاه قرار گرفت.»

هر کدام وی را به طرفداری از طرف مقابل متهم کرده بود.

از سمت چپ بالای پوستر، شخصی که چفیه دور سر دارد که یا فلسطینی است یا طرفدار فلسطینی‌ها، فریاد می‌زند امام صدر مقابل، نماد روبه‌رو در سمت راست که لوگوی حزب فالاتزیست است، فریاد می‌زند او طرفدار فلسطینی‌هاست.

دومین نماد در سمت چپ، نماد احزاب چپ‌گراست که می‌گویند چرا امام صدر نمی‌جنگد و مبارزه نمی‌کند؟ چرا در جنگ کنار ما نمی‌ایستد؟ در طرف راست نماد احزاب راست‌گرا قرار دارد که می‌گویند او چرا می‌جنگد و چرا مبارزه می‌کند و در جنگ دخالت دارد؟ در نماد سوم در سمت چپ که چکش و داس را به تصویر می‌کشد، فریاد می‌زند موسی صدر طرفدار شاه است و در طرف مقابلش نماد طرفداران شاه می‌گویند موسی صدر کمونیست است.

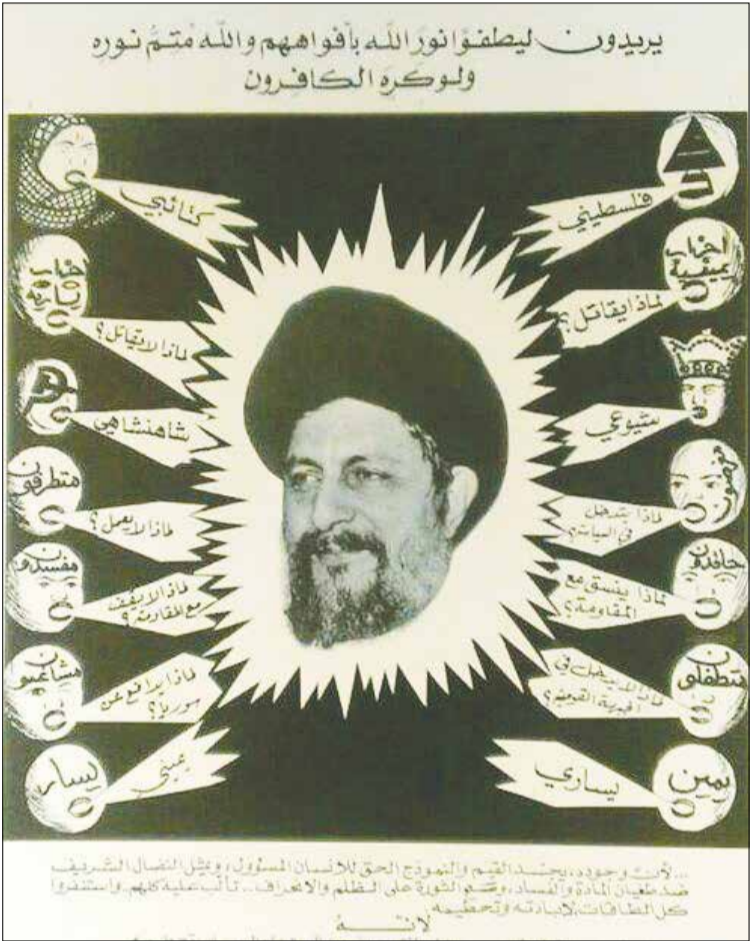
در نماد چهارم، تندرها می‌گویند او چرا در امور مردم و سیاست دخالت نمی‌کند؟ از آن طرف مغرض‌ها می‌گویند او چرا در سیاست دخالت می‌کند؟ در نماد پنجم فتنه‌گران فریاد می‌زنند او چرا از مقاومت فلسطین حمایت نمی‌کند؟ اما در طرف مقابل کینه‌توزان می‌گویند او چرا در کنار مقاومت فلسطین می‌ایستد و از آنها حمایت می‌کند؟

در نماد ششم، گروهی می‌گویند او چرا از سوریه حمایت می‌کند و طرفدار آنهاست و در طرف مقابل گروهی می‌گویند چرا موسی صدر عضو جبهه قومی که طرفدار سوریه است نمی‌شود؟

همه این حرف‌ها در نماد هفتم و آخر خلاصه می‌شود که چپ می‌گوید موسی صدر راستی است و راست می‌گوید او چپی است. در واقع این پوستر نشان می‌دهد امام موسی صدر موضعی مستقل و غیر وابسته داشت که هیچ کدام از گروه‌های درگیر جنگ نمی‌پسندیدند. از آنجا که گروه‌ها و جریان‌ها مایل بودند شیعیان را جذب اردوگاه خود کنند، هر گروه انتظار داشت امام در کنار آنها و علیه مخالفان آنها بجنگد؛ اما وقتی می‌دیدند امام با آنها نیست، این شعارهای

امام موسی صدر، متهم ردیف اول!

مروری بر دفاع دکتر مصطفی چمران از مواضع و عملکرد امام موسی صدر در لبنان

مخالف منزوی کردن کتانی‌ها یا فالاتزیست‌ها بود. وی عقیده داشت قطع رابطه با کتانی‌ها و منزوی کردن آنها سبب تندتر شدنشان خواهد شد؛ بنابراین باید همیشه گفت‌وگو را با آنها قطع کرد تا تلاش‌ها برای پایان دادن به جنگ و برقراری صلح ناکام نماند.

امام موسی صدر در یکی از مصاحبه‌ها گفته بود، من بیش از ۶۰ بار آتش‌بس بین طرف‌های لبنانی برقرار کردم؛ اما هر بار این آتش‌بس شکسته شد. یکی از تلاش‌های درخشان آقای صدر برای توقف جنگ، همان اعتصاب غذای معروف بود. او چند روزی اعتصاب غذا کرده و مطالباتی را مطرح کرد.

منبع: مؤسسه فرهنگی و تحقیقاتی امام موسی صدر

مغرضانه را برای دور کردن مردم از او مطرح می‌کردند.

این پوستر موضع امام را در جنگ داخلی لبنان نیز نشان می‌دهد. او به هیچ عنوان از جنگ حمایت نکرد و همواره تلاش کرد آتش جنگ را خاموش کند. همچنین تلاش می‌کرد مقاومت فلسطین در جنگ لبنان وارد نشود و از آن دور بماند تا حفظ شود. وی همواره به رهبران مقاومت فلسطین تأکید می‌کرد که باید تنها هدف‌شان آزادسازی فلسطین باشد و هر ورود در جنگ لبنان آنان را از هدف خود دور می‌کند.

در جنگ داخلی لبنان آقای صدر طرفدار کتانب نبود و به شدت با آنها به دلیل جنگ‌شان با فلسطینی‌ها مخالفت می‌کرد؛ اما در مقابل،

حافظه

مروری بر حضور اشغالگران آلمانی در کامرون

سرزمین کار اجباری

محمد گنجی

پژوهشگر

جمهوری کامرون، یکی از کشورهای مرکز آفریقا است که در سال ۱۹۶۱ با اتحاد دو مستعمره فرانسه و انگلیس تشکیل شد. در سال ۱۸۸۴، پس از نشست برلین، آلمان آن را مستعمره خود کرد و این وضعیت تا پایان جنگ جهانی اول ادامه یافت. در آن زمان اتحادیه ملل، سرپرستی ۸۰ درصد از خاک کامرون را به فرانسه و ۲۰ درصد هم مرز با بریتانیا و آنگار کرد. در سال ۱۹۲۱، خودمختاری به دست آورد؛ ولی همچنان تحت فرمان انگلستان و فرانسه بود.

در این سرزمین منطقه‌ای با نام «کامرون نو» وجود دارد که نام سرزمین‌هایی مرزی در مرکز آفریقا است که در آغاز تحت سیطره فرانسه بود؛ ولی در سال ۱۹۱۱ میلادی، به امپراتوری آلمان واگذار شد. در پی رقابت آلمان و فرانسه بر سر تصاحب مراکش، مراکش به موجب پیمان «فاس» در سال ۱۹۱۱ و در برابر پذیرش حق چیرگی فرانسوی‌ها بر مراکش، بخش‌هایی از کنگوی فرانسه را به آلمان‌ها داد. این منطقه، میان دورود «شاری» و «لوگون» جای داشت و از نظر بازرگانی برای آلمان‌ها دارای اهمیت بود. در خلال جنگ جهانی اول و با فروپاشی نیروهای آلمان در غرب آفریقا، در سال ۱۹۱۶ میلادی، فرانسوی‌ها بر این منطقه تاختند و آنجا را دوباره تصرف کردند.

یکی از شیوه‌های استعمارگران در مواجهه با مردم مستعمرات، وادار کردن آنان به کار

اجباری بود. این برنامه پس از آنکه تجارت برده در قرن نوزدهم با مشکلات و ممانعت‌های قانونی همراه شد، در دستور کار استعمارگران قرار گرفت. کامرون نیز از جمله مستعمراتی بود که آلمانی‌های متجاوز، برای بهره‌برداری از نیروی کار ارزان آن، نقشه کشیده بودند.

در همین زمینه «ماریان کورنون» در کتاب «تاریخ معاصر آفریقا» می‌نویسد: «نیروی بدنی لازم برای کشت محصولات کشاورزی، بهره‌برداری از تولیدات کانی و نیز در مورد انجام کارهای ساختمانی عموماً به طریق تحمیل کار اجباری تأمین می‌گردید. آفریقایی‌ها که چیزی در مغازه‌ها گیرشان نمی‌آمد، تمایل بسیار کمی برای اشتغال دستمزدی در نقاط دورتر از محل سکونت خود نشان می‌دادند. مناطقی که بیش از جاهای دیگر در معرض تحمیل کار اجباری قرار می‌گرفتند، در درجه اول سرزمین بامی لکه و در درجه دوم سرزمین مونگو و باسا بودند. تراکم جمعیت در سرزمین اول به نحو بازاری به چشم می‌خورد که خود عامل اساسی جذب کارگران اجباری به شمار می‌آمد. در سرزمین دوم استقرار اکثریت مطلق کشت محصولات کشاورزی و جنگلی اروپاییان موجبات اصلی به کار گماشتن کارگران بیکار را فراهم می‌آورد.»

غرب کم آورده است

امیر قلی‌زاده

پژوهشگر علوم دینی

چرا نظام اسلامی همواره با تهدید مواجه است؟ این پرسش مهم مجدد با وقوع وقایع اعتراضی و حوادث آشوب‌طلبانه بنزینی اخیر مجال طرح در جامعه، به ویژه در بین جوانانسی را پیدا کرد که از حیث تحلیل تاریخی و انباشت دانش سیاسی به تجارب و معلومات بیشتر و شناخت عمیق‌تری نیاز دارند. رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اسامال با هزاران نفر از بسیجیان، در بخشی از بیانات‌شان در راستای پاسخ به این پرسش خاطر نشان کردند: نظام اسلامی برگرفته از مبانی و ارزش‌های اسلامی است و اسلام نیز پرچمدار صریح عدالت و آزادی است. از طرف دیگر، نظام سلطه اساساً مخالف آزادی و عدالت است؛ بنابراین نظام اسلامی به طور طبیعی در معرض تهدیدهای سلطه‌گران و جبهه استکبار قرار دارد.

ترجمان کلان‌تر این سخنان بدیع و راهبردی اشعار به وجود تمایزات هویتی و تفاوت‌های بنیادین گفتمانی بین مکتب اسلام و مکتب لیبرالیسم سرمایه‌سالار غربی است.

ماهیت‌شناسی تفاوت‌ها

تفاوت‌ها و تمایزات دو نظام اسلامی و لیبرال دموکراسی غربی در وهله اول به جهان‌بینی و ایدئولوژی آن دو برمی‌گردد و تحت تأثیر همین رویکردهای متفاوت به اساس جهان هستی، مسئله وجود، موضوع انسان و... است که ارزش‌ها و هنجارهای متفاوت و به تبع آن، نهادها، ساختارها و رفتارها و عملکردهای مختلف تولید می‌شود؛ بنابراین تا زمانی که این نکته بدیهی درک نشود یا در عرصه رویبایی و اجرایی سیاست‌ها به دنبال پاسخ‌های سطحی و ساده‌سازانه به چرایی تفاوت‌ها باشیم، بی‌تردید از درک و فهم رابطه و نسبت دقیق و ظریفی که میان اسلام و غرب وجود دارد، عاجز خواهیم بود و هر چه بیشتر تلاش کنیم، کمتر به سرچشمه اصلی اختلاف‌ها، تعارض‌ها و تضادها می‌رسیم. اساسا مبناي اصلی دشمنی و خصومت پایان‌ناپذیر آمریکا به مثابه نصاد کامل نظام مادی سرمایه‌سالاری که خود را از هر قید و بند انسانی و اجتماعی آزاد می‌بیند و می‌پاید، با نظام جمهوری اسلامی که خود را به منزله سنبل اسلام سیاسی به

حدود و ثغور اسلامی و الهی در جنبه‌های مختلف محدود می‌بیند، به همین تفاوت‌ها برمی‌گردد؛ زیرا دشمن در عمق و کنه دشمنی خود به قدرت و خلوص پیام و مؤلفه‌های بنیادین اعتقادی اسلام پی برده است و می‌داند این وضعیت عاریتی که برای انسان غربی به وجود آورده و با خواسته‌های زودگذر نفسانی و جذابیت‌های هوس‌محور ساحت شناختی وی را کدر کرده و پرده ضخیمی را روی مطالبات انسانی و ماورایی وی کشیده، فرجامش بیداری است و انسان غربی به تعبیر اقبال لاهوری از این «خواب‌گران» سودجویی و ماده‌پرستی برخوردار خواهد شد و از مکتب، اندیشمندان و رهبران هوس‌آلوده خود خواهد پرسید چرا میراث انسانی آنها را به ثمن بخش لذت‌جویی آبی و ماتریالیسم دنیاگیزین آخرت‌گریز فروخته‌اند؟

بیداربخشی انسان‌ها و رسالت اسلام

اینکه از بدو انقلاب نظام سلطه لحظه‌ای سنگر عنادورزی با انقلاب و نظام اسلامی را ترک نکرده، به دلیل این است که از پیام بیداربخشی اسلام و به تبع آن گفتمان انقلاب اسلامی و مقاومت هراس دارد و بهترین حالت برای رهایی از آن چالش، برگرداندن آن به سمت تهدیدکننده هویت غربی و مکتب سرمایه‌داری است؛ البته خطر برای فرهنگ و تمدن غربی زمانی بیشتر و عمیق‌تر احساس می‌شود که نسخه عملی از موفقیت تبدیل ایده و ایدئولوژی اسلامی به سازمان سیاسی و نهاد حاکمیتی نیز پیش چشم مردم جهان و حداقل ملل مسلمان جهان قرار دارد که با هزار ترفند سیطره‌طلبانه و پروپاگاندايي، دروغ‌غرب بافته را مبنی بر اینکه اسلام الگوی نظام‌سازی سیاسی و دولت‌سازی اقتصادی و جامعه‌پردازی اجتماعی ندارد باور کرده‌بوند.

غرب به شدت از موفقیت نظام اسلامی نگران است، از تمدن‌سازی آن در ابعاد جهانی بیم دارد و از پیروزی‌های پی‌درپی آن در تحولات سیاسی و تغییر معادلات منطقه‌ای و رقم زدن ائتلاف‌ها و برهم زدن توازن قدرت‌های مدعی دچار چالش هویتی و ابرقدرتی است و همه اینها را مزیت‌های کلیدی بالقوه در اسلام می‌داند که نباید به فعل در آید و مانند الگوی نظام اسلامی در ایران در دنیا به پیدایش زنجیره جمهوری‌های اسلامی منجر شود. مانع‌سازی‌ها در این مسیر با طراحی‌های مهندسی و مداخلات گاه خونین و خشن، از سوی نظام

سلطه انجام می‌شود. وارونه‌نمایی فرهنگ انقلابی اسلام با طراحی کاریکاتوری از بیداری اسلامی با خلق گروهکی معمول و بی‌اطلاع از اسلام به نام داعش و غیره دیده می‌شود و اینک دومینویی از تحولات براندازانه با خشونت سازماندهی شده را در جغرافیای مقاومت در منطقه از لبنان و عراق تا ایران و سوریه کلید زده‌اند. بنابراین بر خلاف اقدامات تخریبی و عربده‌جویی‌های خیابانی گماشته‌های نظام سلطه جهانی و جبهه بزرگ مقابل انقلاب، باید گفت آنها به شدت ضربه‌پذیر شده و اصطلاحاً با وجود همه‌کر و فرها و طمطراق‌های دهان‌پرکن امروز در مقابل جبهه انقلاب و مقاومت کم آورده و در گوشه رنگ انقلاب اسلامی و مؤلفه‌های قدرت نرم

فکری و گفتمانی آن گیر افتاده و اقدامات آنها بیشتر با رویکرد تدافعی از فرهنگ و تمدن غربی به منصفه ظهور می‌رسد. البته این موضوع گاهی با زیرکی سلطه‌گران و به مدد رسانه‌های واقعی و مجازی به صورت تهاجم جلوه داده می‌شود که گاهی شوربخشانه با اشتباه محاسباتی و تحلیلی برخی داخلی‌ها نیز مواجه می‌شود. این در حالی است که به تعبیر برخی استراتژیست‌های آمریکایی؛ انقلاب اسلامی زلزله‌ای سیاسی بود که بنیادهای فکری و تمدنی غرب را به لرزه انداخته و غرب باید دهه‌ها زمان و هزینه صرف کند تا بتواند خود را از تبعات آن نجات دهد. دست و پا زدن‌هایی مانند فتنه‌آفرینی‌های گذشته و اخیر بخشی از آن هزینه‌هاست.

آفاق

ماهیت‌شناسی و نحوه استمرار انقلاب اسلامی - ۷۱

بازدارندگی در روابط بین‌الملل

اصل ۱۵۱ قانون اساسی نیز با استناد به همین مفهوم از آیه مبارکه اشعار می‌دارد: «دولت موظف است برای همه افراد کشور برنامه و امکانات آموزش نظامی را بر طبق موازین اسلامی فراهم نماید، به گونه‌ای که همه افراد همواره توانایی دفاع مسلحانه از کشور و نظام جمهوری اسلامی ایران را داشته باشند، ولی داشتن اسلحه باید با اجازه مقامات رسمی باشد.»

۲- اطلاق آیه شامل امکانات و نفرت رزمی و جنگی موجود و همچنین همه آنچه استعداد و توانمندی داشتن آن را دارد^۱ می‌شود. بنابراین از این آیه این‌گونه استنباط می‌شود که باید از نظر دفاعی به سطحی از قدرت ملی برسیم که همواره از مجموع توانمندی‌ها و استعدادها دشمن یک قدم جلوتر باشیم و این به معنای منفعل نبودن است؛ به گونه‌ای که در مقابل توانایی دشمن فعال بوده و نه تنها تسلیحات متقابل تولید کنیم؛ بلکه به قدرتی برسیم که استعدادهای دشمن هم توانایی دستیابی به آن را نداشته باشند و دشمن مسابقه تسلیحاتی را هم ناممکن و بی‌فایده بدانند.^۲ بند ۱۱ اصل سوم قانون اساسی نیز با همین نگاه از عبارت تقویت کامل بنیه دفاعی استفاده کرده است.^۳

پینوشته:
۱- اعلامیه طباطبایی، همان، ج ۹، ص ۱۵۱.
۲- امام خمینی (ره)، صحیفه امام، ج ۱۱، ص ۱۲۲/۱۲۳.
۳- اعلامیه طباطبایی، همان.
۴- رهبر معظم انقلاب، بیانات در دیدار نخبگان جوان علمی، ۱۳۹۶/۷/۲۶.
۵- اداره کل امور فرهنگی مجلس شورای اسلامی، همان، ج ۱، ص ۲۹۷.

عباسعلی عظیمی‌شوشتری

عضوهیئت‌علمی پژوهشگاه امام‌صادق(ع)

ریزش‌ها

فراز و فرود علی‌اکبر محتشمی‌پور - ۱

اخلاق در انتخابات سوم!

آسیب دیده و یک دست او نیز از میج قطع شد. محتشمی‌پور در دولت دوم میرحسین موسوی، به جای علی‌اکبر ناطق‌نوری وزیر کشور شد. بر اساس اعتراضات سیدمهدی هاشمی معدم، محتشمی‌پور با اشاره شیخ‌الشریعه به این مقام رسید. مرحوم آیت‌الله مؤمن در خاطرات خود در باره اتفاقات به وجود آمده از سوی محتشمی‌پور بود در ماجرای انتخابات مجلس سوم می‌گوید: «مسئله‌ای که در دوره عضویت ما در شورای نگهبان به وجود آمد و برای ما مشکل ایجاد کرد، مسئله انتخابات مجلس سوم در تهران و برخی از شهرستان‌ها در زمان وزارت کشور آقای محتشمی‌پور بود... متأسفانه مطالبی را بر خلاف آنچه شورا درباره عدم سلامت انتخابات مطرح کرده بود، به صورت کتبی برای امام نوشت و ما در آن مقطع بسیار دچار زحمت شدیم... وزارت کشور در آن ایام در قضیه بازشماری اخلاص کرد و فرد گمنامی را به عنوان فرماندار تهران منصوب کرد. فرماندار مزبور، نمایندگان ما را دستگیر و زندانی کرد و همین امر سبب شد انتخابات با سلامت صورت نگیرد. وی همچنین در انتخابات مجلس سوم‌علی‌رغم مستندات فراوان از تخلفات آشکار شده در وزارت کشور، مدعی سلامت انتخابات شد.»

پینوشته:
۱- رهنا شیخ‌محمدی، خاطرات آیت‌الله محمد مؤمن، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، بهار ۱۳۸۷.

شهاب زمانی

روزنامه‌نگار

تأملی در فراز و فرود زندگی سیاسی و انقلابی «علی‌اکبر محتشمی‌پور» از تغییر موضع و بازگشت از دیدگاه‌های انقلابی حکایت دارد. وی در سال ۱۳۲۵ در خانواده‌ای مذهبی در جنوب شهر تهران دیده به جهان گشود. در سال ۱۳۴۰ وارد حوزه علمیه شد و حدود ده سال از محضر بزرگانی، چون امام خمینی، آیت‌الله سیدحسن بجنوردی، آیت‌الله خویی و آیت‌الله میرزایاقر زنجانی بهره برد. وی یک دوره درس خارج اصول را در محضر حاج آقا مصطفی‌خیمینی گذراند. در کارنامه وی می‌توان سمت‌هایی چون سفیر ایران در سوریه، عضو شورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز، وزیر کشور کابینه دوم میرحسین موسوی (۱۳۶۸-۱۳۶۶) و نماینده دوره‌های سوم و ششم مجلس شورای اسلامی را مشاهده کرد. در دوران سفارت وی گروه‌های اسلامی، به ویژه حزب‌الله لبنان و هسته‌های مقاومت در لبنان و سوریه تأسیس شد. وی در این زمینه نقش فعالی را ایفا کرد؛ به همین سبب در بهمن ۱۳۶۲ از جانب صهیونیست‌ها بسته‌ای انفجاری برای وی ارسال شد که با انفجار آن بمب از ناحیه چشم، گوش و هر دو دست

سیاست‌نامه

بررسی اندیشه سیاسی

آخوند خراسانی - ۲۱

ولایت فقیه در لوایح و مکاتبات

فتح‌الله بریشان

پژوهشگر اندیشه سیاسی

بر اساس تفکیک دوگانه‌ای که در امور دنیوی طبق مطالب شماره گذشته انجام شد، این پرسش مطرح است که از منظر آخوند خراسانی، حکومت بر مردم در کدام یک از این دو دسته جای می‌گیرد؟ به عبارت دیگر، آیا حکومت از امور حسیبه است یا خارج از آن؟ با بررسی دیدگاه آخوند خراسانی درباره ولایت فقیه در حاشیه کتاب مکاسب می‌توان به فرار گرفتن امر حکومت در دسته اول حکم‌راند. اگر فقیه جامع‌الشرایط در امور حسیبه از باب قدر متیقن ولایت داشته باشد، حکمرانی حق وی به شمار می‌آید و ناگزیر در صورت عدم بسط بد، اذن او به حکم ضروری می‌نماید؛ اما این نتیجه‌گیری در صورتی موجه خواهد بود که تعریف امور حسیبه بر حکمت و حکمرانی انطباق یابد.

به نظر می‌رسد آخوند خراسانی در حاشیه مکاسب، به تبع بحث شیخ انصاری حکمت و حکمرانی به مفهوم حق ولایت امور حسیبه را می‌پذیرد؛ بنابراین حکومت غیر فقیه تنها در صورتی موجه است که فقیه جامع‌الشرایط به دلیل عدم بسط بد، امکان تشکیل حکومت نداشته باشد و در نتیجه به غیر فقیه اذن دهد؛ اما آنچه بر پیچیدگی دیدگاه آخوند خراسانی درباره ولایت فقیه می‌افزاید، وجود نامه‌ای است که آخوند خراسانی به همراه آیت‌الله میرزا خلیلی و آیت‌الله عبدالله مازندرانی، در دوران استبداد صغیر، خطاب به مشیرالسلطنه نوشتند و از او خواستند که آن را به مصلحت‌عملی شاه برساند. در این تلگراف آمده است: «در متحقق آنچه ضروری مذهب است که حکمت مسلمان در عهد غیبت حضرت صاحب‌الزمان(عج) با جمهور مسلمان است حتی الامکان فروگذار نخواهیم کرد.»

در این فقره، حکومت مسلمانان در دوران غیبت از آن جمهور مسلمانانی دانسته و به ضروریات مذهب، استناد شده است. بر این اساس، از ضروریات مذهب تشیع، حکومت مردم در دوران غیبت است. اگر این برداشت درست باشد، حکومت از دایره ولایت فقیه خارج می‌شود و باید به این داوری رسید که رأی نهایی آخوند خراسانی، نفی مطلق ولایت فقیه و نفی تقدم فقیه در امور حسیبه و به رسمیت شناختن حق جمهور مردم، عقلاي مسلمانان و ثقات مؤمنان در امور حسیبه است. در حالی که چنین برداشتی صواب به نظر نمی‌رسد.

بی‌تردید، بدون توجه به دیدگاه فقهی آخوند خراسانی درباره ولایت فقیه، هیچ‌گونه برداشتی از این فقره ممکن نیست. در مقابل، فهم این فقره از نامه‌های آخوند خراسانی که اتفاقاً به وفور محل استناد کسانی مثل کدیور است که برای رسیدن به چنین قرآنی از آخوند است، تنها در زمینه تحولات مشروطه و با توجه به دیدگاه وی درباره ولایت فقیه در تعلیقه مکاسب و تقریرات قضا امکان‌پذیر است؛ چرا که این مکتوب در قالب لوایح آخوند قرار گرفته و لازم است در کنار کتاب‌ها و آثار فقهی و استدلالی وی قرار داده شود و تفسیر شود؛ بنابراین، قرار دادن این سخن در زمینه تحولات مشروطه نمی‌تواند از رویکرد اجتهادی آخوند خراسانی جدا انگاشته شود؛ بنابراین، وی همچنان به ولایت فقیه در امور حسیبه از باب قدر متیقن اعتقاد دارد؛ اما در فرض قدرت نداشتن فقیه و عدم بساطت بدوی، حکومت مشروطه توسط جمهور مسلمان را نیز صغرای کبری کلی و خوب رفع ظلم، حفظ بیضه اسلام و... می‌داند و از این رو به مشروعیّت آن رأی می‌دهد.

پینوشته:
۱- منصور میراحمدی، اندیشه سیاسی آخوند خراسانی، ص ۹۸.
۲- نظام‌الاسلام کرمانی، تاریخ بیداری ایرانیان، ج ۲، ص ۲۳۱.
۳- محسن کدیور، سیاست‌نامه خراسانی، ص ۲۱ مقدمه.

تب و تاب زیبا شدن!

محبوبه ابراهیمی

فعال اجتماعی

سال‌هاست که کارشناسان مسائل اجتماعی و دلسوزان فرهنگی، از گرایش روزافزون جوانان به مصرف مواد آرایشی اعلام خطر کرده و از آن به عنوان معضل جدی اجتماعی و حتی اقتصادی یاد می‌کنند.

نگاهی به آمار واردات انبوه لوازم آرایشی به کشور نیز گویای همین واقعیت تلخ و تکان‌دهنده است؛ اما این دلواپسی‌ها اکنون شکلی تازه‌تر به خود گرفته است. اگر سال‌های پیش از این، زنان و دختران جوان، پشت نقابی می‌شدند، این روزها، پیش از آرایش، صورت‌های‌شان را به تیغ جراحی می‌سپارند. اینها عضو کاملاً طبیعی را که حتی از نظر دیگران بی‌عیب است، به هزاران عیب و ایراد متهم می‌کنند و دست آخر با همین زشت‌انگاری، به تیغ جراحی و انواع عمل‌ها متوسل می‌شوند. قرار داشتن نام ایران در میان ۱۰ کشور اول جراحی زیبایی، گویای این روند تصاعدی است.

شاید گفته شود انسان‌ها و به ویژه زنان، ذاتاً زیبایی را دوست دارند و این حس بی‌انتهای تا پایان عمر با آنها همراه است؛ میل به تنوع و ایجاد تغییر نیز عامل دیگری است که آنها را به آرایش و جراحی‌های گوناگون می‌کشاند و از این رو نباید به آنها خرده گرفت! در پاسخ باید به چند نکته توجه کرد:

اول اینکه، خداوند بر اساس این حس زنانه، جذابیت و لطافت ویژه‌ای را به او هدیه داده و بر اساس این بسبب‌سازی از چهره‌ها به ویژه در سنین جوانی، زیبایی خاص و دلنشینی دارند که با چهره‌های مصنوعی و تغییر یافته قابل مقایسه نیست.

دوم اینکه، زیبایی دوستی با علاقه به دوام زیبایی همراه است، در حالی که استفاده از لوازم آرایشی و جراحی‌های مختلف و کارهایی، نظیر تزریق ژل، بوتاکس، لیفت پوست و... اگر چه ممکن است در کوتاه‌مدت، زیبایی را به همراه داشته باشد؛ اما در درازمدت آسیب‌ها و دردمس‌های فراوانی را در پی خواهد داشت؛ از این رو انسان عاقل تلاش می‌کند زیبایی‌های خود را برای تمام عمر حفظ، تقویت و ذخیره کند نه اینکه به زیبایی کوتاه‌مدت دل خوش باشد.

سوم اینکه، توجه افراطی به ظاهر زیبا، انسان را از توجه به باطن جذاب دور می‌کند؛ در حالی که صفات نیک، زندگی آرام، خوشبختی و سعادت‌مندی، ارزش‌هایی هستند که در پرتو زیبایی روح محقق می‌شوند و با زیبایی ظاهر قابل تضمین نیستند.

به هر تقدیر، تب ایزن جراحی‌ها آتش عظیمی بر جان زنان و جوانان ایرانی افکنده و متأسفانه حتی برخی افراد متدین و مذهبی را نیز گرفتار خود کرده است؛ دور شدن از فلسفه زندگی، ملذذگی، چشم و هم‌چشمی، تمایل به خودنمایی، افسول ارزش‌ها و مهم‌تر از همه ضعف اعتماد به نفس، از جمله دلایل پشت‌پرده این گرایش‌های افراطی هستند که برای تغییر آنها باید به سراغ خانواده‌ها برویم و سبک تربیتی را بازنگری کنیم. هر چند برای فروکش کردن این تب تند و پرخطر، نباید نقش رسانه‌ها، مراکز آموزشی و فرهنگی، دانشگاه‌ها و آموزش و پرورش را نادیده گرفت.

دروغ‌های بزرگ

نگاهی به آتشی که شایعه می‌تواند در یک جامعه به پا کند

حمیدرضا حیدری

روزنامه نگار

علم است. در فرهنگ گذشتگان ما نیز شایعه پراکنی و شایعه‌سازی امری مذموم و ناپسند بوده است. ضرب‌المثل‌هایی چون «بیک کلاغ و چهل کلاغ کردن» و «مثل گل می‌چسبد» نمودی از این موضوع در میان گذشتگان است؛ اما شاید در آن زمان که سالی یا چند ماهی یک بار شایعه‌ای ساخته شده و در شهر پخش می‌شد، هرگز فکرش را هم نمی‌کردند که ممکن است زمانی برسد که گاهی فاصله زمانی دو شایعه به کمتر از یک دقیقه برسد.

شایعه در مواقع عادی آن‌قدرها مورد توجه نیست؛ اما در زمان بحران هر کسی شایعه می‌سازد و برای اینکه بگویند از پشت پرده اطلاع دارند، شایعه را پخش می‌کنند. در واقع این طور نیست که افراد خاصی مسبب ساختن و پراکندن شایعه باشند، بلکه همه افراد بزرگ و کوچک در این روند دخالت دارند. بارها بر ایمان اتفاق افتاده که خبری مهم و گاه عجیب را در شبکه‌های اجتماعی دیده‌ایم و آن را در تاکسی، محل کار، خانه و جمع دوستان نقل کرده‌ایم؛ اما تنها چند ساعت بعد متوجه شده‌ایم که این خبر شایعه‌ای بیش نبوده و تکذیب شده است.

آمار شایعات

این روزها با پیشرفت فناوری و ظهور شبکه‌های گوناگون اجتماعی، سرعت انتشار شایعات نیز افزایش یافته است. در بسیاری از مواقع دشمن از بستر مناسبی که در اختیار دارد استفاده کرده و شایعات را وارد جامعه می‌کند.

یک تیم تحقیقاتی با هدایت «سینان آرال» از

مؤسسه فناوری ماساچوست MIT در این باره در مجله «ساینس» نوشت: «شایعات در همه زمینه‌ها به طور قابل ملاحظه‌ای بیشتر، سریع‌تر، عمیق‌تر و گسترده‌تر از حقایق پخش و منتشر می‌شوند و شایعات و اخبار جعلی در زمینه‌های سیاسی نسبت به اخبار دروغ در زمینه‌های علمی، بلایای طبیعی، اخبار شهری یا اطلاعات مالی تأثیرات چشمگیری دارند.» این تیم تحقیقاتی می‌افزاید: «رسیدن اخبار درست به ۱۵۰۰ نفر، پنج برابر بیشتر از رسیدن اخبار نادرست به این تعداد طول می‌کشد.»

شایعات سازمان یافته

این پروژه و تولید خبر از سوی افرادی به نیت تخریب و ایجاد تشکیک شروع شده و میان مردمی که از حقیقت موضوع دور هستند، منتشر می‌شود. تکرار این اخبار به سبب بار روانی و علاقه مردم به اینکه جزو اولین نفرها در توزیع خبری بکر باشند، بدون ارائه برهان و دلیل ادامه می‌یابد تا تقریباً خود را بر جامعه بگذارد. این گونه اخبار به سبب سرعت نشر و هدفدار بودن چنان در ذهن مردم کوچه و بازار نقش می‌بندد که حتی بسیاری از خواص نیز آن را باور می‌کنند.

فردی که شایعه را گسترش می‌دهد برای اثبات سخن خود از کلماتی استفاده می‌کند تا دست‌پای شستوننده را برای رد یا اظهار نظر ببندد. جملاتی مانند: کسی که چند سال با او بوده می‌گوید، یا از یک فرد موثق شنیده‌ام، یا خودت برو از فلانی بپرس و فیلم و صدایش موجود است و مانند آنها.

دروغ پایه هر شایعه‌ای است. سازندگان شایعه

معتقدند دروغ هر چه بزرگ‌تر باشد در شایعه مؤثرتر است. معروف‌ترین استفاده این تاکتیک در زمان «آدولف هیتلر» و از سوی رئیس دستگاه تبلیغاتی نازی‌ها، «گولتز» بوده است. او می‌گوید: «دروغ هر چه بزرگ‌تر باشد، باور آن برای مردم راحت‌تر است.»

شایعات از قدرت بسیار بالایی در جنگ‌ها برخوردارند. به همین دلیل بسیاری از سازمان‌های جاسوسی جهان از شایعات به عنوان حربه عملیات روانی استفاده می‌کنند؛ البته در پی انتشار هر شایعه مقداری از واقعیت در حال انتقال است، حتی اگر گوینده اذعان کند که تمام ماجرا شایعه بوده است.

دفع شایعه

در حالت جنگ کنونی، زمانی که دشمنان شایعه‌ای را برای ایجاد تنش و آشوب در جامعه به سوی‌مان گسیل می‌کنند، می‌توان در مقابل آن ایستادگی کرد و اثرات آن را در جامعه کاهش داد. اول آنکه بر هر مسلمانی واجب است درباره موضوعی که اطمینان ندارد صحبت نکند و خود ناقل این شایعات نباشد. همچنین افراد موظفند همان‌قدر که در نقل اخبار این چنینی و شایعات فعال هستند در نقل اصل اخبار هم فعال باشند تا جامعه تحت تأثیر شایعات قرار نگیرد.

دوم نقش رسانه‌های جمعی است که باید هر چه زودتر اخبار این چنینی را بررسی کنند و صحت و سقم آن را در اختیار مردم قرار دهند و سوم هم وظیفه خبرنگاران است که ابعاد عملیات روانی دشمن را برای مردم تبیین کرده و از انتشار چنین اخباری در جامعه جلوگیری کنند.

احترام

برکت

نقیسه محمدی

داستان‌نویس

بیشتر کار کند. با موتور هم می‌شد مسافر جابه‌جا کرد و مشکلات مالی را کاهش داد. باید همه کارهای خانه و پدرش را به نرگس می‌سپرد و خودش تا می‌توانست کار می‌کرد.

کنار پدرش روی تخت دراز کشید. قلبش به درد آمد. بغضش را خورد و آرام در گوش پیر مردی که سال‌ها از حتمش را کشیده بود و حالا بیهوش بود، گفت: «بابا آگه از کار و خستگی بپیرم نمی‌ذارم آب دولت نکون بخوره!»

نرگس در اتاق را باز کرد و همراهش بچه‌ها داخل آمدند.

احمد! صابخونه اومده دم در، نمی‌دونم چکار داره...

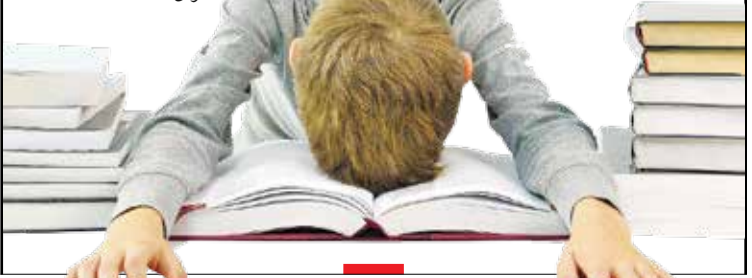
با اضطراب از جا پرید. قول چند روز دیگر را باید می‌داد؟ تا دم در اگر چه چند قدم بیشتر نبود؛ اما هزار فکر به سرش زد. آقای شاکر با دو سه نفر از همسایه‌ها لبخند به لب، پشت در منتظر بودند.

احمد آقا سلام بابا چطوری؟ اومدیم به سری به پدرت بزنیم، مرخص شد به سلامتی؟ احمد با اکراه به داخل خانه دعوت‌شان کرد. دل‌داری‌های‌شان کمی اضطرابش را گرفت. چایی را خورده، نخورده، بلند شدند. همسایه‌ها که رفتند، آقای شاکر دم در احمد را کنار کشید و آرام گفت: «پسرم نگران قضیه کرایه خونه نباش! من همین که دیدم حاجی رو با چه تلاشی از پله‌ها بالا بردی به خدا به پدرت که بی‌حرکت تو اتاقه، حسودیم شد. کم پسری مثل تو پیدا می‌شه. الان بچه‌های من کجسان، از عید تا حالا آگه تو دیدیشون منم دیدیم. غصه پول رو نخور هر وقت دست و بالت باز شدد کرایه رو می‌دی، منم که الان نیساز ندارم. تو برکت آوردی توی خونه‌ات. همه چی روبه‌راه می‌شه...»

راه‌رفته

ترغیب به ادامه تحصیل

اختلال در یادگیری، بهره هوشی پایین، تمرکز نداشتن و مشکلات جسمی یکی از عمده دلایلی است که سبب تنفر و رغبت نداشتن دانش‌آموزان به ادامه تحصیل می‌شود و هریک از این موارد باید به صورت خاص و روشکافانه بررسی شود. اگر با وجود این مشکلات فرزند شما با اصرار و اجبار شما ادامه تحصیل دهد، در آینده با مشکلاتی مانند افسردگی و نداشتن اعتماد به نفس روبه‌رو خواهد شد که متأسفانه گاهی غیر قابل جبران است. آنچه بیش از همه اهمیت دارد توجه به این نکته است که بعضی نوجوان‌ها هر چقدر هم تلاش کنند، نمی‌توانند زندگی تحصیلی موفق داشته باشند. در واقع اگر انتخاب‌های آگاهانه و حساب شده و با توجه به استعدادها و فرزندان وجود داشته باشد، می‌تواند تضمین‌کننده آینده موفق‌تری باشد تا اینکه با زور و صرف گرفتن تنها یک مدرک تحصیلی گمان کنیم آینده فرزندان تضمین شده است؛ پس در این مورد بر پدر و مادر لازم است علائق و توانایی‌های فرزند خود را بررسی کنند. در پایان بدانید افراد بسیار زیادی وجود دارند که بدون تحصیلات دانشگاهی، کشاورزی موفق، فروشنده، تعمیرکار یا نوازنده و هنر مندی موفق هستند.

اعظم‌السادات طلایی

مشاور خانواده

پرسش: پدر و مادری تحصیل کرده و شاغلیم؛ اما پسری پانزده ساله داریم که به هیچ وجه دوست ندارد ادامه تحصیل بدهد. برای ترغیب او چه می‌توان کرد؟

پاسخ: پیش از هر چیز باید از خودتان بپرسید هدف شما از تربیت فرزندان چیست و آیا می‌دانید فرزندان چه هدفی را دنبال می‌کند؟ آیا می‌دانید چه دلایلی سبب شده فرزندان رغبتی به ادامه تحصیل نداشته باشد؟

اینکه بخواهید با زور و ایجاد تنش و مشاجره او را به درس خواندن وادار کنید، نتیجه‌ای کاملاً معکوس خواهید گرفت. در مورد آینده فرزندان صحبت کنید و از او بپرسید هدفش برای آینده چیست و برایش تبیین نداشتن مدرک تحصیلی احتمال دارد او را از بسیاری فرصت‌های شغلی محروم کند. ممکن است برخورد یا رفتار همکلاسی‌ها یا معلم مدرسه، فرزند شما را از درس و مدرسه بیزار کرده باشد که شما باید با صحبت کردن و برخورد دوستانه با او علت را جویا شوید.

سینما

میلیاردرهای
معاف از مالیات

آرش فهیم

منتقد سینما

معافیت مالیاتی سلبی‌تری‌هایی که بیشتر آنها دستمزدهای نجومی دارند، نمونه جدید بی‌عدالتی اقتصادی است!

چند سال است که برج آج‌نشینی و دریافت دستمزدهای چشمگیر، تنها به سرمایه‌دارها یا ستاره‌های عرصه فوتبال محدود نمی‌شود. این روزها به خاطر ورود پول‌های آلوده به عرصه‌های هنری، برخی بازیگران نیز به قلعه‌نشینان اقتصادی تبدیل شده‌اند. پیش از این مردم فقط از رقم قرارداد برخی فوتبالیست‌ها شگفت‌زده می‌شدند و با خود می‌گفتند برچه اساس و قاعده‌ای بعضی از اهالی توپ و شوت باید حقوقی چند برابر دیگران بگیرند؟ اما این روزها بازیگران مشهور سینما نیز همان مسیر را در پیش گرفته‌اند. در خبرها می‌خوانیم که یک هنرپیشه، برای نقش آفرینی در یکی از سریال‌های شبکه نمایش خانگی، قراردادی بسته است و طی آن، ماهیانه یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان دریافت می‌کند. در عصر حاضر بازیگرانی در سینمای ما فعالیت می‌کنند که از نظر کارشناسان، توانایی هنری پایینی دارند؛ اما صرفاً به دلیل شهرت و جذابیت ظاهری، برای حضور چند دقیقه‌ای در یک فیلم، دستمزدی میلیاردی طلب می‌کنند! حال باید دانست واکنش مدیرانی که مسئولیت مطالبه از صاحبان ثروت‌های هنگفت را دارند به این افراد چیست؟ به تازگی محمدباقر نوبخت (معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه) از معافیت مالیاتی این قشر از جامعه دفاع کرد؛ برای بسیاری جای پرسش است که چرا یک کاسب خورده‌پا یا کارمند با وجود درآمد مالی نه چندان چشم‌گیر، مجبور به پرداخت مالیات است؛ اما بازیگرانی که بیشتر روزهای سال را مشغول خوشگذرانی و سفر هستند و زندگی لاکچری و تفریحات خود را در فضای مجازی به رخ مردم می‌کشند، از پرداخت مالیات معاف هستند.

هر چند که بسیاری از هنرمندان از نظر اقتصادی در سطح پایینی قرار دارند. همان طور که شاغلان دیگر بخش‌ها نیز قابل طبقه‌بندی هستند و افرادی با دریافت مالی بیشتر، باید مالیات افزون‌تری بپردازند، در میان اهالی فرهنگ و هنر نیز باید این طبقه‌بندی صورت بگیرد؛ بازیگرانی که به دلیل شهرت و جذابیت ظاهری و بدون هیچ منطقی، از آب گل‌آلود ماهی می‌گیرند و به دلیل نبود نظارت بر تقسیم پول‌ها در سینما و تئاتر به ثروت بادآورده رسیده‌اند و باید مشمول دریافت مالیات شوند. از این طریق می‌توان بودجه عمومی کشور را تقویت کرد و عدالت را ارتقا بخشید.

در بسیاری از کشورهای جهان، هنرمندان براساس سطح مالی و تأثیرگذاری‌شان، مشمول مالیات می‌شوند. در برخی کشورهای اروپایی، هنرمندانی که مماس با منافع ملی یا سیاست‌های حکومتی فعال هستند، از مالیات معاف می‌شوند؛ اما هنرمندانی که برای بخش خصوصی کار می‌کنند و دستمزد بالایی می‌گیرند، مالیات می‌پردازند. متأسفانه برخورد دولت با هنرمندان به کشمکش‌های سیاسی گره خورده است. این روزها نیز نزدیک انتخابات هستیم و جریان سیاسی هوادار دولت، به تبلیغات سلبی‌تری‌ها و هنرمندان سخت‌وابسته است.

سیاه‌بازی یک مطرب!

نگاهی به آخرین ساخته مصطفی کیایی و استانداردهای دوگانه ارشاد!

تلاش دارد چهره‌های کاملاً دوست‌داشتنی از ابراهیم مطرب بسازد.

سبک زندگی در فرهنگ ایرانی پسندیده نبوده و کاملاً غریبه است.

♦ **ممیزی‌هایی که رعایت نمی‌شود**
قسمتی از فیلم در ایران و بخشی در ترکیه فیلم‌برداری شده و جالب است که این نوع ساخت فیلم، یعنی انتخاب لوکیشن در خارج از کشور مدتی است که در آثار تولید سینمای ایران باب شده است. استفاده از بازیگران زن خارجی نیز مدتی است که پای ثابت فیلم‌های سینمایی است و بنابراین فیلم‌سازان با این بهانه که بازیگرشان ایرانی نیست، چه از نظر حجاب و چه از نظر موضوعاتی چون آوازخواندن زنان دست خود را بازتر از گذشته می‌بینند.

♦ **شوخی‌هایی که عادی شده‌اند**
موضوعی که دامن‌گیر بیشتر فیلم‌ها شده و مطرب هم از آن مستثنی نیست، این است که متأسفانه، در چند سال اخیر استفاده از شوخی‌های جنسی به یک امر عادی و گویا ضروری در فیلم‌های کمدی تبدیل شده است، نهنگ عنبر، رحمان ۱۴۰۰ و حالا مطرب!

هر چند شوخی‌های جنسی مطرب به اندازه دو فیلم اشاره شده نیست، اما این فیلم کمدی نیز مانند بسیاری از کمدی‌هایی که در سال‌های اخیر بر روی پرده سینماها اکران می‌شود، از شوخی‌های سخیف برای خنداندن مخاطب استفاده کرده و این در حالی است که هیچ‌گونه رده سنی نیز برای آن در نظر گرفته نشده است.

از سویی، یکی از ارکان داستان را بر روی هم خانه بودن پسر ابراهیم با خواننده ترک زن بنا کرده است و بهانه آن را پرستاری از فرزند این خواننده می‌داند؛ این در حالی است که این

نداکرمانشاهی

روزنامه نگار

«مطرب» فیلمی کمدی است که برعکس بسیاری از فیلم‌های مشابه خود در سال‌های اخیر که بی‌هدف و تنها برای سرگرمی ساخته می‌شوند، هدفی مشخص را دنبال کرده و اتفاقاً در بیان آن نیز کاملاً موفق بوده است. این اثر سینمایی با استفاده از موسیقی تلاش دارد حرف‌های خود را به خورد مخاطب دهد؛ حرف‌هایی که به گروهی خاص از جامعه پیش از انقلاب تعلق دارد؛ خوانندگانی که در کاباره‌ها می‌خواندند؛ اما پس از انقلاب بساطش‌شان برچیده شد و مجبور به خانه‌نشینی یا مهاجرت شدند.

♦ **انقلاب با دستاورد غم!**

اصلی‌ترین هدف کیایی از ساخت «مطرب» راست‌نمایی از این دروغ است که انقلاب خوشی‌های مردم را گرفت؛ و به جایش غم و اندوه و سختی را به ارمان آورد. در زدن این حرف هیچ‌گونه رودربایستی یا تعارفی هم ندارد، کاملاً واضح این موضوع را مطرح می‌کند و مخاطب را در تمامی طول فیلم به همذات‌پنداری با شخصیتی وادار می‌کند که از همین قشر، یعنی خوانندگان پیش از انقلاب بوده است.

«ابراهیم» که مخفف نام او، یعنی «ابی» ناخودآگاه مخاطب را به یاد خواننده معروفی می‌اندازد که سال‌هاست از ایران مهاجرت کرده است، شخصیتی بسیار مهربان، خانواده‌دوست و دوستدار وطنش که هیچ ایرادی در او وجود ندارد مگر یک چیز، عشق به موسیقی.

او حتی در بسیاری از قسمت‌های فیلم محدودیت‌های فرهنگی و اعتقادی را باور داشته و آنها را رعایت می‌کند، در حقیقت فیلم‌ساز

برداشت

عقب‌گردی فرهنگی

مردانی در نقش زن

و هنری، هویت مردان نویسنده را نیز به نوعی مخدوش می‌کند و خوانندگان را فریب می‌دهد. با این منوال به مرور زمان نوعی بی‌اعتمادی به ناشران و نویسندگان در ذهن افراد علاقه‌مند به مطالعه به وجود می‌آید و فاصله اقشار مختلف جامعه با کتاب بیشتر می‌شود؛ بنابراین می‌توان این امر را نوعی بازگشت به عقب در عرصه فرهنگ دانست. اما واقعاً چه کسی مسئول این اتفاقات است. آیا نباید نظارتی جدی‌تر از سوی مسئولان مربوط به این امر صورت بگیرد تا هر کس نتواند خود را به جای هویتی دیگر به ویژه جنسیتی دیگر در میان خوانندگان جا بزند؟ همین سیاست‌های نادرست مسئولان، ناشران

ویژه ادبیات به اصطلاح عامه‌پسند کتاب‌های‌شان را با نام زنانه منتشر می‌کنند تا مخاطبان بیشتری داشته باشند؛ البته این امر به طور حتم انتخاب خود نویسنده و ناشر نیست و تا حدودی به نوع سلیقه اقشار مختلف جامعه برمی‌گردد. برخی ناشران معتقدند با توجه به تجارب به دست آمده، ذائقه مردم به سمتی رفته که به ویژه در عرصه ادبیات عامه‌پسند به خواندن کتاب‌هایی که نویسندگان‌شان زن هستند، تمایل بیشتری نشان می‌دهند؛ بنابراین ناشران کتاب تلاش می‌کنند برای بهتر دیده شدن کتاب‌های‌شان، از شیوه‌ها و ترندهای مختلف استفاده کنند که این امر علاوه بر تحقیر جایگاه زنان در عرصه‌های فرهنگی

بهاره سحری

فعال فرهنگی

هر چند امروز از محدود کردن فعالیت‌های اجتماعی و حرفه‌ای زنان سخن گفته نمی‌شود و به ظاهر به سمت برابری هر چه بیشتر زنان و مردان می‌رویم، نشانه‌هایی از بازگشت عرصه‌های فرهنگ و هنر به عقب دیده می‌شود؛ زیرا در همین سال‌ها به دفعات دیده شده است که برخی بازیگران مرد کشورمان به دلایل گوناگون نقش‌های زنانه را ایفا کرده‌اند؛ البته ما در این مطلب قصد نداریم به عرصه سینما بپردازیم. بحث ما مردانی هستند که در عرصه ادبیات، به

مستند

رقابت ۵ ضلعی

بخش ملی سینما حقیقت

پنج مستند از گروه روایت فتح در بخش جایزه شهید آوینی و مسابقه ملی جشنواره حقیقت با یکدیگر رقابت خواهند کرد. فیلم‌های «صد سال تنهایی» به کارگردانی مهدی فارسی، «با صبر زندگی» به کارگردانی وحید فراهانی، «او تن من» به کارگردانی حسین همایونفر و «پرستل اداره سوم» به کارگردانی ایمان گودرزی در بخش جایزه شهید آوینی حضور خواهند داشت. همچنین مستند «نه کوچک نه بزرگ» که کارگردانی آن را محمدمصدق رمضان‌مقدم بر عهده داشته است، در بخش «مسابقه ملی» در جشنواره سینما حقیقت شرکت خواهد کرد.

کلیشه

مسافر آگوست

عاشقانه شیردل لشکر زینبویون

کتاب «مسافر آگوست» زندگی‌رزمنده شیردل لشکر زینبویون، شهید «سیدحشمت علی‌شاه» را روایت می‌کند که دومین کتاب از مجموعه فرزندان روح‌الله (مجموعه کتب شهدای مدافع حرم لشکر زینبویون) است. این کتاب که به قلم «سیدهنرگس میرفضلی» به نگارش درآمده، در قطع رقی و در ۲۰۸ صفحه منتشر شده و انتشارات شهید کاظمی آن را روانه بازار کرده است. علاقه‌مندان می‌توانند از طریق پایگاه من و کتاب به نشانی «manvaketab.ir» مراجعه کنند.

نمایشگاه

آثار خلاقانه

هنر و خلاقیت معلولان

به همت سازمان بهزیستی کشور روز یکشنبه ۱۰ آذر ماه) در نگارخانه «خیال شرقی» فرهنگستان هنر نخستین نمایشگاه کشوری آثار هنری افراد معلول افتتاح شد. در این نمایشگاه ۳۰۰ اثر از ۲۵۰ هنرمند از طیف‌های مختلف اوتیسم، کم‌توانی ذهنی، داو، سی پی (فلج مغزی) و ناشنوا به نمایش درآمده است. آثار ارائه شده در این نمایشگاه به طور عمده در قالب اکریلیک روی بوم و تعدادی هم رنگ روغن و آبرنگ و با موضوع آزاد است. این نمایشگاه تا روز ۱۷ آذر ماه دایر است.

نکته گرام

محمدجواد ظریف: اسرائیل یک موشک هسته‌ای را با هدف [قدرت‌نمایی در برابر] ایران آزمایش کرد. سه کشور اروپایی هیچ‌گاه از تنها زرادخانه هسته‌ای موجود در غرب آسیا که مجهز به موشک‌هایی است که واقعاً برای حمل کلاهک‌های هسته‌ای طراحی شده‌اند گلایه‌ای مطرح نمی‌کنند؛ ولی برای موشک‌های دفاعی و متعارف ما برافروخته شده و تا مرز سکنه پیش می‌روند.

عباسعلی کدخدایی: سیاسیون برای ورود به مجلس تنها از برخی شرایط و گاه برخی موانع یاد می‌کنند؛ مثل محکومیت کیفری. محکومیت‌های کیفری تنها یکی از موانع قانون انتخابات مجلس است و موانع دیگری نیز در قانون برای حضور در انتخابات ذکر شده است. هم وجود شرایط لازم است هم فقدان موانع ضروری!

احمد توکلی: حساب اصلاح مصرف سوخت از طرح ناقص و غیرکارشناسی دولت جد است. اصلاح مصرف، سیاست‌های غیرقیمتی، قیمتی و حمایتی از مشاغل و مردم را با هم می‌طلبد. طرح فعلی، تنها انتقال بار ناکارآمدی دولت به دوش مردم است.

عبدالنصر همتی: این روزها بار دیگر موضوع افزایش نرخ ارز در بازار، بحث روز مردم و فعالان اقتصادی است. همان‌گونه که بارها تأکید کرده‌ام، بانک مرکزی مدیریت علمی و مبتنی بر بنیان‌های بازار را که طی یک سال گذشته آرایش لازم را به بازار ارز برگرداند ادامه خواهد داد. طبیعتاً شوک قیمت بنزین و نیز انتظارات تورمی ناشی از آن بازارهای مختلف از جمله بازار ارز و ثبات نسبی چندین ماهه آن را موقتاً متأثر کند. فارغ از دلایل و آثار اجرای طرح اصلاح قیمت بنزین آنچه به اینجانب و بانک مرکزی مربوط می‌شود، استمرار مدیریت اصولی بازار ارز است. بانک مرکزی تمام تلاش خود را برای برگرداندن ثبات لازم به بازار ارز به کار خواهد گرفت. هموطنان عزیز نیز ریسک سرمایه‌گذاری در بازار ارز را همواره مدنظر داشته باشند.

نرم افزار

پادکست بساز!

محتوا اشکال گوناگونی دارد که یکی از اشکال آن، تولید محتوای صوتی است که این روزها طرفداران زیادی دارد و به انتقال راحت اطلاعات کمک می‌کند. اپلیکیشن «Anchor» عصر جدیدی از پادکست‌های صوتی را پیش روی کاربران می‌گذارد. شما می‌توانید بدون نیاز به تجربه و ابزار خاص، پادکست مورد علاقه خود را ۱۰۰ درصد رایگان بسازید و به صورت گسترده آن را در فضای مجازی پخش کنید و البته شنوندگان می‌توانند هنگام گوش دادن به محتوای تولیدی شما دیدگاه‌های خود را مطرح کنند یا حتی از طریق پیام صوتی با شما تماس بگیرند. گفتنی است، این اپلیکیشن به سادگی امکان ضبط چند نفره قابل رانیز فراهم می‌کند.

بازار سیاه

نگاهی به سود کلان فیلتر شکن‌ها در فقدان فیلترینگ هوشمند

دانشه‌اند. به اعتقاد آنها، می‌توان با روش‌های جدیدی، از جمله «دسته‌بندی کاربران اینترنت» به گروه‌هایی، مانند پژوهشگران و دانشجویان، خبرنگاران، دانش‌آموزان و کارسازان خانگی و ارائه دسترسی‌های لازم به هر گروه، ضمن کاهش مراجعه کاربران به راهکارهای خطر آفرین عبور از فیلترینگ، نظارت و پایش بهتر و دقیق‌تری نسبت به شیوه بهره‌برداری کاربران از فضای مجازی داشت.

این رو با توجه به بافشاری بر تداوم سیاست سنتی فیلترینگ و استفاده نکردن از مدل‌های جدید کنترل محتوای مجرمانه، این سؤال در اذهان افکار عمومی ایجاد شده که «رطب خورده منع رطب کی کند!» مخالفان سیاست سنتی فیلترینگ معتقدند، تداوم الگوی جاری مسدودسازی محتوای مجرمانه پدید «گسترش محتوای باز» را به همراه دارد؛ به این معنا که پس از فعال شدن فیلتر شکن هر نوع اطلاعات و پیام‌های پالایش نشده در اختیار افراد و به ویژه کاربران جوان و نوجوان قرار می‌گیرد؛ آن هم در حالی که بیشتر این کاربران هدف‌شان از نصب فیلتر شکن نه دسترسی به محتوای غیر اخلاقی، بلکه دانلود یک بازی یا به روزرسانی نرم‌افزارهای تلفن همراه هوشمندشان است؛ اما به دلیل سودهای کلان دلالتی فیلتر شکن‌ها که بنا بر برخی تخمین‌ها گردش مالی آن ۵۰ تا ۷۵ میلیارد تومان در ماه است، برخی جریان‌ها مخالف عبور از فیلترینگ سنتی و خواهان تداوم سیاست‌های فعلی هستند. امروزه بیشتر کارشناسان بر اثر بخش نبودن فیلترینگ غیر هوشمند در کاهش آسیب‌های فضای مجازی تأکید کرده‌اند و راهکار مبارزه با چالش‌های اجتماعی را در «ارتقای سواد رسانه‌ای» و «فرهنگ‌سازی» در این ارتباط

پایان ماجرا نبود و از آن سال تا به امروز مسئولان کارگروه تعیین مصداق مجرمانه درگیر یک جنگ ۱۷ ساله با تهدیدات فضای مجازی شده‌اند و پایانی بر این جنگ متصور نیست؛ زیرا هر چه فناوری فیلترینگ و مسدودسازی محتوای مجرمانه کشور پیشرفت می‌کند، راه‌های جدید عبور از فیلترینگ هم به روی کاربران باز می‌شود! بنا بر اظهارات وزیر ارتباطات ۴۲ تا ۴۵ میلیون کاربر ایرانی در شبکه‌های اجتماعی فعال هستند و از آنجایی که تقریباً همه رسانه‌های اجتماعی معروف، به جز اینستاگرام در کشورمان فیلتر شده‌اند، کارشناسان معتقدند بخش قابل توجهی از کاربران فضای مجازی کشور برای دستیابی به شبکه‌های اجتماعی پر مخاطب به شکلی از راهکارهای عبور از فیلترینگ، از جمله VPN‌ها استفاده می‌کنند که این مسئله اطلاعات کاربران ایرانی را در معرض خطر سرعت و شتاب از سوی سرویس‌های اطلاعاتی دشمن قرار داده است! اما جالب است که در سال‌های اخیر توئیتر به مثابه یک رسانه فیلتر شده خارجی به رسانه محبوب برخی مسئولان و سیاستمداران کشورمان برای تعامل با افکار عمومی بدل شده است؛ آن هم در شرایطی که دسترسی به آن جز با ابزارهای عبور از فیلترینگ میسر نیست؛ از

نوید کمالی

کارشناس رسانه

«فضای مجازی» به منزله اقیانوسی بی‌انتهای انواع محتوای گوناگون همواره به مثابه یک فرصت و تهدید توانان برای آحاد ملت‌های جهان مطرح بوده و همه کشورهای در طول دهه‌های گذشته تلاش کرده‌اند به نوعی با اعمال سیاست‌های سایبری مانع از اثرگذاری مخرب اینترنت بر منافع ملی‌شان شوند. برای نمونه، در پی رواج جرایم منافی عفت سایبری، از جمله هرزه‌نگاری کودکان در کشورهای غربی، این کشورها تولید و انتشار محتوای تصویری و چند رسانه‌ای مربوط به افراد زیر ۱۸ سال را ممنوع کرده و در برخی از آنها نوجوانان زیر ۱۶ سال حق عضویت در شبکه‌های اجتماعی را ندارند. نهادهای مسئول ما نیز در سال ۱۳۷۲ در پی ورود اینترنت به کشور، در راستای حراست و حفاظت از ملت و منافع ملی به فکر طراحی قواعدی برای جلوگیری از آسیب‌های اینترنتی افتادند و در نتیجه آن از سال ۱۳۸۱ فهرست بلن‌بالایی از پایگاه‌های غیر اخلاقی و ضد ارزشی مسدود شد؛ اما این

پژواک

سد اسمال مجازی!

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

وقتی دیوار را باز کردید از دیدن زعفران خالص اصل قانات که گرمی ۱۰ هزار تومان به فروش می‌رسد، تعجب نکنید، حتی دست پاچه هم نشوید که ۱ کیلوگرم سفارش دهید؛ چون فردای آن روز در اخبار خواهید دید که پلیس، باند خلافکاری را که زعفران تقلبی می‌فروختند، دستگیر کرده است. بهتر است در تمام خریدهایی که به وسیله فضای مجازی انجام می‌شود، دقت بیشتری داشته باشید و حتماً کالا را قبل واریز مشاهده و بررسی کنید و از صحت آن مطمئن شوید. حتی می‌توانید تأیید یک کارشناس را برای آن کالا دریافت کنید. چه بسیار افرادی که خودرویی به اسم سالم خریدند و بعد از مدتی متوجه شده‌اند خودرو چپی بوده است! اعتماد در خرید و فروش مجازی هیچ جایی ندارد و باید تمام ابعاد را در نظر داشت. کلاه‌بردارانسی که در فضای مجازی مانند کانال‌های فروش تلگرامی، برنامه دیوار و... وجود دارند منتظر افرادی خوش طبیعتی هستند که همه را مانند خودشان پاک می‌بینند.

«دمپایی ابری یک سال کار کرده که فقط باهاش تسو حیا رفتم، می‌فروشم ۲ هزار تومان» نمونه‌ای از متن آگهی‌های است که روزانه در برنامه دیوار ثبت و برای نمایش عموم تأیید می‌شود! حتماً تا به حال اسم دیوار را که برنامه‌ای برای فروش کالاها و نو دست دوم از سوی عموم مردم است شنیده‌اید. در این برنامه هر شخص می‌تواند هر چه دارد بفروشد. شبیه بازار سید اسماعیل (سد اسمال) در تهران که در آن کسرو باز نشده‌ای که ده سال از انقضای آن گذشته است برای فروش یافت می‌شود. فروش کالاها بدون عیب و ایراد در این برنامه حتی اگر دمپایی ابری کار کرده باشد، برای کسی مشکل ساز نیست و حتی شاید گره‌ای از زندگی مردم باز کند؛ اما مشکل از جایی شروع می‌شود که انبوهی از کالاها قاقاق، زدنی، ناقص و... در این برنامه برای فروش موجود است.

ترفندستان

مراقب مترجم گوگل باشید!

حامد مظلومی

پژوهشگر

در واقع، به محض اینکه قربانی در داخل ایمیل فیشینگ دریافتی، کلیدی را فشار دهد یا از لینکی بازدید کند، به پورتال مترجم گوگل هدایت می‌شود که یک صفحه فیشینگ با نوار ابزار مترجم گوگل بر بالای آن است. این فریب روی کاربرانی که از رایانه‌های شخصی استفاده می‌کنند، زیاد کارآمد نیست؛ چون نشانه‌های زیادی وجود دارد که به کاربر هشدار فریب را می‌دهد. اما این فریب روی کاربران موبایل کارآمد است، زیرا صفحه نمایش فشرده ایمیل و وب روی موبایل، سبب می‌شود نوار ابزار مترجم گوگل بسیار واقعی به نظر برسد. برای حفاظت از خود در مقابل چنین ترفندهایی باید به این نکات توجه کنید: ۱- هرگز نامه‌های ناشناس دریافتی در صندوق پست الکترونیک خود را باز نکنید. ۲- بر روی لینک‌های ناشناس کلیک نکنید. ۳- برای تشخیص سلامت لینک‌های ناشناس از نرم‌افزارها و پایگاه‌های معتبری، مانند «virus-total.com» استفاده کنید.

هکرها و کلاهبرداران اینترنتی به دلیل ماهیت روزآمد فناوری اطلاعات و ارتباطات همیشه ترفندهای خود را به روزرسانی می‌کنند؛ برای نمونه، به تازگی مشخص شد گروه‌های هکری با استفاده از صفحه مترجم گوگل اقدام به مخفی کردن دامنه واقعی پایگاه‌های فیشینگ (آدرس‌های جعلی) خود کرده و از این طریق کاربران را به صفحات جعلی، مانند سرعت روند اجرای این فریب ساده بوده و به این صورت است که یک پست الکترونیک به قربانی ارسال می‌شود که به جای هدایت مستقیم قربانی به دامنه صفحه‌های فیشینگ، او را به یک صفحه URL فیشینگ داخل صفحه مترجم گوگل هدایت می‌کنند و کاربری اطلاع از همه جا به وارد کردن اطلاعات مجرمانه خود، از جمله رمزهای عبور خود تشویق می‌شود.

استارت‌آپ

خودت سایت بساز!

لیلا احمدی

خبرنگار

خدمات شما آشنا شوند و اعتمادشان به شما بیشتر شود؛ اما مشکل اینجاست که راه‌اندازی یک وبسایت هزینه‌های بالایی دارد و فارغ از هزینه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری هر طراحی توانایی پیاده‌سازی ایده‌های مورد نظر ما را ندارد! این دغدغه موجب شد تا تعدادی از جوانان خوش فکر ایرانی اقدام به تأسیس استارت‌آپ «ویزی» کنند و امکان ساخت وبسایت را برای همه کاربران علاقه‌مند فراهم آوردند. شاید باورش سخت باشد؛ اما استارت‌آپ ویزی امکان ایجاد یک سایت کاملاً حرفه‌ای و اختصاصی را بدون نیاز به دانش فنی و با چند کلیک برای کاربران فراهم کرده است؛ آن هم به مدد بهره‌گیری از هوش مصنوعی که نشان از تسلط جوانان ایرانی به دانش‌های روز جهان دارد.

جمله معروف «فضای مجازی انعکاسی از دنیای حقیقی است» را حتماً بارها شنیده‌اید. این جمله به این معناست که زیست مجازی شباهت‌های زیادی به زیست حقیقی دارد؛ برای نمونه اگر برای زندگی در جهان حقیقی به مسکن و محل سکونت نیاز دارید، در فضای مجازی هم برای ایجاد ارتباط با دیگران و دیده شدن به محلی نیاز دارید که در فضای مجازی از آن با عنوان «ID» یا «WEB» یاد می‌شود.

اگر شما قصد دارید کسب‌وکار خود را در فضای مجازی به میلیون‌ها مخاطب ایرانی معرفی کنید، حتماً باید برای خود یک وبسایت راه‌اندازی کنید تا دیگران با مراجعه به آن با محصولات و

مجازستان

پیش‌بینی آینده منطقه!

زهرا برهانی

فعال فرهنگی

فوکس» در زمینه آینده تحولات منطقه است که در آن می‌خوانیم: «شورای همکاری شیخ‌نشینان خلیج فارس رو به فروپاشی است؛ زیرا کنترل عربستان بر آن رو به کاهش بوده و به نظر می‌آید سلطه پیشین واشنگتن بر منطقه نیز رو به افول باشد.» به ظن این اندیشکده، ایران در نهایت محاصره سیاسی و اقتصادی تحمیل شده از سوی آمریکا، رژیم صهیونیستی و عربستان را ناکام خواهد گذاشت و بحران سوریه نیز فروکش خواهد کرد. همچنین از منظر این اندیشکده چین، روسیه، هند و اتحادیه اروپا به بازیگران سیاسی مهم و فرامنطقه‌ای این حوزه جغرافیایی بدل خواهند شد.

در طول یک قرن گذشته، اخبار مربوط به تحولات منطقه غرب آسیا همواره در صدر اخبار رسانه‌های جهان قرار داشته و امروز با فراگیری شبکه‌های اجتماعی روز و ساعتی نیست که شاهد هشنگ‌های مرتبط با تحولات این بخش از جهان نباشیم. جالب اینجاست که حجم هشنگ‌های مربوط به اخبار و تحلیل‌های منتشر شده در باره منطقه غرب آسیا به حدی زیاد است که به سختی می‌توان بهترین و دقیق‌ترین آنها را انتخاب کرد؛ اما حداقل می‌توان توجه ویژه‌ای به پربازدیدترین و پربارترین مقالات و تحلیل‌های منتشر شده در زمینه مسائل این حوزه جغرافیایی پرداخته داشت و آنها را بررسی کرد. برای نمونه، یکی از مهم‌ترین تحلیل‌هایی که در این ایام مورد توجه کاربران شبکه‌های اجتماعی قرار گرفت، مقاله اندیشکده «فارین پالیسی این

پاسداری بازنشستگی ندارد!

حسن ابراهیمی

خبرنگار

همایش سراسری مسئولان کانون‌های بازنشستگی سپاه در سراسر کشور در مجموعه فرهنگی غدیر ستاد فرماندهی کل سپاه برگزار شد.

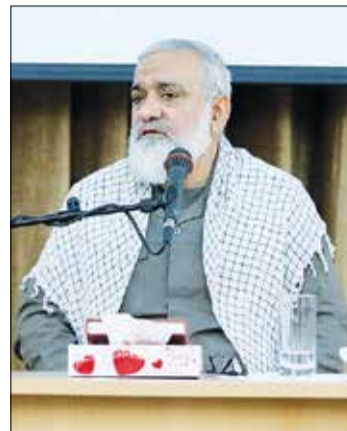
◆ سپاه از ارزش‌هایش دور نشود

«حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عبداللّه حاجی صادقی» نماینده ولی فقیه در سپاه، در این همایش با بیان اینکه پاسداری از انقلاب شغل نیست، اظهار داشت: «پاسداران سنگر نشینان انقلاب اسلامی هستند و از نظر همه ما پاسداری شغل نبوده که حالا بیایند بگویند آقای پاسدار شما از الان به بعد دیگر پاسدار نیستید و بازنشسته شده‌اید.»

وی ادامه داد: «پاسداران حاضرند خیلی چیزها را از دست بدهند؛ اما انقلاب حفظ شود و نباید گذاشت این روحیه در سپاه تضعیف شود و یا آمدن درجه‌ها، انگیزه‌های شغلی و برخی مسائل دیگر این باور عمیق پاسداری را تحت الشعاع قرار دهد. بزرگ‌ترین نگرانی این است که این فرهنگ کمرنگ شود و شما پیشکسوتان باید در این مسیر سپاه را کمک کنید.»

نماینده ولی فقیه در سپاه افزود: «خوشبختانه در رده‌های مختلف سپاه طی سرکشی‌ها دیده‌ام که جوانانی داریم به عین‌ه همان «همت»، «باکری»، «باقری» و... هستند و در گمنامی در جاهای مختلف سپاه مشغول خدمتند و این یک نقطه امید مهم است و باید با کمک همه شما این در سپاه تقویت شود.»

وی ادامه داد: «دشمن هم فهمیده است که سپاه متکی به انگیزه و اعتقاد پاسدارانش است. من هم خاطر من است که آقا در دیداری به فرماندهان فرمودند که نگذارید سپاه منحل شود و خودشان پاسخ دادند که مگر کسی می‌تواند سپاه را منحل کند و توضیح

عکس‌ها: حامد گودرزی

دادند، انحلال سپاه تشکیلاتی نیست و منوط به آن است که سپاه از ارزش‌هایش دور شود و بشود یک ارتش و یک سازمان مسلح نه یک مجموعه از نیروهای مؤمن، مجاهد، بصیر و ولایت‌مدار.»

نماینده ولی فقیه در سپاه در ادامه افزود: «هیچ‌کس را دلسوزتر از پاسداران به سپاه و انقلاب نمی‌شناسیم و شما پیشکسوتان سپاه که همه آن دوران سخت ابتدای انقلاب را هم دیده‌اید، دلسوزتر هستید و لذا از شما می‌خواهیم که در این مسیر کمک‌کار ما باشید.»

اما بخش پایانی سخنان نماینده ولی فقیه در این جمع به موضوع همکاری و فعالیت پیشکسوتان در مجموعه بسیج و مساجد برای اعتلای بسیج و رسیدن مساجد به جایگاه اصلی خود در کشور اختصاص داشت.

◆ پاسدارها بازنشسته نمی‌شوند

«سردار علی فدوی» جانشین فرمانده کل سپاه نیز در این همایش با بیان اینکه در سپاه باید در حوزه‌های مخالف از وابستگی استفاده کرد و اعضای وابسته باید مثل اعضای پیوسته در همه موضوعات فعال

باشند، اظهار داشت: «یکی از موضوعات مهم این است که در سال‌های اخیر آمده‌اند و بازنشستگان سپاه و سایر نیروهای مسلح را در قالب یک سازمان در وزارت دفاع جمع کرده‌اند؛ درحالی‌که بازنشسته سپاه با بازنشسته ناجا، ارتش یا وزارت دفاع خیلی متفاوت است. پاسدار هیچ‌گاه بازنشسته نمی‌شود و سبک زندگی پاسداری خیلی متفاوت از سبک زندگی با سایر کارکنان نیروهای مسلح است و نمی‌توان این دو گروه را در کنار هم دید.»

«سردار فدوی» ادامه داد: «باید در حوزه خدمات و نیز ارتباط با اعضای وابسته سپاه تحول ایجاد کنیم که در این مسیر اقدامات و بررسی‌های خوبی انجام گرفته و در آینده نزدیک نتایج آن را خواهید دید.»

«سردار محمدرضا نقدی» معاون هماهنگ کننده فرمانده کل سپاه، در این همایش با بیان اینکه کشور در وقایع اخیر مانند چهار سال گذشته درگیر مکر استکبار بود، اظهار داشت: «توانایی تسلیحاتی ما با دشمنان قابل قیاس نیست؛ اما آن چیزی که باعث شده ما به این حجم از پیروزی برسیم

◆ فرزندان پاسدار در اولویت استخدام

«سردار محمدرضا نقدی» معاون هماهنگ کننده فرمانده کل سپاه، در این همایش با بیان اینکه کشور در وقایع اخیر مانند چهار سال گذشته درگیر مکر استکبار بود، اظهار داشت: «توانایی تسلیحاتی ما با دشمنان قابل قیاس نیست؛ اما آن چیزی که باعث شده ما به این حجم از پیروزی برسیم

تجهیزات نبود، ایمان و اراده‌ای بود که داشتیم و با همین ایمان از امامان انقلابمان تبعیت کردیم و در مقابل قدرتمندترین قدرت‌های دنیا ایستادیم؛ در شرایطی که در دفاع مقدس می‌خواستند انقلاب را زمین بزنند؛ انقلاب امروز چهل ساله شد. ۳۰ سال پیش شروع کردند به زدن حزب‌الله لبنان؛ امروز حزب‌الله قدرتمندترین نیروی لبنان است. ۲۵ سال پیش در مورد مقاومت غزه همین امر را شروع کردند؛ امروز تاب‌آوری جنگی اسرائیل در مقابل مقاومت غزه سه ساعت است.»

«سردار نقدی» در مورد خدمات‌دهی به وابستگان سپاه گفت: «باید مسیر این خدمات به سمت کرامت هر چه بیشتر باشد و به جای این که افرادی بیایند و پیگیری خدمات باشند، باید خودمان برای ارائه خدمات برویم سراغ فرد. از طرفی بعضاً در مورد استخدام فرزندان پاسدار هم گله می‌شود که ما هم معتقد هستیم اگر دو نفر شرایط برابری دارند آن کسی که فرزند پاسدار است در اولویت خواهد بود؛ اما نباید انتظار داشت که وقتی ما می‌بینیم یک نیروی بسیجی، انقلابی و نخچه که پدرش پاسدار نبوده وجود دارد، تنها به خاطر این که پدرش پاسدار نیست توفیق حضور در سپاه را پیدا نکند.»

دانشگاه امام حسین (ع) گرامی‌داشت پژوهش

آیین افتتاح برنامه‌های هفته پژوهش با حضور بیش از ۴۰۰ نفر از فرماندهان، مدیران، استادان و پژوهشگران و دیگر مدعوین در اولین روز از هفته پژوهش در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع) برگزار خواهد شد.

معاونت دانش، پژوهش و فناوری دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع) به مناسبت هفته پژوهش برنامه‌های علمی و پژوهشی گوناگونی را در این دانشگاه در سطح ملی تدارک دیده که نشست‌های علمی، سمینارهای پژوهشی، کارگاه‌های توانمندسازی، نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و بازدیدهای علمی از جمله این برنامه‌هاست.

امیر سرتیپ دوم نجفی‌پور کنار خانواده‌ها هستیم

به همت سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح، از طرح مهتاب به منظور تکریم و رسیدگی هرچه بهتر به بازنشستگان سالمند این سازمان رونمایی شد. «امیر سرتیپ دوم فرهاد نجفی‌پور» جانشین مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح، در این مراسم طی سخنانی طرح «مهتاب» را اقدامی مثبت در مسیر خدمات جدید این سازمان دانست و گفت: «سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح به دنبال تغییر مفهوم بازنشستگی به بازایستادگی است و به همین دلیل نگاه جدید و علمی ما نیز بر همین اساس پیش می‌رود.» وی مراقبت از سالمندان را بسیار پیچیده و پرهزینه دانست و ادامه داد: «ما قصد نداریم خانواده پیشکسوتان نیروهای مسلح را در این مسیر تنها بگذاریم.»

آیت‌الله امینی جز رهبری پناهی نداریم

اعضای شورای معاونین مرکز بسیج اساتید و نخبگان حوزه علمیه قم به عیادت آیت‌الله ابراهیم امینی رفتند. در این دیدار صمیمی پس از ارائه گزارش فعالیت‌های صورت گرفته این مرکز از سوی حجت‌الاسلام محمدحسن نبوی، آیت‌الله امینی در راستای این پرسش که وظیفه اساتید بسیجی در قبال رهبر معظم انقلاب چیست، گفتند: «ایشان انتظاراتشان را خیلی دقیق فرموده‌اند و دقیق‌ترین وظیفه همه ما این است که به این فرامین و انتظارات جامه عمل بپوشانیم.» وی انقلاب اسلامی را یکی از مقدمات ظهور دانسته و در ادامه در مورد شخصیت رهبر معظم انقلاب گفت: «ایشان بهترین گزینه برای رهبری هستند و این بارها اثبات شده. ما پناهی جز ایشان نداریم؛ ایشان متصلند به مسیر ولایت الهی.»

وضعیت خدمات کارت حکمت با پیامک اطلاع‌رسانی شود

رومی خط

وام نظام جامع (معیشتی) ام منفی شده است. از مسئولان محترم خدمات رفاهی می‌خواهم علت را جویا شوند. از طریق خدمات رفاهی سپاه قمر بنی‌هاشم (ع) تاکنون به نتیجه نرسیدم. /رتبسی ۰۹۱۸۰۰۰۶۲۱۳ / سلام. به اطلاع مسئولان برسانید که سامانه‌ای پیامکی برای فروشگاه اتکا راه‌اندازی کنند که هر تراکنش حکمت کارت برای ما پیامک شود تا ما از زمان شارژ یا مانده اعتبار کارت و... مطلع باشیم.

صبح صادق: پیامک شما برای مسئولان سازمان اتکا ارسال شد. /۰۹۹۱۰۰۰۶۲۰۲ / چرا وام مسکن حکمت پاسداران ۸۰ میلیون تومان است؛ اما وام مسکن بسیجیان ویژه ۳۰ میلیون تومان. لطفاً وام را حداقل برای بسیجیان با سابقه بالای ده سال

وام‌های حقوقی و حق اولاد بسیار ناچیز است. برای ازدیاد نسل هم که شده، کسانی که فرزند بیشتری دارند، باید مزایای بهتری داشته باشند. /۰۹۱۳۰۰۰۶۰۶۵ /مزایای حقوقی و حق اولاد

لطفاً فکری برای پاسدارانی که در شرف بازنشستگی هستند، ولی مسکن ندارند بکنید. /۰۹۱۳۰۰۰۶۳۸۰ /با توجه به نیاز شدید به نظارت بر عرضه کالا، سپاه می‌تواند با مشارکت سازمان‌هایی مثل تعزیرات و استفاده از ظرفیت عظیم بسیج و نیروهای مجرب بازنشسته خود در این طرح کمک کار سازمان‌های متولی باشد. /۰۹۱۳۰۰۰۷۵۲۱ /سپاه برای کارکنان خود پیگیری کند.

مناطق جنگی در کرمانشاه تنها برای برای نظامی‌ها اعمال نشده؛ ولی برای سایر ارگان اعمال شده است. لطفاً پیگیری کنید. /۰۹۱۳۰۰۰۷۱۰۵ /تومان بن کالا دو ماه یکبار!

مدت زمان خدمت سربازی برای برخی ارشدیت لحاظ شده و برای برخی دیگر نمی‌شود؟ چیست؟ /۰۹۱۳۰۰۰۲۵۷۵ /مدت زمان خدمت سربازی

مناطق جنگی در کرمانشاه تنها برای برای نظامی‌ها اعمال نشده؛ ولی برای سایر ارگان اعمال شده است. لطفاً پیگیری کنید. /۰۹۱۳۰۰۰۳۷۶۹ /بنده وام قرض الحسنه طرح رضوان با سپرده‌گذاری از بانک انصار گرفته‌ام؛ اما

جناب آقای علی حسن حیدری

با کمال تأسف و تأثر درگذشت والده گرامی‌تان را به جناب‌عالی و خانواده محترم تسلیت می‌گوییم و از خداوند متعال برای آن مرحومه رحمت و مغفرت و برای شما و سایر بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌کنیم. معاونت سیاسی و هفته‌نامه صبح صادق

۳۵۲۳۲۴۲۲-۳۵۳۳۴۵۰۶

ارتباط با سردار صفری مشاور امور ایثارگران فرمانده کل سپاه

یادداشت

تغییر نگاه به عضویت در سپاه!

علیرضا جلالیان

کارشناس دفاعی

موضوع بازنشستگی از جمله مسائل رایج در سازمان‌ها و ادارات و تجربه‌ای اثبات شده در همه واحدهای سیاسی دنیاست. در کشورهای توسعه‌یافته، یکی از موضوعات در تأمین آتیه و تأمین اجتماعی است که به صورت‌های گوناگون در کشورهای متعدد تجربه شده و بر اساس آن فرد در دوران اشتغال به کار، بخشی از حقوق خود را به مجموعه‌ای می‌سپارد تا با انباشت آن در دورانی که مشخص شده است. ۳۰ سال به بالا پس از اتمام دوره اشتغال، از حقوق و مزایای مالی تا پایان عمر برخوردار باشد.

در کشور ما، این موضوع برای همه کارکنان لشکری و کشوری و نیز مجموعه کارگران و مشمولان عضویت در سازمان تأمین اجتماعی صدق می‌کند. در این میان، تفاوتی اساسی در انقلاب اسلامی پدید آمده که آن تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است. سپاه به عنوان نهادی بدون سابقه تأسیس شد، سازمان و تشکیلات پیدا کرد و همواره خود را منطبق با مأموریت‌های انقلاب اسلامی حرکت داد. اگر به پیشینه عضویت در سپاه بازگردیم، می‌بینیم همه جوانان و عناصر انقلابی، به ویژه نیروهای جذب شده در سپاه در دو تا سه سال

ابتدای تأسیس آن، حضور در سپاه را شغل و منبع درآمد برای زندگی حساب نکرده و به عنوان تکلیف دینی و تعهد وارد سپاه شدند؛ بنابراین سپاه مانند اداره‌های دولتی دیگر نبود که پیش از انقلاب نیروهایی در آن استخدام باشند و بعد از انقلاب ادامه خدمت دهند و نیروهای جدید به آن اضافه شوند، در واقع طی دو تا سه سال، سپاه همه نیروهای را که برای انجام مأموریت‌هایش نیاز داشت جذب کرد. جذب‌های جدید هم به دنبال شهادت یا گسترش سازمان سپاه انجام شد. در این دوره به نظر می‌رسید هیچ دغدغه‌ای مبنی بر بازنشستگی در سپاه وجود ندارد. فقط فوتی‌ها، جانبازان و شهدای سپاه مشمول خدمات بودند تا اینکه پس از گذشت بیست سال از تأسیس سپاه و کم‌کم دغدغه بازنشستگی مطرح شد. یک بررسی ساده نشان می‌دهد سپاه پاسداران که در بدو تأسیس عمده نیروهای جذب شده‌اند، در دهه سوم عمر خود با بازنشسته شدن، از سازمان سپاه منفک می‌شود و فرهنگ پاسداری هم ممکن است با این نسل تضعیف شود؛ بنابراین برنامه‌هایی برای بازنشستگی پیش از موعد و جذب بیشتر نیروهای جوان تدوین شد تا در تعامل نسل‌های قدیم و جدید فرهنگ پاسداری حفظ شود. از طرفی بازنشستگی بسیاری از فرماندهان با تجربه هم با یک نگاه عقلانی و مرسوم در همه دنیا تمدید شد. همه اینها گذشت تا چهل سالگی سپاه و این نهاد در شرایطی قرار گرفت که بیش از نیروهای شاغل خود بازنشسته داشت؛ اما در همه این سال‌ها دغدغه رهبر معظم انقلاب این بود که این نسل بازنشسته فراموش نشود؛ نسلی که گاهی هنوز توانایی برای مأموریت‌های انقلاب دارد. بر این اساس در سپاه در ابتدا بازنشستگان را پیشکسوت نامید و امروز با برنامه‌هایی که در مورد این قشر ریخته شده تعریف جدیدی از عضویت برای آنها مطرح کرده که از تبدیل عضویت پیوسته به عضویت وابسته با همان مزایای حقوقی بازنشستگی است که از تجربه و تخصص افراد در رسته‌های مختلف نیز بهره خواهد گرفت؛ بنابراین بازنشستگان سپاه کماکان پاسدار باقی می‌مانند.

کتیبه سبز

در سایه خدا

آن روز شیشه‌ها را باران و برف می‌شست
من مشق می‌نوشتم پروانه طرف می‌شست
وقتی که نامه‌ات را مادر برای ما خواند
باران پشت شیشه آرام و بی صدا ماند
در آن نوشته بودی حال تو خوب خوب است
گفتی که سنگرم ما در جبهه جنوب است
گفتی که ما همیشه در سایه خداییم
گفتی که ما قرار است این روزها بیاییم
از شوق سطر آخر مادر بلند خندید
چشمان مهربانش برقی زد و درخشید
یک قطره شبنم از گل بر روی برگ غلتید
یک قطره روی شیشه مثل تگرگ غلتید
یک قطره از دل من بر روی دفتر افتاد
یک اتفاق ساده در چشم مادر افتاد
باران پشت شیشه آمد به خانه ما
آرام دست خود را می‌زد به شانه ما
قیصر امین پور

پیشنهاد هفته

پای درسی آیت‌الله جاودان

«آیت‌الله محمدعلی جاودان»
که از محضر استادانی چون آقایان
«مجتبی تهرانی» و «محمدتقی
شریعتمداری»، «آیت‌الله حق‌شناس»،
«علامه سیدمرتضی عسکری» و ...
بهره برده است، چهارشنبه‌ها بعد از
نماز مغرب و عشاء در حسینیه مرحوم
«آیت‌الله حق‌شناس» واقع در خیابان
مجاهدین اسلام جلسه اخلاق او که بسیار
برای تربیت جوانان و نوجوانان موثر است
برگزار می‌شود.

«آیت‌الله جاودان» از قول استادش
آیت‌الله حق‌شناس می‌گوید: استاد
می‌گفتند، نگویید «آیت‌الله خامنه‌ای»
بگویید «آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای» ایشان
علمدار است، نرسید چه کسی اعلم
است، بگویید چه کسی علمدار است.
علمدار را باید حفظ کرد.

صبحانه

لبخند بز

لبخند بز، وقتی با خانواده‌ات دور هم جمع شده‌اید؛ خیلی‌ها آرزوی داشتن خانواده را دارند. لبخند بز، وقتی به محل کارت می‌روی؛ خیلی‌ها در بهر به دنبال کار و شغل هستند. لبخند بز؛ سالم هستی و خیلی‌ها دارند برای بازگشت سلامتی شان میلیون‌ها تومان خرج می‌کنند. لبخند بز؛ هنوز فرصت برای جبران داری... چون تو «خدا» را داری و او را می‌پرستی و از او طلب کمک می‌کنی... «تو» خودت هستی و خیلی‌ها آرزو دارند که مانند «تو» باشند.

تلخند

صادقانه

الگو و دلیل خلق

امام حسن عسکری (ع) می‌فرماید: همانا خداوند متعال، حجت و خلیفه خود را برای بندگانش الگو و دلیلی روشن قرار داد. او را ممتاز گرداند و به تمام لغت‌ها و اصطلاحات قبایل و اقوام آشنا کرد. ایشان انسب همه را می‌شناسد و از نهایت عمر انسان‌ها و موجودات و نیز جریان‌ها و حادثه‌ها آگاهی کامل دارد و چنانچه این امتیاز وجود نداشت، بین حجت خدا و بین دیگران فرقی نبود. (الکافی، ج ۱، ص ۵۱۹)

قبیله عشق

به جای اروپا سر از سوریه درآورد

خبر شهادتش که علنی شد عکس‌هایش در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شد. یک جوان زیبا و خوش تیپ دهه هفتادی بود؛ اما مثل خیلی از جوانان دهه ۴۰ و ۵۰، زمانی که دید باید برای دفاع از اعتقاداتش به جبهه برود، رفت در سپاه بست نشست و برات جهاد در سوریه را از بی‌بی زینب گرفت. جالب اینکه بابک در همان زمان قرار بود برای ادامه تحصیل به آلمان برود. همان موقع نوشتند شهیدی که به جای اروپا سر از سوریه درآورد.

به نقل از دوستان شهید بابک نوری

شهید مدافع حرم «بابک نوری هریس» پاییز سال ۱۳۷۱ در شهر رشت دیده به جهان گشود. مثل هم سن و سالانش هفت ساله بود که به مدرسه رفت. بچه مسجدی و هینتی بود. وقتی که به سربازی رفت آموزش نظامی دوران خدمت نقطه عطفی شد تا بابک در دورانی که گروه‌های تروریستی سسودای تخریب حرم انمه و محاصره جبهه مقاومت را داشتند عزم جبهه کند. او عازم سوریه شد و مشغول مبارزه؛ تا اینکه در آخرین روز از عملیات آزادسازی منطقه «البوکمال» بال در بال ملاتک گشود و به مقام شامخ شهادت نائل آمد او بیست‌ودومین شهید مدافع حرم گیلان است.

حسن ختام

روز و شب به یاد شماس

خوش به حال کسی که روز و شبش به یاد شما گذشت، از لحظه لحظه یاد شما، سپیدی صبح و تاریکی شبش، با خدا گذشت. آقا، من آن کسم که نمازهای روز و شبم بی‌گریه بر انتظار گذشت. دست مرا بگیر و با یک نگاه حال مرا رو به راه کن، این دور مانده از دریای محبت با گریه و انتظار بر کبری شما انسان می‌شود.

مهربانم

می‌دانم به خاطر بد بودنم از شما دورم و درمانده، ولی در این وادی ظلمت، در حسرت یکبار صدای روح‌بخش محمدی (ص) شما، از جان و دل گذشتم و موی سیاه در آسیاب عاشقی سپید کردم. ای همه بضاعت زندگی من، آب از سر گدای ترنم نگاه شما گذشت.

آرام‌جانم

خوشبخت‌ترین جمعه سال، آن جمعه‌ای است که به آمدن شما مزین شود. آن روزی که خاک قدوم شما سرمه چشم منتظران آمدنت می‌شود، آن ساعتی که پنجره قلب‌های سرد ما با حضور دلربای شما گرم می‌شود تا آن زمان که خود را در دل شما جا کنم، شب‌ها و روزها با عمل به گفته رهبرم سیر می‌کنم.

پیشخوان

پیشمرگان وطن

هفتاد و پنجمین شماره ماهنامه فرهنگی-تشکیلاتی «حلقه وصل» با محوریت بررسی وضعیت کنونی مردم کردستان و با آثار و گفتارهایی از «حجت‌الاسلام مسلم منفرد»، «محمد هادی فر»، «حجت‌الاسلام عباس خسروی»، «حجت‌الاسلام علی گودرزی»، «دکتر احمدی» و صاحب‌نظران دیگر این حوزه منتشر شد.

در این شماره از نشریه سعی شده است در قالب یادداشت و مصاحبه با کارشناسان عرصه‌های گوناگون، به این پرسش پاسخ داده شود که چرا برخی می‌خواهند کردستان را ناامن جلوه دهند و این گونه وانمود کنند که مردم این دیار «جدایی‌خواه» هستند.

معرفی جریان‌های انحرافی فعال در کردستان، گفت‌وگو با مدیر «خبرگزاری کردپرس» و ماجرای جالب دیدار یک روحانی با یکی از اهالی کردستان که برخی او را داعشی لقب داده بودند، از جمله مطالب شماره ۷۵ نشریه حلقه وصل است.

همچنین در این شماره، به رویدادها و موضوعات مهمی که در ماه گذشته در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی سراسر کشور رخ داده پرداخته شده است.

حرف تو حرف

نامه به اغتشاشگران!

آزادی‌طلبان در غل و زنجیر ایران، سلام. طی روزهای گذشته من و همکارانم، پیام‌های زیادی مبنی بر درخواست آزادسازی شما دریافت کردیم. وقتی تلویزیون‌های فارسی حیف بودجه را روشن کردیم و دیدیم که عه چه خبره من در آنجا ایستاده فعالیت‌های آزادی‌خواهانه شما را دیده و ستودم. به همین مناسبت تصمیم گرفتم به ندای آزادی‌خواهی شما پس گفته و اقدامات مهم و تأثیرگذاری را انجام بدهم، از جمله:

تمام شیشه‌های دوجداره بانک‌هایی که در مقابل تیغ قمه و چاقوهای شما آزاد مردان مقاومت نموده، از این لحظه در فهرست تحریم‌های ایالات متحده قرار می‌گیرند. همچنین تمامی چراغ‌های راهنما، اتوبوس‌های بین‌شهری و حتی تیر چراغ‌برقی‌هایی که در این حرکت پر خروش مانع راه شما شدند، وارد فهرست تحریم‌ها می‌شوند. علاوه بر این خودم دیدم یکی از همسایه‌های بانک برای خاموش کردن آتش، از داخل حیاط‌ششان شلنگ آب کشیده بود تا دم بانک که این مورد را سپردم بچه‌ها آمارش را در بیاورند که این شخص کیست و به چه جرتی جلوی ورود دموکراسی و آزادی به کشور شما را گرفته است. حرف پایانی هم اینکه یکی دو روز پیش یک نفر [رضا پهلوی] با مامانش از صبح علی‌الطول جلوی کاخ ما ایستاده بود و خودش را شاه ایران معرفی می‌کرد. به همین دلیل تا مدتی تحریم‌های دارویی را لغو می‌کنم تا این بنده خدا هم مداوا شود، خیلی جالش بد بود.

دوستدار نفت شما، دونالد جی ترامپ
امین صالحی

یارمهربان

رمان توصیه شده

«رهبر معظم انقلاب» در یکی از سخنرانی‌هایشان از کتابی خارجی اسم بردند و خواندن آن را مغتنم دانستند؛ رمان «ریشه‌ها» نوشته آکس هیل. این کتاب در آمریکا با استقبال زیادی روبه‌رو شد و در دینف کتاب‌های پر فروش قرار گرفت. رمان «ریشه‌ها» به زبان‌های دیگر نیز ترجمه شده است. در ایران نیز «علیرضا فرهمند» آن را ترجمه کرده و در سال ۱۳۵۶ منتشر و بارها تجدید چاپ شده است. این کتاب در ۱۲۰ فصل به رشته تحریر درآمده و بیش از همه روایت مظلومیت بردگانی است که مظلومانه از کشور خود دزدیده‌شده و در بدترین شرایط به آمریکا آورده شده‌اند و زیر بدترین ظلم‌ها از محدودیت رفت‌وآمد، بیگاری، تنبیه به خاطر مواردی که نقشی نداشته‌اند، فروخته شدن، تلاش‌های محتم به شکست برای فرار و پس از آن برخورد‌های وحشیانه مثل شکنج، قطع اعضا، مقلوع‌النسل کردن، خلف وعده آزادی مثل پول جمع کردن برای آزاد شدن و اجرا نکردن آن از جانب ارباب و ... همراه است.

